

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
A 2020. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Konszolidált éves beszámoló

Konszolidált éves beszámoló	2
I. Konszolidált eredménykimutatás a 2020. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2020. december 31-ével zárult évre	5
III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2020. december 31-i állapot szerint	6
IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás	8
V. Konszolidált cash-flow kimutatás	9
VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámolóhoz.....	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN.....	12
D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK	15
E. EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	18
1) Szegmens riport.....	18
2) Nettó kamatbevétel.....	21
3) Nettó díj- és jutalékbevétel.....	22
4) Osztalék bevételek.....	24
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye.....	24
6) Valós értékelés nettó eredménye.....	24
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	25
8) Általános adminisztratív költségek.....	25
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	26
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek	27
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	27
12) Egyéb működési eredmény.....	27
13) Nyereséget terhelő adók	29
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei.....	33
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	40
14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	40
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	40
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	40
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések	42
Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések	43
16) Szerződés módosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	46
17) Vevő és egyéb követelések	47
18) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	48
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	52
EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	52
19) Származékos ügyletek	53
Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok	53
20) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	54
21) Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök.....	54
22) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek.....	54
23) Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.....	55
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	56
24) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	56
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	58
25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke	58
26) Fedezeti elszámolás (IAS 39 alapon)	66
27) Nettó módon történő bemutatás.....	67
28) Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók	68
29) Biztosítékok.....	70
30) Értékpapírok.....	71
Kockázatkezelés.....	72
31) Kockázatkezelési politika és stratégia	72
32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés.....	77
33) Hitelezési kockázat.....	78

34) Piaci kockázat.....	125
35) Likviditási kockázat	128
36) Működési kockázat.....	132
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	133
37) Tárgyi eszközök.....	133
38) Egyéb eszközök.....	137
Lízingügyletek.....	139
39) Lízingügyletek.....	139
Erste Hungary, mint bérbeadó.....	139
Lízingkövetelések.....	140
Erste Hungary, mint bérbevevő.....	143
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek.....	144
40) Egyéb kötelezettségek	144
41) Céltartalékok	144
42) Függő kötelezettségek	148
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok.....	149
43) Saját tőke összesen	149
Egyéb bemutatandó tételek	151
44) Tranzakciók kapcsolt felekkel	151
45) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak	154
46) Értékesítésre tartott eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek.....	155
47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források.....	155
48) Hátralévő lejáratok elemzése.....	156
49) Mérlegfordulónap utáni események	156
50) Egyéb közzététel.....	157
51) 2019. és 2020. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai.....	157

I. Konszolidált eredménykimutatás a 2020. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2019	2020
Nettó kamatbevétel	2)	73 628	79 944
Kamatbevétel		75 920	82 029
Egyéb kamatjellegű bevételek		11 239	13 294
Kamatráfordítás		-8 406	-11 673
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		-5 125	-3 706
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	61 256	63 633
Díj- és jutalékbevétel		77 367	80 596
Díj- és jutalékráfordítás		-16 111	-16 963
Osztalék bevételek	4)	37	-
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	11 862	9 413
Deviza műveletek		2 614	- 471
Egyéb		9 248	9 884
Valós értékelés nettó eredménye	6)	191	-1 153
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	2 274	2 714
Személyi jellegű ráfordítások	8)	-32 715	-33 056
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	-25 089	-27 674
Értékcsökkenés	8)	-12 740	-14 208
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	9	162
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	1 964	248
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	523	-31 555
Egyéb nettó működési eredmény	12)	-16 491	-18 841
Egyéb működési bevételek	12)	7 303	8 996
Egyéb működési ráfordítások	12)	-23 794	-27 837
Adózás előtti eredmény		64 709	29 627
Jövedelemadók	13)	-4 265	-6 675
Adózott eredmény		60 444	22 952

II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2020. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2019	2020
Adózott eredmény	60 444	22 952
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe át nem sorolható tételek		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka	18	-
Saját hitelkockázati tartalék	1	-
Eredménybe át nem sorolható tételekre jutó jövedelemadó	-2	-
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	4 455	-1 565
Tárgyévi nyereség/vesztés	6 522	-1 349
Átsorolás miatti módosítás	-2 088	- 248
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	21	32
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	- 403	140
Tárgyévi nyereség/vesztés	- 591	118
Átsorolás miatti módosítás	188	22
Egyéb átfogó jövedelem összesen	4 069	-1 425
Átfogó jövedelem összesen	64 513	21 527

Kelt: Budapest, 2021. április 9.

János Radován
Elnök-vezérigazgató

Ivan Vondra
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2020. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2019	2020
Eszközök			
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	136 060	197 463
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		67 909	159 707
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	19)	35 091	51 008
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	20)	32 818	108 699
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	21)	115 360	212 283
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	21)	1 229	2 739
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	21)	1 821	1 100
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	21)	112 310	208 444
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	24)	125 740	135 071
Ebből fedezetként zárolva	29)	12 777	10 598
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	24)	125 740	135 071
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	2 339 549	2 820 178
Ebből fedezetként zárolva	29)	274 572	357 279
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	834 445	1 018 975
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	100 471	308 830
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 404 633	1 492 373
Pénzügyi lízing követelések	39)	43 568	38 940
Tárgyi eszközök	37)	29 917	28 945
Befektetési célú ingatlanok	37)	18 099	16 455
Immateriális javak	37)	28 641	31 922
Adókövetelések	13)	47	1 133
Halasztott adókövetelések	13)	4 499	3 017
Értékesítésre szánt eszközök	46)	-	1 490
Kereskedelmi hitelek és előlegek	17)	10 670	12 219
Egyéb eszközök	38)	32 393	39 062
Eszközök összesen		2 952 452	3 697 885

millió forintban	Megjegyzések	2019	2020
Források			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		31 325	49 810
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	19)	29 157	48 180
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	22)	2 168	1 630
Eredménnyel szemben valós értéken értékelte pénzügyi kötelezettségek	21)	18 847	18 392
Kibocsátott értékpapírok	21)	18 847	18 392
Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi kötelezettségek	18)	2 441 242	3 148 257
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	18)	158 196	317 208
Ügyfelek által elhelyezett betétek	18)	2 149 172	2 683 241
Kibocsátott értékpapírok	18)	129 712	141 168
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	18)	4 162	6 640
Pénzügyi lízing kötelezettségek	39)	21 174	21 710
Céltartalékok	41)	6 824	8 520
Adókötelezettségek	13)	257	279
Halasztott adókötelezettségek	13)	140	28
Egyéb kötelezettségek	40)	30 308	27 027
Saját tőke	43)	402 335	423 862
Anyavállalatra jutó saját tőke		402 335	423 862
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		138 843	160 370
Források összesen		2 952 452	3 697 885

Kelt: Budapest, 2021. április 9.

 Jelsity Radován
 Elnök-vezérigazgató

 Ivan Vondra
 Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2020. január 1-én	43)	146 000	117 492	133 357	6 029	- 543	402 335	402 335
Átfogó jövedelem összesen		-	-	22 952	-1 565	140	21 527	21 527
ebből: Adózott eredmény		-	-	22 952	-	-	22 952	22 952
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	-1 565	140	-1 425	-1 425
Saját tőke								
2020. december 31-én	43)	146 000	117 492	156 309	4 464	- 403	423 862	423 862

1) Részletesebb információ a Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok részben található a 151. oldalon.

2) Tárgyévi eredménybe átvethető elemek, mindkét évben.

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2019. január 1-én	43)	146 000	117 492	92 395	2 170	- 193	357 864	357 864
Osztalékfizetés				-20 000			-20 000	-20 000
Konszolidációs kör változása				- 42	-	-	- 42	- 42
Átsorolás				560	- 615	55		-
Átfogó jövedelem összesen				60 444	4 474	- 405	64 513	64 513
ebből: Adózott eredmény				60 444	-	-	60 444	60 444
ebből: Egyéb átfogó jövedelem				-	4 474	- 405	4 069	4 069
Saját tőke								
2019. december 31-én	43)	146 000	117 492	133 357	6 029	- 543	402 335	402 335

V. Konszolidált cash-flow kimutatás

millió forintban	2019	2020
Adózott eredmény	60 444	22 952
Jövedelemadó korrekció	4 265	6 675
Korrigált adózott eredmény	64 709	29 627
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értécsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	13 162	14 271
ebből eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó	2 531	2 846
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	-3 846	13 378
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	58	8 225
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	- 93	410
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	1 471	5 653
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	703	3 777
Egyéb korrekciók	1 276	1 819
ebből IFRS 16 vonatkozású Pénzügyi lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	1 385	1 833
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	63 217	-75 938
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	- 91	-1 510
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	30 364	721
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-70 578	-96 606
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	18	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2 819	-1 808
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-87 202	94 495
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	-2 695	-208 426
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-206 974	-108 862
Pénzügyi lízing követelések	-6 676	4 989
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	8 589	-9 005
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	779	-1 152
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-18 098	- 455
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	-112 152	153 359
Ügyfelek által elhelyezett betétek	418 704	534 069
Kibocsátott értékpapírok	26 642	11 845
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1 339	2 478
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	-5 810	-3 281
Pénzügyi lízing kötelezettségek	-	180
Fizetett jövedelemadó	-4 141	-6 214
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	115 495	366 039

millió forintban	2019	2020
Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	51 212	5 349
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	172 596	63 891
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	565	415
Beszerzés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	-29 093	-14 652
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-183 012	-342 359
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	-23 896	-13 733
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-11 628	-301 089
Fizetett osztalék	-20 000	-
Hátrasorolt kötelezettségek visszafizetése	- 474	- 389
Lízingkötelezettségek visszafizetése	-3 153	-3 158
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-23 627	-3 547
Pénzeszközök nyitó egyenlege	55 819	136,060
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	115 495	366 039
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-11 628	-301 089
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-23 627	-3 547
Pénzeszközök záró egyenlege	136 060	197 463
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszköz- változás tartalmazza)		
Kapott kamat	100 921	95 706
Kapott osztalék	37	-
Fizetett kamat	-12 662	-14 491

VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámolóhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Hungary”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A konszolidált éves beszámoló a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A konszolidált beszámoló angol és magyar nyelven kerül elkészítésre és közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2020. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóját az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

2020. december 31-én a DIE ERSTE oesterreichische Spar-Casse Privatstiftung (‘ERSTE Alapítvány), egy alapítvány, ami a partnereivel kötött részvényesi megállapodások által összesen hozzávetőleg 31,17%-os (2019: 30,39%) részesedést birtokol az Erste Group Bank AG-ben és 16,50 %-os (2019: 15,96%) tulajdonrészrel a társaság fő részvényese. Az Erste Alapítvány a részvények 5,90%-ának (2019: 6.37%) közvetlenül, 10,60%-ának (2019: 9.59%) pedig közvetetten tulajdonosa a Sparkassen Beteiligungs GmbH & Co KG részesedésén keresztül, ami az Erste Alapítvány és az Erste Group Bank AG kapcsolt vállalkozása a Haftungsverbundon keresztül. A jegyzett tőke 1,67%-a (2019: 1,43%) közvetlenül a takarékszövetkezeti alapítványok birtokában van, amik az Erste Alapítvánnyal közös vezetésűek. 9,92%-os (2019: 9.92%) jegyzett tőkét birtokolja az Erste Alapítvány egy részvényesi megállapodás alapján a CaixaBank A.S.-el. 3,08% (2019: 3.08%) pedig egyéb partnerek tulajdonában van, egyéb részvényesi megállapodások által.

Az Erste Alapítvánnyal nem volt tranzakciója az Erste Hungary-nek, így nincs olyan jelentős, közvetett hatás, amely befolyásolná az Erste Hungary konszolidált beszámolóját.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedést szerez az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő 2020. december 31-én (nem változott 2019-hez képest):

Tulajdonos	Részvény darab-szám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

Leányvállalatok

A Bank leányvállalatai, amelyek mindegyikét Magyarországon jegyezték be, 2020. december 31-én a következők voltak:

Az Erste Bank Hungary Zrt. közvetlen vagy közvetett befolyásoló részesedése százalékban			
Társaság neve	2019	2020	Alaptevékenység
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%	brókeri szolgáltatások
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%	ingatlanguzárkodás
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	100%	ingatlanfejlesztés
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%	lakástakarék-pénztár
Collat-Reál Kft.	100%	100%	ingatlankezelés
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%	refinanszírozási tevékenység

Az Erste Hungary Zrt. tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hitelek, és jelzáloghitelvezést, lakás elótakarékossági betétgyűjtést és hitellezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzügyi szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Hungary tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Hungary jogszabály által könyvvizsgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK

A Bank 100%-ban tulajdonolt lakástakarék-pénztára, az Erste Lakástakarék Zrt. sikeresen lezárta az Aegon Lakástakarék Zrt. betéti portfóliójának felvásárlását. Az Aegon Lakástakarék Zrt., a lakástakarék piac egyik jelentős szereplője, tevékenysége beszüntetése mellett döntött. A kétfázisú tranzakció feltételeit a lakástakarék piac sajátosságai alapján alakították ki a felek. Az első szakaszban, 2019 októberében történt meg a betéti portfólió nagyobb részének, egy 34,6 milliárd forintos betéti állománynak az átvétele, míg a maradék 0,5 milliárd forintos portfólió átvétele a második fázisban, 2020 januárjában történt meg.

A Bank aktívan tervezi a Sió Ingatlan Invest Kft. eladását, a tárgyalások előrehaladott állapotban vannak egy potenciális vevővel, aki már vételi ajánlatot is tett. Mivel az IFRS 5 sztenderd által meghatározott feltételek teljesültek, a Sió ingatlan Invest Kft. átsorolásra került 'Értékesítésre szánt eszközök' kategóriába. 2020. december 31-én a pénzügyi beszámoló 'Értékesítésre szánt eszközök' nevű mérlegrsorán került bemutatásra 1.490 millió forintos értéken, ami a társaság eszközeinek és kötelezettségeinek csoporton belüli egyenlegek kiszűrése utáni nettó értéke.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2020

i)

A koronavírusval kapcsolatos kormányzati intézkedések

Az új koronavírus (COVID-19) megjelenése 2020 elején megerősítésre került, és a vírus Kína egész szárazföldi részén és környékén elterjedt, zavarokat okozva a vállalkozások és a gazdasági tevékenység működésében.

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki vészhelyzetet, melyet egész évben további korlátozások és lezárások követtek, valamint számos egészségvédelmi intézkedést rendelt el a vírus terjedésének lelassítására. Március 18-án közzétette első gazdasági csomagját, melyet évközben további rendelkezések követtek a COVID-19 járvány terjedésének megfelelően.

A legfontosabb bankszektorra érintő intézkedések a törlesztési moratórium (I és II.), melyet 2020 márciusában és decemberében jelentettek be, illetve az osztalékfizetések elhalasztása és a járványügyi különadó bevezetése.

1. Hiteltörlesztési moratórium

A bankszektort leginkább érintő intézkedés a törlesztési moratórium volt, mely minden magánszemély és vállalkozás számára igénybe vehető és magában foglalja mind a tőke- és kamatfizetést. A moratórium a legkésőbb 2020. március 18-ig megkötött ügyletekre vonatkozik. Az első moratórium (moratórium I.) 2020. december 31-én járt le. A második moratóriumot (moratórium II.) 2020. december 22-én jelentették be, mint egy különálló moratóriumot, mely felfüggeszti az ügyfelek törlesztő részleteit 2021. január 1. és június 30. között.

A moratórium I. esetén a feltételeknek megfelelő ügyfelek részvétele automatikus volt, és egy lemondó nyilatkozattal lehetett jelezni, ha nem szeretnének részt venni benne.

A moratórium II. rendelkezései vegyesek. A moratórium I-ben résztvevő ügyfelek automatikusan részt vesznek benne, és jelezniük kell, ha nem kívánnak élni a moratórium II-vel. A moratórium I-ben nem részt vevő ügyfelek esetén nyilatkozat kitöltéssel kell jelezniük a részvételi szándékukat.

További jellemző, hogy az ügyfelek a moratórium végéig folyamatosan jelezhetik be és kilépési szándékukat.

Mivel a meg nem fizetett kamatok nem kerülnek tőkésítésre, csak egy későbbi időpontban kerülnek megfizetésre, az IFRS 9 előírásainak megfelelően a Bank 8,3 milliárd forint szerződésmódosításból származó veszteséget számol el a moratórium I. és II. vonatkozásában (az IFRS 9-nek való megfelelés miatti szerződésmódosítás hatása), a fennálló tartozásra számolt kamatok továbbra is elhatárolásra kerülnek. A moratórium I. esetén a szerződésmódosításból származó veszteséget a Bank a 2020. december 31-én fennálló részvételi aránynak megfelelően számolta el.

A moratórium II. esetén ez a veszteség a moratórium I. során szerzett tapasztalatokat is figyelembe vevő szakértői becslés alapján került elszámolásra. A kilépési szándékot jelző mutatót állandónak feltételezték.

A 35. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség (4,7 milliárd forint) a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén (3,6 milliárd forint) az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A szerződésmódosításból származó veszteséggel kapcsolatos részletek a 21. oldalon található 2. Nettó kamatbevétel megjegyzésben és a 27. oldalon található 11. Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan megjegyzésben találhatók.

(Kapcsolódó kormányrendeletek: moratórium I. – '47/2020. (III.18.) Korm. rendelet'; moratórium II. – '637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet')

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének meghatározásakor (SICR- significant increases in credit risk) a Bank a moratóriumban való részvételt önmagában nem tekinti automatikus SICR indikátornak, azonban speciális kvalitatív információkat és mennyiségi értékhatárokat figyelembe vevő értékelést alkalmaznak. A 33. megjegyzésben, a 104. oldalon található az értékelés részletei valamint annak vizsgálata, hogy a COVID-19 járvány milyen hatással lehet a várható hitelezési kockázatra.

2. Az bankszektor osztalékfizetéseinek elhalasztása

A Magyar Nemzeti Bank, mint a magyar bankszektor felügyeleti szerve előírta, hogy a pénzügyi szervezetek nem fizethetnek osztalékot, illetve nem határozhatnak osztalékfizetésről a 2019-es és 2020-as évekre, valamint a korábbi évek felhalmozott nyereségére vonatkozóan. A korlátozás, melynek célja a szektor tőke stabilitásának és likviditásának megóvása, 2021. szeptember 31-ig van érvényben. A hivatalos előírásnak megfelelően a Bank nem fizetett osztalékot 2020-ban.

3. Járványügyi különadó

Ez a különadó 2020-ban került kivételre a pénzügyi intézményekre. az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%.

A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 4,2 milliárd forint követelést számolt el 2020. december 31-én a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 38. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '108/2020 (IV. 14.) Korm. rendelet')

4. Teljes Hiteldíj Mutató ('THM') maximálása

A kormány első gazdasági csomagjának részeként 2020 márciusában bejelentett intézkedés, amely a 'THM'-et az MNB alapkamat + 5%-ban maximálja azzal a céllal, hogy segítse a kiskereskedelmi üzletág számára a fedezet nélküli hitelek felvételét 2020. március 18-a után. Ez az intézkedés 2020. december 31-ig volt érvényben. 2021. január 1-jétől az érintett hitelek THM-je automatikusan piaci alapúvá módosult.

ii)

Magyar Nemzeti Bank Növekedést támogató programja

Növekedési Hitelprogram – NHP Hajrá

Az MNB 2019 elején vezette be ezt a programot. A program keretein belül kis és középvállalatok jogosultak meghatározott összegű hitelre 2,5%-os kamattal, maximum 20 éves futamidőre, míg az MNB refinanszírozza a résztvevő bankokat 0%-os kamattal.

A program további eleme, hogy az MNB a résztvevő bankok preferenciális letételhelyezési lehetőséget biztosít magasabb kamattal. A tartományokat és a maximum összeget az MNB határozza meg az NHP-s kitétségek figyelembevételével. A releváns kitétség a 'Hitelintézetekkel szembeni követelések' sor 'Magyar Nemzeti Bank' kategóriájában kerülnek kimutatásra, lásd a 15-ös megjegyzést. A kapcsolódó bevételek a 'Nettó kamatbevétel' Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök soron található, lásd a 2-es megjegyzésben.

(Jogi forrás: <https://www.mnb.hu/letoltes/nhp-hajra-termektajekoztato-4-mod-clean.pdf>)

Preferenciális betét összefoglalója: <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkoztaar/preferencialis-betet>)

2019

iii)

Családvédelmi Akcióterv

A magyar kormány 2019 július 1-jén vezette be a Családvédelmi Akciótervet. Az akcióterv legfontosabb eleme a 'babaváró hitel' program, amely támogatást vagy preferenciális kondíciókat biztosít fiatal házasoknak.

Amennyiben a megadott időn belül 3 gyermek születik, a hitel vissza nem térő támogatássá alakítható, az egy és két gyermekes családok számára preferenciális kondíciók és kedvezmények érhetőek el. A hitelek az első gyermek megszületésekor azonnal kamatmentessé alakulnak és a törlesztő részletek 3 éves időtartamra felfüggesztésre kerülnek. A második gyermek megszületésekor a hitel visszafizetése újabb 3 évre felfüggesztésre kerül és a hátralévő hitel 30%-a elengedésre kerül.

A hitel piaci kamatozású hitellé alakul át, amennyiben a megadott időtartam alatt nem teljesülnek a vállalt gyermekszületési feltételek.

Az akcióterv számviteli kezelésének részletei a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet Üzleti modell értékelés és Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt részében találhatóak.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet a babaváró támogatásról')

iv)

Magyar Nemzeti Bank Növekedést támogató programja

Növekedési Kötvényprogram – 'NKP'

Az MNB 2019. július 1-jén jelentette be az 'NKP'-t, annak érdekében, hogy sokrétű alakra helyezze a vállalatok tőke gyűjtését. Az MNB feltételezési alapján egy kiterjedt kötvény piac pozitív irányban befolyásolja a vállalatok tőkegyűjtési költségeit, amely így a banki hitelek versenytársa lehet. Az MNB egyben kifejezte szándékát, hogy aktív résztvevője lesz a vállalati kötvények másodlagos piacának. A részvételi jogosultság tekintetében arra kijelölt független minősítő ügynökség biztosítja a vállalkozások rating-jét, jóllehet a Bank saját minősítést is végez a vásárlási döntés meghozatala előtt.

A program számviteli kezelésének részletei a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet Üzleti modell értékelés és Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt részében találhatóak.

A program további eleme, hogy az MNB a résztvevő bankok preferenciális letételhelyezési lehetőséget biztosít magasabb kamattal. A tartományokat és a maximum összeget az MNB határozza meg az NHP-s kitétségek figyelembevételével. A releváns kitétség a 'Hitelinté-

tézetekkel szembeni követelések' sor 'Magyar Nemzeti Bank' kategóriájában kerülnek kimutatásra, lásd a 15-ös megjegyzést. A kapcsolódó bevételek a 'Nettó kamatbevétel' Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök soron található, lásd a 2-es megjegyzésben.

(Jogi forrás: <https://www.mnb.hu/letoltes/nhp-hajra-termektajekoztato-4-mod-clean.pdf>)

Preferenciális betét összefoglalója: <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkozta/preferencialis-betet>)

v)

Magyar Nemzeti Bank Növekedést támogató programja

Növekedési Hitelprogram – 'NHP Fix'

Az MNB 2019 elején vezette be ezt a programot. A program keretein belül kis és középvállalatok jogosultak meghatározott összegű hitelre fix kamattal, maximum 10 éves futamidőre, míg az MNB refinanszírozza a résztvevő bankokat 0%-os kamattal.

A program további eleme, hogy az MNB a résztvevő bankok preferenciális letételhelyezési lehetőséget biztosít magasabb kamattal. A tartományokat és a maximum összeget az MNB határozza meg az NHP-s kitétségek figyelembevételével. A releváns kitétség a 'Hitelin-tézetekkel szembeni követelések' sor 'Magyar Nemzeti Bank' kategóriájában kerülnek kimutatásra, lásd a 15-ös megjegyzést. A kapcsolódó bevételek a 'Nettó kamatbevétel' Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök soron található, lásd a 2-es megjegyzésben.

(Jogi forrás: <https://www.mnb.hu/letoltes/nhp-hajra-termektajekoztato-4-mod-clean.pdf>)

Preferenciális betét összefoglalója: <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkozta/preferencialis-betet>)

D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Hungary a 2020. üzleti évre vonatkozó konszolidált éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2019. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel.

A számviteli irányelvek megegyeznek a 2019-ben alkalmazottakkal.

A konszolidált beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2020. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó konszolidált éves beszámoló kiadását az Igazgatóság 2021. április 9-ai határozatában hagyta jóvá.

A konszolidáció alapja

A Bank minden leányvállalata konszolidálásra került. A leányvállalatok konszolidációs körbe való bekerülésének dátuma az a nap, amikor azok a Bank ellenőrzése alá kerültek. Ellenőrzésről akkor beszélhetünk, amikor a Bank olyan befolyással rendelkezik egy szervezetben, hogy képes annak pénzügyi és működési politikáját úgy irányítani, hogy abból számára előnyök származzanak. Az év közben felvásárolt vagy értékesített leányvállalatok eredménye a konszolidált átfogó eredménykimutatásban a vásárlás napjától az eladás napjáig szerepel. A Bank leányvállalatainak éves beszámolóit ugyanarra a beszámolási évre készítik, mint a Banké, konzisztens számviteli irányelvek alapján.

Az Erste Hungary-n belül minden egyenleg, tranzakció, bevétel és ráfordítás, nem realizált nyereség és veszteség, valamint osztalék kiszűrésre kerül. A kisebbségi részesedés a teljes átfogó eredmény és mérlegfőösszeg azon részét jelenti, amely nem a fő tulajdonost illeti.

b) KÖNYVELÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDSZEREK

Devizák átszámítása

A konszolidált éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Hungary funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbséget az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési költségen értékelt nem-pénzügyi devizás tételek a kezdeti tranzakciók dátuma szerinti árfolyamokon kerülnek átszámításra, nem okoznak értékelési különbséget. A valós értéken értékelt nem-pénzügyi devizás tételek (mint a tőkebefektetések) a valós értékelés dátuma szerinti árfolyamon kerülnek átszámításra, így az értékelési különbséget a valós értékelésből származó nyereség/veszteség része. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbségek elszámolása a tőkében történik.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A konszolidált éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkhöz alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan ésszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (25. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 33. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Céltartalékok (41. Céltartalékok megjegyzés)

A COVID-19 járvány megnövelte a bizonytalanságot. A járvány gazdasági következményei és a kormány és más szabályozó szervezetek intézkedései befolyásolják a Bank pénzügyi teljesítményét és helyzetét, beleértve a várható hitelezési veszteségekre, valamint a működési eredményre és az egyéb nem-pénzügyi eszközök lehetséges értékvesztési becsléseire vonatkozó jelentős hatásokat. A Bank 2020 év végével figyelembe vett minden megfelelően becsülhető negatív hatást és továbbra is figyeli a fejleményeket.

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Az alkalmazott számviteli politikák összhangban állnak az előző pénzügyi évben alkalmazottal, kivéve a 2019. január 1-je után kezdődő pénzügyi években hatályba lépett szabványokat és értelmezéseket. Az új standardok és értelmezések, valamint azok módosításai tekintetében - amelyek relevánsak- az Erste Hungary a lentiekben részletezi.

Hatályos standardok és értelmezések

A következő – EU által elfogadott - standardok, azok módosításai és értelmezései a 2020-as pénzügyi évre váltak kötelezően alkalmazandókká:

- **Módosítások az IFRS 3 hoz: az Üzlet meghatározása**
- **Módosítások az IFRS 9-hez, IAS 39-hez és IFRS 7-hez: Irányadó Kamatláb Reform**
- **Módosítások az IFRS 16-hoz: Lízingek Covid-19-cel összefüggő bérleti díjkezdvmények**
- **Módosítások az IAS 1-hez és IAS 8-hoz: A lényegesség meghatározása**

Módosítások az IFRS 9-hez, IAS 39-hez és az IFRS 7-hez: az Irányadó Kamatláb Reform 2019. elején került bevezetésre. A kapcsolódó közzétételeket a 26-os, Fedezeti elszámolás fejezet tartalmazza. A fent említett módosítások 2020-ra történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

Standardok és értelmezések melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, de ezek még nem léptek hatályba.

Módosítások és standardok, melyeket az EU már jóváhagyott:

- **Módosítások az IFRS 9-hez, IAS 39-hez, az IFRS 7-hez, IFRS 4-hez, illetve az IFRS 16-hoz: Irányadó Kamatláb Reform – Fázis 2**

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, de ezek még nem léptek hatályba:

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus

Módosítások az IFRS 9-hez, IAS 39-hez, az IFRS 7-hez, IFRS 4-hez, illetve az IFRS 16-hoz: Irányadó Kamatláb Reform – Fázis 2.

A módosításokat 2020 augusztusában adták ki, és a 2021. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves beszámolási időszakokra érvényesek. A módosítások bevezetnek egy gyakorlati célt, ami a reform által megkövetelt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettség módosításait elszámolhatóvá teszi az effektív kamatláb frissítésével. Hasonló gyakorlati célt szolgál az IFRS 16 szerinti lízingbevevő elszámolásának a módszere. A fedezeti elszámolás tekintetében a fedezeti megjelölés és dokumentáció módosul, és referenciakamat változásának a hatásait a fedezésre szolgáló instrumentum és a fedezett tétel értékelése tartalmazza. Az IFRS 7 közzétételi követelményeit kibővítették annak érdekében, hogy a felhasználók megértsék az IBOR-reformból eredő kockázatok jellegét, mértékét és kezelését, valamint az alternatív referencia-kamatlábakra való áttérésben elért előrelépéseket.

Ezeknek a módosításoknak az alkalmazása egyszerűbbé teszi a kezelést a korábbi IFRS-előírásokhoz képest, ami összetettebb módosításból adódó nyereségek/veszteségekhez, vagy a kivezetések elszámolásához, vagy a fedezeti ügylet elszámolásának megszüntetéséhez vezetett volna.

Az Erste Hungary nem vállalkozott módosítások korai bevezetésére 2020-ban az irányadó kamatlábak cseréje hiányában. A központilag elszámolt derivatívák váltottak a diszkontálási görbében, mivel a készpénzfedezet díjazása megváltozott az új egynapos referencia kamatok esetében. Az értékelési hatást azonban egyszeri kifizetések kompenzálták, a fedezeti derivatívák értékének befolyásolása nélkül. Emellett nem változott a megjelölt kamatkockázati ráta a fedezett tételeken. Ennek eredményeként a fedezeti ügylet megjelölése és dokumentációja nem volt érintett a reform által 2020. során.

IFRS 17: Biztosítási szerződések: az IFRS 17-et 2017. májusban bocsátották ki, és a 2023 január 1-jén vagy azt követő éves beszámolási időszakokra érvényes. Az IFRS 17 meghatározza a standard hatálya alá tartozó biztosítási szerződések megjelenítésének, értékelésének, bemutatásának és közzétételének alapelveit. A standard célja, hogy a gazdálkodó egység releváns információkat szolgáltatson, melyek hűen tükrözik ezeket a szerződéseket. Ez az információ megalapozza a beszámoló felhasználói számára annak értékelését, hogy a biztosítási szerződések milyen hatással vannak a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-jára. Folyamatban van annak felmérése, hogy egyes szerződések megfelelnek-e az IFRS 17 hatályának, illetve az Erste Hungary megbecsüli a beszámolóra gyakorolt hatást.

Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus. 2020 májusában az IASB számos módosítást adott ki több standardhoz. Az IFRS 1, az IFRS 9, az IFRS 16 és az IAS 41 módosításai a 2022. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

E. EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Hungary szegmensek szerinti beszámolója az IFRS bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágat a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Hungary főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euro GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Hungary lakossági üzletága 2020-ban 5 régióra és 109 fiókra (2019-ben 5 régióra és 110 fiókra) oszlott.

A lakástakarék-pénztár (Erste Lakás-takarékpénztár Zrt.), a befektetési vállalkozás (Erste Befektetési Zrt.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak, együtt a workout tevékenységet végző vállalkozások eredményével (Collat-real Kft és az Erste Ingatlan Kft.). A 2019 szeptemberében eladott lízingcég (Erste Lakáslízing Zrt.) eredményei is ide tartoznak 2019-ben.

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió EUR és 50 millió EUR közé esik.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft. és Sió Ingatlan Invest Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A nagyvállalatok (LC) olyan ügyfelek, melyek a korábbi Helyi Nagyvállalatok (LLC) és Csoportszintű Nagyvállalatok (GLC) üzletágakból állnak. A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR értéket.

A korábbi Helyi nagyvállalatok (LLC) olyan ügyfelek, amelyek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR küszöbértéket (és nem haladja meg az 500 millió eurót), és amelyek a Csoportszintű nagyvállalati ügyfelek listája szerint nem tartoznak a Csoportszintű nagyvállalati ügyfelek közé.

A korábbi Csoportszintű nagyvállalatok (GLC) olyan nagyvállalati ügyfelek/ügyfélcsoportok, amelyek jelentős tevékenységet fejtenek ki az Erste Group fő piacain/kibővített fő piacain, és amelyek indikatív konszolidált éves árbevétele legalább 500 millió EUR. A GLC ügyfelek szerepelnek azon a Csoportszintű GLC ügyféllistán, amelyet a Group GLC vezet.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlan befektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételsszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyeresség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és non-profit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak.

A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik az Erste Hungary felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállalás-hoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása az Erste Hungary kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskezelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkezelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás) és tőkepiacokat. A Bank saját kereskedelmi és értékesítési tevékenységei mellett idetartozik a brókervállalat (Erste Befektetési Zrt.) intézményi ügyfelei (jellemzően alapok és vagyionkezelő cégek) által generált vonatkozó költségek is.

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Corporate Centre (CC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flowk, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók.

Másrészt ide tartozik minden leányvállalat olyan fennmaradó lokális vállalati központja, amelybe a fő banküzemi tevékenységekhez nem tartozó tevékenységek tartoznak, mint pl. non-profit szolgáltatási részesedések (pl. IT, Üzemeltetés), csoporton belüli konszolidációs tételek, osztalékok, részesedések refinanszírozási költségei, minden olyan nem banki mérlegpozíció (pl. befektetett eszközök, immateriális eszközök), amely más üzleti szegmensekhez nem allokálható, valamint az ilyen mérlegtételekből eredő eredménypozíciók.

Ezekon túl, a Vállalati Központoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások. Ebbe a szegmensbe tartozik a jelzálogbanki/refinanszírozási tevékenység (Erste Jelzálogbank Zrt.) teljes eredménye is. A konszolidáció hatásai, az allokációba be nem vont vállalkozások, például az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Sió Ingatlan Invest Kft., Collat-real Kft.) általános bevételei és ráfordításai szintén ebbe a szegmensbe tartoznak. A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2020

	Lakosság	Vállalatok	Csoport-szintű vállalatok	ALM & LCC	Csoport összesen
millió forintban	2020	2020	2020	2020	2020
Nettó kamatbevétel	58 675	22 091	3 978	-4 800	79 944
Nettó díj- és jutalékbevétel	46 331	9 726	7 573	3	63 633
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	4 601	2 642	3 199	-1 030	9 413
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	-2 192	-3	-	1 042	-1 153
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	2 794	-	-80	2 714
Általános adminisztratív költségek összesen	-59 858	-10 105	-4 620	-356	-74 939
ebből értékcsökkenés	-11 280	-1 884	-872	-172	-14 208
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	-2	-	-	164	162
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-	248	-	-	248
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-8 439	-18 448	-112	-4 557	-31 556
Egyéb nettó működési eredmény	-11 294	-7 186	-1 302	942	-18 841
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-12 497	-6 577	-959	-75	-20 108
Adózás előtti eredmény	27 822	1 759	8 716	-8 671	29 626
Jövedelemadók	-4 010	-1 209	-678	-778	-6 675
Nem megszűnt tevékenységek adózott eredménye	23 812	550	8 039	-9 449	22 952
Adózott eredmény	23 812	550	8 039	-9 449	22 952
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	23 812	550	8 039	-9 449	22 952
Működési bevételek	107 415	37 250	14 750	-4 864	154 551
Működési ráfordítások	-59 858	-10 105	-4 620	-356	-74 939
Működési eredmény	47 557	27 145	10 130	-5 220	79 613
Költség/bevétel arány	55,73%	27,13%	31,32%	-7,31%	48,49%
Eszközök összesen	1250 558	830 457	587 967	1028 903	3697 885
Források összesen tőke nélkül	1511 078	839 854	570 353	352 736	3274 022
Értékvesztés	-8 502	-18 708	-112	-4 692	-32 014
Amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökön, illetve pénzügyi lízing követeléseken elszámolt értékvesztés	-7 843	-17 222	-112	-4 542	-29 718
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	-596	-1 227	-	-15	-1 838
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-63	-260	-	-135	-458

Szegmens riport 2019

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Csoport összesen
	2019	2019	2019	2019	2019
Nettó kamatbevétel	54 914	19 062	1 901	-2 249	73 628
Nettó díj- és jutalékbevétel	45 110	9 251	6 737	158	61 256
Osztalék bevételek	-	-	-	37	37
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5 309	3 287	4 251	- 985	11 862
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	- 369	- 3	-	563	191
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	2 274	-	-	2 274
Általános adminisztratív költségek összesen	-55 806	-9 816	-4 313	- 608	-70 543
ebből értékcsökkenés	-11 396	- 914	- 353	- 77	-12 740
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	- 2	-	-	11	9
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	10	146	-	1 808	1 964
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	8 004	-1 978	62	-5 565	523
Egyéb nettó működési eredmény	-13 031	-5 669	- 974	3 183	-16 491
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-12 680	-5 950	- 820	- 122	-19 572
Adózás előtti eredmény	44 139	16 554	7 664	-3 647	64 710
Jövedelemadók	-3 431	- 953	- 444	562	-4 266
Nem megszűnt tevékenységek adózott eredménye	40 707	15 601	7 220	-3 083	60 445
Adózott eredmény	40 707	15 601	7 220	-3 083	60 445
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	40 707	15 601	7 220	-3 083	60 445
Működési bevételek	104 964	33 871	12 889	-2 476	149 248
Működési ráfordítások	-55 806	-9 816	-4 313	- 608	-70 543
Működési eredmény	49 158	24 055	8 576	-3 084	78 705
Költség/bevétel arány	53,20%	29,00%	33,50%	-21,90%	47,40%
Eszközök összesen	1 074 289	784 239	232 504	861 419	2 952 451
Források összesen tőke nélkül	1 243 113	627 151	469 358	210 495	2 550 117
Értékvesztés	7 977	-1 978	62	-6 009	52
Amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökön, illetve pénzügyi lízing követeléseken elszámolt értékvesztés	7 489	-2 079	38	-5 532	- 84
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	514	101	24	- 34	605
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 26	-	-	- 443	- 469

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Hungary üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálnak (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámoló sor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' 2019-re vonatkozóan már a lízing követelések bevételeit is tartalmazza, ami változás az előző évhez képest, amikor a 'Kamatbevételek' sorra került besorolásra. Az átsorolás visszamenőlegesen is megtörtént a 2018-as évre vonatkozóan.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezetben, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatókörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivételével, ami az effektív kamat számításakor figyelembe vételre kerül és kamatbevételeként kerül kimutatásra a kivételkor.

millió forintban	2019	2020
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	73 171	79 493
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2 749	2 536
Kamatbevétel	75 920	82 029
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	3 568	7 132
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	5 908	4 531
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	4 151	3 687
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	925	1 076
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	838	555
Egyéb kamatjellegű bevételek	11 239	13 294
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	87 159	95 323
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-8 406	-11 673
Kamatráfordítás	-8 406	-11 673
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 741	- 452
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-3 217	-2 715
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	-3 217	-2 715
Egyéb kötelezettségek	- 953	- 182
Pénzügyi eszközök negatív kamata	- 214	- 357
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	-5 125	-3 706
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	-13 531	-15 379
Nettó kamatbevétel	73 628	79 944

A nem teljesítő hitelportfólió kamatbevétele 2020-ban 1,124 millió forint (2019-ben 2 085 millió forint).

Az " Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök " soron szereplő összegből 4 193 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2020-ban (31 millió forint 2019-ben). A 2020-ban keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal kapcsolatos szerződés módosításból adódó veszteség háttere a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

2014 decembere óta több irányadó kamatláb - köztük az Euribor - is negatívra fordult át, ami az Erste Hungary kamatbevételei és kamatráfordításaira is hatással volt. A pénzügyi kötelezettségekhez és eszközökhöz tartozó negatív kamatok külön soron kerültek kiemelésre. Ezek az összegek kizárólag a bankközi ügyletekhez illetve a központi banknál elhelyezett betétekhez kapcsolódnak.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Hungary díj- és jutalékbevételei az ügyfeleinek nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak. A bevételek összegének és az elszámolásuk idejének meghatározása az IFRS 15 öt lépéses modelljének megfelelően történik.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Hungary akkor számolja el a bevételt, amikor a szolgáltatások feletti irányítást átadta az ügyfélnek.

Az egy adott időszakon keresztül nyújtott szolgáltatások díja a szolgáltatási időszak tartama alatt kerül elhatárolásra. Az ilyen díjak közé tartoznak a garancia díjak, a vagyonkezelés jutalékbevétele, a letéti őrzés, egyéb kezelési és tanácsadási díjak, valamint lakástakarékpénztári

termékekhez kapcsolódó ügynöki tevékenység és deviza átváltás díjai is. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak olyan díjakat is, amelyek egy időszak alatt kerülnek megfizetésre, mint például az időszakra vonatkozó kártya díjak, illetve egyéb díjakat is, mint például bankszámlavezetés vagy mobilbank díja. Az Erste Hungary-nek nincsen biztosítási terméke a saját portfóliójában, de az ügyfeleknek kínál ilyen termékeket biztosító társaságok megbízásából.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Hungary első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részét számszerűsíti, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Azok a díj- és jutalékbevételek, amelyek a pénzügyi instrumentum effektív kamatának részei, az IFRS 9 hatókörébe tartoznak és részei az effektív kamatnak.

millió forintban	2019		2020	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	14 737	-2 512	16 228	-3 209
Kibocsátások	4 880	- 313	3 814	- 359
Transzfermegbízások	7 896	-2 199	10 318	-2 850
Egyéb	1 961	-	2 096	-
Eszközkezelés	10 201	- 883	13 948	-1 169
Letétkezelés	31	- 228	41	- 244
Fizetési szolgáltatások	44 256	-10 112	42 977	-10 191
Kártya üzletág	15 580	-6 822	14 795	-6 377
Egyéb	28 676	-3 290	28 182	-3 814
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	4 049	- 4	4 075	- 28
Biztosítási termékek	3 990	- 4	4 042	- 28
Egyéb	59	-	33	-
Hitelszolgálati tevékenység	3 170	-2 207	2 379	-2 000
Adott és kapott garanciák	380	- 16	421	- 25
Adott és kapott hitelkötelezettség	-	-	480	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	2 790	-2 191	1 478	-1 975
Egyéb	923	- 165	948	- 122
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	77 367	-16 111	80 596	-16 963
Nettó díj- és jutalékbevétel	61 256		63 633	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 47 128 millió forint díjbevétel (2 688 millió forint 2019-ben), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalék bevételek

Osztalék bevételként kerül kimutatásra a részvényekből és egyéb tőkéhez kapcsolódó értékpapírokból származó aktuális bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok. Az ilyen jellegű osztalékbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a fizetés bevételezésének jogcíme keletkezett.

millió forintban	2019	2020
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	37	-
Osztalék bevételek	37	-

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ide értve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, beleértve a fedezeti kapcsolatba nem volt derivatívákat. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony részét és a devizás eszközök és kötelezettségek ártértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

millió forintban	2019	2020
Értékpapírok és származékos ügyletek	9 248	9 884
Deviza műveletek	2 614	- 471
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	11 862	9 413

A legjelentősebb árfolyamhatás az EUR árfolyamához kötődik az előző évhez képest: míg az EUR/HUF árfolyam 2020 januárjában a 330-as szint alatt volt, egy év alatt 2020 december végére elérte a 365-ös szintet.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolósoron kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2019	2020
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény	85	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek ártértékeléséből/beszerzéséből származó eredmény	54	455
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek eredménye	139	455
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény	52	-1 608
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	191	-1 153

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babaváró hitelek valós érték változását. További információ a 14. oldalon található ezzel kapcsolatban.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2019	2020
Befektetési célú ingatlanok	2 274	2 714
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	2 274	2 714

A befektetési célú ingatlanokhoz közvetlenül hozzárendelhető egyéb működési ráfordítás 2020-ban 960 millió forint volt (2019-ben 1 020 millió forint), mely az Egyéb működési eredmény soron kerül bemutatásra. A kapcsolódó értékcsökkenés 499 millió forint volt 2020-ban (2019-ben 481 millió forint). A megnövekedett bevétel egy irodához megvásárlásához kapcsolódik.

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra. A 44. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatóak a vezetőség juttatásairól, beleértve a vezetőség teljesítmény alapú javadalmazását.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelentik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetésvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámoló sor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak értékcsökkenését tartalmazza.

millió forintban	2019	2020
Személyi jellegű ráfordítások	-32 715	-33 056
Béreköltség	-25 606	-26 393
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	-5 687	-5 178
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 83	- 69
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	-1 339	-1 416
Egyéb általános adminisztratív költségek	-25 089	-27 674
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja	-1 957	-2 048
Informatikai költségek	-11 357	-13 958
Iroda bérleti díj	-3 308	-3 202
Irodai működési költségek	-2 282	-2 588
Reklám/marketing	-2 194	-1 763
Jogi és szakértői díjak	-1 315	-1 162
Egyéb általános költségek	-2 676	-2 953
Értékcsökkenés	-12 740	-14 208
Szoftverek és egyéb immateriális javak	-5 765	-7 103
Az Erste Hungary által használt ingatlanok	- 883	-834
Eszközhasználati jog	-2 531	-2 846
Befektetési célú ingatlanok	- 481	- 499
Ügyfélkapcsolatok	-1 466	-1 228
Irodai berendezések, gépek, járművek	-1 614	-1 698
Általános adminisztratív költségek összesen	-70 544	-74 938

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2019 évvége	2019 átlag	2020 évvége	2020 átlag
Erste Bank Hungary	2 957	2 917	2 995	2 991
Teljes körűen konszolidált leányvállalatok	218	217	231	227
Erste Befektetési Zrt.	144	144	151	150
Erste Ingatlan Kft.	23	23	18	21
Erste Lakástakarék Zrt.	35	34	47	41
Erste Jelzálogbank Zrt.	15	16	15	15
Összesen	3 174	3 134	3 226	3 218

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2019	2020
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó nyereségek	11	164
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 2	- 2
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9	162

A 2020-ban értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 16,4 milliárd forint volt (2019-ben 28 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, mely a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részeit fejezet Üzleti modell részében kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámoló sor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2019	2020
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye	2 088	248
Amortizált bekerülési értéken értékelt repo ügyletek eredménye	- 124	-
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	1 964	248

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszaírása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2019	2020
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 21	- 32
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	701	-23 460
Értékvesztés képzés	821	-20 714
Értékvesztés leírás	-2 548	-3 705
Közvetlenül az eredményben elszámolt visszaírások	2 455	4 519
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 27	-3 560
Pénzügyi lízingügyletek	- 762	-6 225
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	605	-1 838
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	523	-31 555

Az értékvesztés leírás azoknál a nem-teljesítő hiteleknel keletkezik, amelyeket az Erste Hungary workout csoportja úgy zárt le, hogy a megtérülés nem éri el a 100%-ot, és így a különbözet leírásra kerül.

A kivezetésből származó veszteség 2020-ban a fizetési moratórium (IFRS 9 alatti szerződésmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben a 12. oldalon került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben a Kockázatkezelés fejezet 104. oldalán.

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Hungary alaptevékenységéhez köthető. Továbbá a bankadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg. Az Erste Hungary akkor jeleníti meg a kötelezettséget vagy

céltartalékot, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséggel járó tevékenység bekövetkezik. Az egyéb működési eredménybe tartozik a leírás vagy leírás visszairása, az ingatlanok és berendezések értékesítési eredményei.

Emellett az egyéb működési eredmény tartalmazza a következőket: egyéb adó ráfordítások, az egyéb céltartalékok feloldásából származó bevételek és képzéséből származó ráfordítások, értékvesztés (és visszairás), tőkemódszerrel elszámolt befektetések eladásából származó nyereség vagy veszteség és leányvállalatok kivezetéséből származó nyereség vagy veszteség.

millió forintban	2019	2020
Egyéb működési ráfordítások	-23 794	-27 837
Egyéb céltartalék képzés	- 54	-
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	- 68	-1 675
Banki működéshez kapcsolódó adók	-19 572	-20 109
Bankadó ¹⁾	-4 090	-4 668
Pénzügyi tranzakciós adó	-15 482	-15 441
Egyéb adók	- 576	- 661
Szanálási Alap ²⁾	- 918	-1 229
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés	- 470	- 458
Egyéb ³⁾	-2 136	-3 705
Egyéb működési bevételek	7 303	8 996
Egyéb céltartalék felszabadítás ⁴⁾	-	1 733
Állami támogatás ⁵⁾	366	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	13	11
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ⁶⁾	1 522	3 109
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ⁷⁾	5 402	4 143
Egyéb nettó működési eredmény	-16 491	-18 841

1) Az Erste Hungary 1,7 milliárd forintot képzett az egyéb nyújtott kötelezettségvállalásokon, amit főként a járvány miatt bevezetett overlay szabályok okoztak. Az Erste Hungary a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának várható megjelenésére portfólió szintű Covid-19 felülbírálatot (overlay) vezetett be. A portfóliót felosztottuk magánszemélyekre (PI) és nem magánszemélyekre (non-PI) és az ügyfelek helyzetét a Covid-19-hez kötődően igénybe vett könnyítés valamint belső iparági hőtérkép és PD szint alapján értékeltük. Ezen értékelés és egyedi felülvizsgálatok alapján adott pénzügyi eszközök stage 2-be lettek sorolva, élettartami ECL (várható hitelezési veszteség) elszámolásával. Ezáltal néhány garanciával rendelkező vállalati ügyfél szintén Stage 2-be került, aminek eredményeként kockázati költséget képeztünk az egyéb nyújtott kötelezettségvállalásokon.

2) A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke minden évre egységesen a 2009. december 31-ével zárult üzleti évre vonatkozó kötelező számviteli beszámoló adatain alapult egészen 2016. december 31-éig, 2017. január 1-étől pedig megváltozott az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százalékára, az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,21 százalék (2016-ban 0,24 százalék). 2019. január 1-től az adó mértéke 0,2%-ra változott.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 4,2 milliárd forint követelést számolt el 2020 december 31-én a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 38. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között. Lásd még a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

3) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 1 229 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2020-ban (2019-ben 918 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézmény elhelyezett betétállomány 1%-kat kell fedeznie. Így a szanálási alapot egy 10 éves időszak alatt kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréséig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

4) A sor egyenlege 960 millió forint befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó költséget tartalmaz (2019-ben 1 021 millió forintot).

5)) Az egyéb céltartalékok változásának legmeghatározóbb mozgatórugója a 1,78 milliárd forintos garancia jellegű, a „large debt sale-lel kapcsolatos” tartalék felszabadítása volt, mely a szerződés szerint 2020-ban lejárt.

6) Az Erste Hungary a számviteli politikájával összhangban halasztott bevételként mutatja ki a kapott állami támogatást, amíg megfelelő bizonyosságot nem nyer a teljesülése. Miután megfelelő bizonyosságot nyert a teljesülés, az állami támogatást az “Egyéb nettó működési eredmény” soron mutatja ki.

Az Erste Hungary a következőkhöz kapcsolódóan mutatott ki állami támogatást 2019-ben:

- Magyar Nemzeti Bank (MNB) kamatcsere program

Az MNB 2014. júniusában 3 és 5 éves futamidőkkel, 2015. júliusában pedig 10 éves futamidővel változó kamatfizetésű forint kamatcsere-ügyletet vezetett be. A program preferenciális elemeket tartalmaz, melynek célja az IRS tenderekben való fokozott részvétel, valamint az állampapír vásárlás ösztönzése. A bankok akkor jogosultak a preferenciális elemekre, ha a meghatározott szint felett tartják állampapír állományukat. A 2019-ben véget ért IRS-hez kapcsolódóan a Bank 116 millió Ft állami támogatást mutatott ki 2019 során.

- MNB Piaci Hitelprogram (PHP)

Az MNB 2016 februárjában 1-3 éves futamidőre a hitelezési aktivitáshoz kötött változó kamatfizetésű kamatcsere-ügyletet (HIRS) vezetett be. Ennek keretében a bankok preferenciális nyereségre jogosultak, amennyiben a HIRS-igénybevétel negyedének megfelelő mértékben növelik kkv-hitelezési aktivitásukat. A szintén 2019-ben véget ért HIRS-hez kapcsolódóan a Bank 250 millió Ft állami támogatást mutatott ki 2019 során.

7) Az egyéb eszközök értékesítésének eredménye soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg.

8) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivezetésre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenítéskor, tehát az ügyfelek „felminősítés”-ekor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben.

A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzügyi intézmények számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintra váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

Jövedelemadó

A folyó évre és korábbi évekre vonatkozó jövedelemadókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhető vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a mérleg fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Jövedelemadónak a társasági adó, a helyi iparüzési adó és innovációs járulék minősül.

Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok mérlegfordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra. Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve a fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában,

ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető. Üzleti kombinációnak nem minősülő tranzakció során keletkezett üzleti-vagy cégértékre, ill. eszközökre vagy forrásokra vonatkozó átmeneti különbségek esetében halasztott adó nem számolható el.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden mérlegfordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden mérlegfordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést vissza lehet igényelni.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok (és adótörvények) alapján.

Az egyéb átfogó eredményben kimutatott tételekhez kapcsolódó halasztott adó szintén az egyéb átfogó eredményben szerepel, és nem az eredménykimutatásban. A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összevontan kerülnek kimutatásra, amennyiben van olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az adóalap meghatározása természetéből fakadóan általános bizonytalanságot hordoz, mivel az adójogszabályok értelmezése feltételezéseken alapulhat. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, ill. fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2019	2020
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	-5 849	-5 148
ebből helyi iparüzési adó	-4 228	-4 061
ebből innovációs járulék	- 638	- 608
Előző évi adó	17	- 17
Halasztott adóráfordítás / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	1 567	-1 510
Összesen	-4 265	-6 675

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2020-ban 140 millió forintos összegben, valamint 2019-ben -405 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2019	2020
Adózás előtti eredmény	64 709	29 627
Számított nyereségadó	-5 824	-2 666
Adó alapját nem képező bevételek	2 429	2 821
Le nem vonható kiadások	-1 958	-1 565
Iparüzési adó és innovációs járulék	-4 866	-4 669
Elhatárolt veszteség felhasználás	2 100	652
IFRS átállás különbözete	656	650
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	1 567	-1 510
Egyéb	1 631	- 388
Nyereségadó ráfordítás összesen	-4 265	-6 675

Az „Egyéb” kategóriában 226 millió forint az adóból levonható támogatások összege (2019-ben 1 278 millió forint).

2020. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 66 456 millió forint. (2019: 118 337 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség egy 10 éves korlátozott időtartam alatt használható fel, azaz 2030. december 31-ig (63 435 millió forint),
- A 2014. december 31-e utáni adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség 5 éven belül használható fel
 - 2020-ban lejárt 45 060 millió forint
 - 2021-ig felhasználható 917 millió forint
 - 2022-ig felhasználható 2 105 millió forint

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóveszteségeket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés valamint a céltartalék képzés és feloldás eltér adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék kerül miatti különbözet kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások
összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adókötelezettségek		Nettó különbözet 2020		
	2019	2020	2019	2020	Összesen	eredménykim- utatáson ke- resztül	egyéb átfogó jövedelmen keresztül
Átmeneti különbözetek:							
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	44	-	- 118	- 83	- 9	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós érté- ken értékelt pénzügyi eszközök	-	-	- 541	- 401	140	- 9	140
Tárgyi eszközök (adótvörvény szerinti hasznos élettartam különbözö)	176	324	-	-	148	148	-
Egyéb céltartalékok	11	38	-	- 185	- 158	- 158	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	4 219	3 283	-	-	- 936	- 936	-
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	650	-	-	-	- 650	- 650	-
Egyéb	191	25	- 273	- 12	95	95	-
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	- 792	- 653	792	653	-	-	6
Halasztott adó	4 499	3 017	- 140	- 28	-1 370	-1 510	140
Tárgyevi adók	47	1 133	- 257	- 279	-5 165	-5 165	-
Adók összesen	4 546	4 150	- 397	- 307	-6 535	-6 675	140

Az Erste Hungary konszolidált szinten 3 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2020. december 31-ei, az alábbiak szerint:

- 3,3 milliárd forint az IAS12 sztenderddel összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben azt a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Az Erste Hungary egy a jövőbeni profitvárakozásokat azok megvalósulási valószínűségével súlyozó, kezdve 20% alattiról az idő előrehaladtával 60%-ot elérve 100% felé tartó haircut elemet is tartalmazó modellt állított fel, melynek során figyelembe vette a gazdasági trendeket, valamint a különösen a banki szektort érintő jogi szabályozási változásokat, mind az elmúlt öt év, mind pedig a közelmúlt tekintetében.
- -0,3 milliárd forint egyéb átmeneti különbözethez kapcsolódó nettó kötelezettség

Az Erste Hungary konszolidált szinten 28 millió forint halasztott adó kötelezettséget mutatott ki 2020. december 31-ei.

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az IFRS szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak - a mérlegben kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

Vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök (továbbiakban: POCI lásd a Pénzügyi instrumentumok értékvesztése részben) a 39. oldalon) esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb kerül meghatározásra. Ez az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti becsült jövőbeni pénzáramokat, a hitelezési veszteségek figyelembevételével pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (Stage 1, Stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (Stage 3);
- a POCI eszközök esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat és az amortizált bekerülési szerinti értékre kell alkalmazni.

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 25. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban (mérlegben) amikor az instrumentum szerződéses feltételei az Erste Hungary-re vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök megjelenítése a teljesítés napján történik.

ii. Kezdeti értékelés

Egy pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatóak. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetők. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a kapcsolódó megjegyzésekben találhatóak: 18. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és 23. Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Hungary értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretektől eredő mérlegen kívüli kitettségeire. Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogulatlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Hungary megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitettségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a Stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Hungary a teljes várható élettartam alatti fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitettségekhez hasonlóan).

A „Stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Hungary összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetési képtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetési képtelenség meghatározását lásd a 33. Hitelkockázat megjegyzésben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (POCI) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

Leírások

Az Erste Hungary leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Hungary kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütemezési intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyfelek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének az valószínűségét (általában ezek üzletmenet folytonossági problémákhoz vezetnek vállalati ügyfelek esetében). A vállalati ügyfelek üzletmenet folytonossági scenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, elszámolás, peres ügyek) indítják be. Egyéb leírást kiváltó ok lehet a követelés/fedezet elértéktelenedése, illetve ha a követelés gazdaságosan nem behajtható. Lakossági (retail) ügyfelek esetében a nem-behajthatóság ténye, illetve a leírás időpontja és összege akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kintlévőség behajthatósága már nem biztos, pl. folyamatban lévő csődeljárás miatt. A behajthatatlan kintlévőségek leírásra kerülnek.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Hungary átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznot és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházva.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az

eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

Az összehasonlító időszakban a „nem eredménnyel szemben értékelt eszközök és kötelezettségek nettó nyeresége / vesztesége”, az „eredménnyel szemben megjelölt valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek eredménye” és „Nettó kereskedési eredmény” tételeket. ”a kivezetett eszköz értékelési kategóriájától függ.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Hungary újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfelvevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Hungary kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különbözőek-e az eredeti feltételektől.

Az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezetnek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem bevezetése (kivéve, ha az a célja hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); és
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem eltávolítása.

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nem teljesítő ügyfelekre alkalmazzák, vagy nem teljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratára 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást).

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nem teljesítő ügyfelek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülírozó hitel átalakítása nem rülírozóvá.

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nem teljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembe vételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámolósoron jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámolósoron kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nem teljesítők-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződés-módosításon esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződés-módosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződés-módosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződés-módosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik, amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye', az 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Hungary hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek illetve a kamattérékek referenciatesztje.

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Hungary azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthetők-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Hungary esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árazása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

- 2018-tól (az IFRS 9 átállás óta FVPL kategóriába sorolva)
A 'CSOK' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től
A 'babaváró hitel' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babaváró támogatásról” szabályozza. A babaváró hitelek a 21-es 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' megjegyzésben szerepelnek.

Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Hungary megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Hungary-nél a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modelltől történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Hungary, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Hungary prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Hungary az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza:

A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 300 milliárd forint értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Hungary megosztott üzleti modellt alkalmaz az alábbi általános szabályok alapján:

- A „held to collect” (HtC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HtCS) vagy „held for trading (HfT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Hungary a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Hungary konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetésképtelenségre illetve fizetésképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetésképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 24-es „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a 15-ös „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” és a 39-es „Lízingügyletek” Megjegyzésekben.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

Ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken kell bemutatni a mérlegben az alábbi sorokon: 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök', 'Vevő és egyéb követelések' és 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek'. A Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek soron csak a központi bankoknál és a hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek szerepelnek. Látra szólóként besorolt az az instrumentum, amely bármikor vagy legfeljebb 24 órás felmondási idővel megszüntethető. A Magyar Nemzeti Bank által előírt kötelező tartalékot ezen a mérlegsoron mutatja be a Bank.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Hungary mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit. Az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetés különböző üzleti, stratégiai és kockázatkezelési céllal történhet. Rendszeres és jelentős mennyiségű lejárat előtti értékesítése nem jellemző ezekre az értékpapírokra. A pénzügyi instrumentumok értékesítésével kapcsolatos további szabályokat lásd a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 18. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatóak.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2020. december 31-én 25,32 milliárd forint, 2019. december 31-én 20,11 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtételekből számolják, és hosszabb időn keresztül kell teljesíteni. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2019	2020
Készpénz	23 707	22 114
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	92 749	171 379
Egyéb látra szóló betétek	19 604	3 970
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	136 060	197 463

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és

egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További részletek a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Állami szféra	797 574	-	-	797 574	- 458	-	-	- 458	797 116
Hitelintézetek	201 803	-	-	201 803	- 148	-	-	- 148	201 655
Nem pénzügyi vállalkozások	16 857	3 365	985	21 207	- 257	- 214	- 532	- 1 003	20 204
Összesen	1 016 234	3 365	985	1 020 584	- 863	- 214	- 532	- 1 609	1 018 975

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2019									
Állami szféra	683 190	-	-	683 190	- 99	-	-	- 99	683 091
Hitelintézetek	142 179	-	-	142 179	- 92	-	-	- 92	142 087
Nem pénzügyi vállalkozások	8 875	-	1 025	9 900	- 65	-	- 567	- 632	9 268
Összesen	834 244	-	1 025	835 269	- 256	-	- 567	- 824	834 446

A Bank mérlegében nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2020.december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
2020. január 1.						2020. december 31.	
Stage 1	- 257	- 320	22	-	- 309	1	- 863
Stage 2	-	-	-	- 185	- 29	-	- 214
Stage 3	- 566	-	-	-	95	- 61	- 532
Összesen	- 823	- 320	22	- 185	- 243	- 60	- 1 609

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
2019. január 1.						2019. december 31.	
Stage 1	- 120	- 87	- 1	-	- 49	-	- 257
Stage 2	-	-	-	-	-	-	-
Stage 3	- 627	-	-	-	100	- 40	- 567
Összesen	- 747	- 87	- 1	-	51	- 40	- 823

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivételése miatt

váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2020.01.01 – 2020.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Ebben az évben az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. Előző évben az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében nem volt átsorolás a Stage-ek között.

millió forintban	2019	2020
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	-	1 338
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	-	1 338

A 2020. üzleti évben bekerült, és 2020. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 256 263 millió forint. A 2020. január 1-jén a könyvekben lévő és 2020.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 62 148 millió forint.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Magyar Nemzeti Bank	209 078	-	-	209 078	- 53	-	-	- 53	209 025
Hitelintézetek	99 859	-	-	99 859	- 54	-	-	- 54	99 805
Összesen	308 937	-	-	308 937	- 107	-	-	- 107	308 830

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2019									
Magyar Nemzeti Bank	38 290	-	-	38 290	- 4	-	-	- 4	38 286
Hitelintézetek	62 222	-	-	62 222	- 37	-	-	- 37	62 185
Összesen	100 512	-	-	100 512	- 41	-	-	- 41	100 471

A Bank mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés 2020. december 31-én.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség, melynek részletei a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található a 12. oldalon.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás		Egyéb
	2020. január 1.					2020. december 31.
Stage 1	- 41	- 601	544	- 7	- 2	- 107
Összesen	- 41	- 601	544	- 7	- 2	- 107

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás		Egyéb
	2019. január 1.					2019. december 31.
Stage 1	- 39	- 178	26	151	- 1	- 41
Összesen	- 39	- 178	26	151	- 1	- 41

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értéken értékelt, hitelintézetekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivétele miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2020.01.01 – 2020.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

A 2020. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2020. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 243 278 millió forint. A 2020. január 1-jén és 2020.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 55 668 millió forint.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv eszerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2020											
Állami szféra	9 421	13 781	-	11	23 213	- 1	- 42	-	- 5	- 48	23 165
Egyéb pénzügyi vállalkozások	53 035	97	1	1	53 134	- 160	- 3	- 1	-	- 164	52 970
Nem pénzügyi vállalkozások	502 811	154 654	16 684	9 534	683 683	- 2 259	- 4 515	- 8 853	- 302	- 15 929	667 754
Lakosság	637 173	114 043	16 081	18 015	785 312	- 3 052	- 16 178	- 12 073	- 5 526	- 36 829	748 483
Összesen	1 202 440	282 575	32 766	27 561	1 545 342	- 5 472	- 20 737	- 20 927	- 5 833	- 52 969	1 492 373

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2019											
Állami szféra	57 527	-	-	11	57 538	- 3	-	-	-	- 3	57 535
Egyéb pénzügyi vállalkozások	53 977	22	1	4	54 004	- 97	- 1	- 1	-	- 99	53 905
Nem pénzügyi vállalkozások	563 165	18 721	5 484	9 995	597 365	- 1 447	- 977	- 3 223	- 638	- 6 285	591 080
Lakosság	644 374	46 709	20 514	20 805	732 402	- 2 523	- 6 611	- 14 796	- 6 357	- 30 287	702 115
Összesen	1 319 043	65 452	25 999	30 815	1 441 309	- 4 070	- 7 590	- 18 020	- 6 995	- 36 675	1 404 634

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növe- kedés	Felol- dás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés- módosítások hatásai	Leírá- sok	Egyéb		
	2020. ja- nuár 1.							2020. dec- ember 31.	
Stage 1	-4 070	-3 902	789	679	-9 270	49	4	- 80	-5 472
Állami szféra	- 3	-	-	-	2	-	-	-	- 1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 97	- 19	50	-	- 82	-	-	- 11	- 160
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 447	-1 427	533	1 446	-1 297	3	-	- 69	-2 259
Lakosság	-2 523	-2 456	206	9 565	-7 893	46	4	-	-3 052
Stage 2	-7 589	-1 899	1 505	-21 337	7 968	450	252	- 87	-20 737
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	- 1	-	- 2	-	-	-	-	- 4
Nem pénzügyi vállalkozások	- 977	- 687	705	-4 515	996	41	5	- 82	-4 514
Lakosság	-6 611	-1 211	800	-16 779	6 972	409	247	- 5	-16 178
Stage 3	-18 020	- 346	2 803	- 457	-5 150	126	353	- 236	-20 927
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	-	-	-	-	-	-	-	- 1
Nem pénzügyi vállalkozások	-3 223	- 48	1 156	- 260	-6 349	2	100	- 231	-8 853
Lakosság	-14 796	- 298	1 647	- 197	1 199	124	253	- 5	-12 073
POCI	-6 995	-	998	-	101	38	44	- 24	-5 833
Nem pénzügyi vállalkozások	- 638	-	217	-	133	2	2	- 24	- 308
Lakosság	-6 357	-	781	-	- 27	36	42	-	-5 525
Összesen	-36 674	-6 146	6 094	-10 782	-6 351	662	653	- 424	-52 969

millió forintban	Növe- kedés	Felol- dás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés- módosítások hatásai	Leírá- sok	Egyéb		
	2019. ja- nuár 1.							2019. dec- ember 31.	
Stage 1	-4 532	-3 467	813	6 024	-2 898	-	14	- 27	-4 070
Állami szféra	- 1	-	-	-	- 2	-	-	-	- 3
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 112	- 246	-	-	264	-	-	- 4	- 97
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 396	- 657	296	397	- 65	-	-	- 23	-1 447
Lakosság	-3 023	-2 564	517	5 627	-3 095	-	14	-	-2 523
Stage 2	-5 152	- 231	792	-8 467	4 745	- 1	734	- 10	-7 590
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	-	-	- 162	160	-	-	-	- 2
Nem pénzügyi vállalkozások	- 485	- 21	168	-1 230	588	-	10	- 7	- 977
Lakosság	-4 667	- 210	624	-7 075	3 997	- 1	724	- 3	-6 611
Stage 3	-19 944	- 83	5 502	-1 882	-2 677	- 3	1 096	- 29	-18 020
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 2	-	-	-	-	-	-	-	- 1
Nem pénzügyi vállalkozások	-2 262	- 3	2 163	- 243	-3 201	-	351	- 27	-3 223
Lakosság	-17 680	- 80	3 339	-1 639	524	- 3	745	- 2	-14 796
POCI	-11 053	-	1 908	-	1 974	- 4	187	- 8	-6 995
Nem pénzügyi vállalkozások	- 544	-	28	-	- 121	-	6	- 8	- 638
Lakosság	-10 509	-	1 880	-	2 095	- 4	181	-	-6 357
Összesen	-40 681	-3 781	9 016	-4 325	1 148	- 8	2031	- 74	-36 675

A „POCI” kategóriába nem kerülnek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumokat, ugyanakkor ezen a soron jeleníti meg a Bank a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközöket. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A ‘Stage-ek közötti átsorolás oszlopban’ a 2020.01.01 – 2020.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. További információ található a stage-ek közötti mozgásokról a Covid-19 fejezetben (A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás) A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. ‘Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változást a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyfelekkel szemben követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 111 millió forint volt (2019: 1 058) a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2020 év végéig 2 696 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknel a nem realizált kamatbevételt jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyfelekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

A hitelportfólióban szereplő nem teljesítő hitelezési kitétségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nem teljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásának és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a stage 2-es ügyfelekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

2020-ban 27,4 milliárd forint kockázati költséget képzett az Erste Hungary, ebből 8,4 milliárdot lakossági, 19 milliárdot vállalati oldalon. A képzés fő oka természetesen a járvány volt, több csatormán keresztül. Az IFRS 9 elveknek megfelelően Stage felülbírálatokat (overlay) vezettünk be mind lakossági, mind vállalati oldalon, amikhez moratórium, PD és iparági információkat használtunk. A magasabb Stage 2 rátán keresztül 4,7 milliárd forintot képeztünk. A paraméterek FLI (előretékintő információ) komponensét is újrabecsültük a megváltozott makrogazdasági helyzetet és a moratórium sajátosságait (késedelmes napszám befagyasztása) figyelembe véve, aminek eredménye 11,2 milliárd kockázati költség képzés volt. A nem Stage 1-es hiteleken elszenvedett modification loss további 3,6 milliárd forint képzést eredményezett, míg a vállalati oldalon végzett „unlikely to pay” tesztek miatti default-ok 8,7 milliárdot.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt követeléseket bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

2020	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nem teljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra	13 781	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	53	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	92 961	1 829	966	14	7 306	-	49	7
Lakosság	52 137	6 719	1 197	1 755	492	639	69	2 173
Összesen	158 932	8 548	2 163	1 769	7 798	639	118	2 180

2019	Stage 1 és Stage 2 közötti		Stage 3 és Stage 2 közötti		Stage 3 és Stage 1 közötti		POCI	
	átsorolás		átsorolás		átsorolás			
	Átsorolás Stage 1-ből Stage 2-be	Átsorolás Stage 2-ből Stage 1-be	Átsorolás Stage 2-ből Stage 3-ba	Átsorolás Stage 3-ból Stage 2-be	Átsorolás Stage 1-ből Stage 3-ba	Átsorolás Stage 3-ból Stage 1-be	Nem-bedőlt hitelka- tegóriából bedőlt hi- telkategoríába	Bedőlt hitelkategorí- ából nem-bedőlt hi- telkategoríába
millió forintban								
Egyéb pénzügyi vállalko- zások	22	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozá- sok	10 095	2 299	995	-	2 029	68	429	68
Lakosság	14 487	3 421	2 222	888	3 914	2 671	314	2 786
Összesen	24 604	5 720	3 217	888	5 943	2 739	743	2 854

A Stage 2 arány 5,1% -ról 16,5% -ra nőtt az év során - melynek nagy része a 2. negyedévben következett be, a PD FLI-változásával és a Stage overlay-ek bevezetésével. A részleteket lásd a 33. megjegyzés) Hitelkockázat Covid-19 részében.

A 2020. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2020. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 292 041 millió forint. A 2020. január 1-jén és 2020.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 180 863 millió forint. A tárgyévben keletkezett POCI eszközök értéke 330 millió forint.

16) Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Amortizált bekerülési értéken értékelt követelések nem jelentős szerződésmódosítása miatt bekövetkező Stage 2 és 3 közötti átsorolás hatásai

millió forintban	2019		2020	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyere- ség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyere- ség/veszteség
Hitelek és előlegek	1 387	27	247 055	3 560
Egyéb pénzügyi vál- lalkozások	-	-	78	3
Nem pénzügyi vállal- kozások	821	1	129 152	824
Lakosság	566	26	117 825	2 733
Összesen	1 387	27	247 055	3 560

Az Erste Bank Hungary szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2020. december 31-én. Az instrumentumok közül 3 millió forintos állomány került átsorolásra Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd került visszasorolásra Stage 1-be (2019-ben 12 millió forint).

A Stage 1-es hitelek törlesztési moratóriumából adódó módosítási vesztesége 3,6 milliárd forinttal növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a 33) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezet Covid-19-el kapcsolatos részében.

17) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Állami szféra	493	-	-	493	-	-	-	-	493
Hitelintézetek	1	-	-	1	-	-	-	-	1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	1 424	-	-	1 424	-	-	-	-	1 424
Nem pénzügyi vállalkozások	9 314	1 147	-	10 461	- 123	- 37	-	- 160	10 301
Összesen	11 232	1 147	-	12 379	- 123	- 37	-	- 160	12 219

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2019									
Állami szféra	301	-	-	301	-	-	-	-	301
Hitelintézetek	2	-	-	2	-	-	-	-	2
Egyéb pénzügyi vállalkozások	183	-	-	183	-	-	-	-	183
Nem pénzügyi vállalkozások	10 214	9	16	10 239	- 43	-	- 12	- 55	10 184
Összesen	10 700	9	16	10 725	- 43	-	- 12	- 55	10 670

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2020. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2020. január 1.	Növekedés	Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020. december 31.
Stage 1	- 43	- 401	345	- 23	- 1	- 123
Stage 2	-	-	236	- 272	- 1	- 37
Stage 3	- 12	-	4	8	-	-
Összesen	- 55	- 401	585	- 287	- 2	- 160

millió forintban	2019. január 1.	Növekedés	Feloldás	Hitelkockázat változás	2019. december 31.
Stage 1	- 56	- 274	3	284	- 43
Stage 2	- 1	-	1	-	-
Stage 3	-	-	-	- 12	- 12
Összesen	- 57	- 274	4	272	- 55

18) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítások a „Kamatráfordítások” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2019	2020
Belföldi bankok betétei	79 511	239 660
Külföldi bankok betétei	78 685	77 548
ebből osztrák bankok betétei	76 171	76 963
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	53 983	59 636
Összesen	158 196	317 208

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2019		Névérték 2020		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2026. március 1.	100 000	33 052	100 000	36 513	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedévente*
2026. március 1.	28 312	9 358	28 312	10 338	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedévente*
2026. március 1.	35 000	11 568	35 000	12 780	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedévente*
Összesen	163 312	53 978	163 312	59 630	

1) A 3 havi EURIBOR szintje 0,00%.

2) A Bank a hátrasorolt kötelezettségeiből nem törlesztett vissza 2019. és 2020. folyamán.

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2019	2020
Takarékbetétek	2 343	2 338
Egyéb betétek	2 146 829	2 680 903
Állami szektor	36 065	73 575
Kereskedelmi szektor	603 701	791 676
Lakossági ügyfelek	1 157 008	1 416 410
Egyéb pénzügyi szervezetek	350 055	399 243
Összesen	2 149 172	2 683 241

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2019	Névérték 2019	2020	Névérték 2020
Kötvények	9 791	3 763	5 307	3 362
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	3 488	3 741	2 831	3 352
Jelzáloglevelek	119 108	138 287	135 058	156 287
Letéti jegyek	813	813	803	803
Összesen	129 712	142 874	141 168	160 451

A jelzáloglevelek 18 000 millió forinttal növekedtek, ami a tárgyévi egy kibocsátásnak köszönhető.

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott értékpapírok 2020. december 31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.3 2018-2021	HU0000358460	2018.10.02	2021.10.01	2,59	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1,30	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.40 2018-2021	HU0000358536	2018.12.04	2021.12.03	4,17	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY II 2.3 2018-2021	HU0000358510	2018.11.05	2021.11.04	2,22	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
Összesen				10,27	
Jelzáloglevelek					
EJBFN21A	HU0000652920	2016.10.19	2021.10.27	19 314	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN21B	HU0000653092	2018.03.14	2021.04.21	10 000	rögzített kamat, 0,50% éves kamatfizetés
EJBFN22/A	HU0000653241	2019.04.17	2022.06.24	10 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	23 655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	9 643	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	12 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	35 175	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
Összesen				156 287	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	43 064	803	
Összesen				803	

Kibocsátott értékpapírok 2019. december 31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
2,00% ERSTE USD KÖTVÉNY III 2019-2020	HU0000358874	2019.05.03	2020.05.02	1,44	rögzített kamat, 2,00% éves kamatfizetés
2,00% ERSTE USD KÖTVÉNY IV 2019-2020	HU0000358890	2019.06.04	2020.06.03	0,93	rögzített kamat, 2,00% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2 2019-2020	HU0000358593	2019.01.03	2020.01.03	1,07	rögzített kamat, 2,00% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2 II. 2019-2020	HU0000358791	2019.04.02	2020.04.01	1,43	rögzített kamat, 2,00% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.2 2019-2020	HU0000358668	2019.02.04	2020.02.04	3,54	rögzített kamat, 2,20% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.2 II. 2019-2020	HU0000358718	2019.03.04	2020.03.03	2,64	rögzített kamat, 2,20% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.3 2018-2021	HU0000358460	2018.10.02	2021.10.01	2,59	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1,3	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.40 2018-2021	HU0000358536	2018.12.04	2021.12.03	4,17	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY II 2.3 2018-2021	HU0000358510	2018.11.05	2021.11.04	2,22	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY V. 2019-2020 2.00	HU0000359013	2019.07.02	2020.07.01	0,44	rögzített kamat, 2,00% éves kamatfizetés
Összesen				21,76	
Jelzáloglevelek					
EJBFN21A	HU0000652920	2016.10.19	2021.10.27	19 314	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN21B	HU0000653092	2018.03.14	2021.04.21	10 000	rögzített kamat, 0,50% éves kamatfizetés
EJBFN22/A	HU0000653241	2019.04.17	2022.06.24	10 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	23 655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	9 643	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	12 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	35 175	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
Összesen				138 287	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	N/A	813	
Összesen				813	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek 2020. december 31.

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Ltd.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített, kamat: 0,9%, kamatfizetés évente, kibocsátva 49,92%
Hátrasorolt kibocsátott kötvények összesen	3 352			

2019. december 31.

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Ltd.	389	01.dec.08	01.dec.20	rögzített, 122,22%, lejáratkor fizetendő
Erste Bank Hungary Ltd.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített, kamat: 0,9%, kamatfizetés évente, kibocsátva 49,92%
Hátrasorolt kibocsátott kötvények összesen	3 741			

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni az alábbi esetekben.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Bank portfóliójában ez bizonyos ügyfélhitelek fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet „SPPI-értékelés” című részében) 37. oldal).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Bank portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Bank élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítésekor.

Az Erste Bank akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” valamint a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” soron kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Bank. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek a ' Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (21-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 19. Származékos ügyletek Megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztesége) kamatbevételre, osztalékbevételre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök esetében és a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” a nem kereskedelmi céllal tartott FVPL-en értékelt eszközök esetében. Az Erste Bank által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségtől vagy veszteségtől.

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba. A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek' alkot, illetve az 'Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 19-es pontban a Származtatott pénzügyi instrumentumoknál, a 22-es pontban az Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségeknél, illetve a 23-as pontban az Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

19) Származékos ügyletek

Az Erste Hungary származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Hungary által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel nem teljesítési csereügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek.

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem volt ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek' között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétele vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2019			2020		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹	9535 267	29 849	27 351	7276 286	46 515	46 626
Kamat	1146 057	8 724	6 356	1660 013	8 999	6 848
Tőke	6 912	99	175	2 417	23	49
Deviza	8382 298	21 026	20 820	5613 856	37 493	39 729
Banki könyvekben tartott¹	366 431	5 242	1 806	308 122	4 493	1 554
Kamat	281 359	5 242	1 460	297 694	4 493	1 554
Deviza	85 072	-	346	10 428	-	-
Bruttó érték összesen	9901 698	35 091	29 157	7584 408	51 008	48 180
Összesen	9901 698	35 091	29 157	7584 408	51 008	48 180

1) Lásd részletesen a 31) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezetben.

20) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2019	2020
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	5 111	1 262
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	27 707	107 437
Állami szféra	15 588	41 862
Hitelintézetek	12 119	65 575
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	32 818	108 699

21) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2019		2020	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	1 229	-	2 739
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 821	-	1 100
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	-	-	1 100
Nem pénzügyi vállalkozások	-	1 821	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	112 310	-	208 444
Állami szféra	-	68	-	63
Nem pénzügyi vállalkozások	-	297	-	110
Lakosság	-	111 945	-	208 271
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	115 360	-	212 283
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	115 360	-	212 283

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a 35. oldalon. A Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állampapírokat és Visa részvényeket tartalmaznak.

22) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba.

Kereskedelmi célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek azok a pénzügyi kötelezettségek, amelyek elsősorban a közeljövőben történő visszavásárlás céljából merülnek fel. Az Erste Hungary portfóliójában ilyen típusú kötelezettségek azok az értékpapír-visszavásárlási kötelezettségek, amelyeket viszontértékesítési szerződések alapján vásárolnak vagy értékpapír-kölcsönzési tranzakciók révén kölcsönöznek, majd harmadik félnek értékesítenek. A mérlegben az ilyen kötelezettségek a „Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek” soron kerülnek bemutatásra. A kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége az eredménykimutatás „Valós értékelés nettó eredménye” során jelenik meg.

millió forintban	2019	2020
Rövid pozíciók	2 168	1 630
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	2 168	1 630
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	2 168	1 630

A részesedést megtestesítő értékpapírok az Erste Befektetési Zrt.-hez köthetők.

23) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Hungary eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az:

- a besorolás megszünteti vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- hibrid szerződést az FVPL-en kerül megjelölésre, ha nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz.

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a 'Derivatívák' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatjuk ki a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra. A pénzügyi kötelezettségek hitelkockázatából eredő valós érték változása a 'Hitelkockázati tartalék' soron kerül bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást az Átfogó jövedelemben kell megjeleníteni. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvezetésre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivételése esetén.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatrátá (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valószínűség változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

millió forintban	Könyv szerinti érték		Visszafizetendő összeg		Differencia	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Kibocsátott értékpapírok	18 847	18 392	18 000	18 000	847	392
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	18 847	18 392	18 000	18 000	847	392

Hitelezési kockázat változásához kapcsolódó piaci érték változás

millió forintban	Tárgyévi érték		Kumulált érték	
	2019	2020	2019	2020
Kibocsátott értékpapírok	- 1	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	- 1	-	-	-

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2019	2020
Egyéb kibocsátott értékpapírok	18 847	18 392
Jelzálog fedezetű kötvények	18 847	18 392
Kibocsátott értékpapírok	18 847	18 392

Az eredménnyel szemben valósan értékelt kategorizálás akkor használatos, amennyiben olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, amelyek az eszközök illetve források eltérő értékeléséből adódnak, amelyek megjelenhetnek az eredmény eltérő elszámolásában is.

Az eredménnyel szemben valós értékelésre kijelölt opció alapján értékelt jelzálogkötvények könyv szerinti értéke az Erste Hungary kimutatásaiban 18 078 millió forint lenne 2020-ban, ha amortizált bekerülési értéken kerültek volna értékelésre (2019: 18 100 millió forint).

A jelzálogbankokra vonatkozó szabályozás szerint a kamatkockázat fedezése szükséges. Ez IRS-ek útján történik. Főszabályként az IRS-ek valós értéken, míg a kibocsátott kötvények amortizált bekerülési értéken kerülnek elszámolásra, ennek a számviteli elszámolásból adódó eltéréseinek a kiküszöbölését szolgálja az egyes jelzálogkötvények eredménnyel szemben valós értéken való értékelésre történő kijelölése.

EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

24) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegsorokon kerül bemutatásra.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és ‘Kamatbevételek’ soron kerülnek bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a ‘Pénzügyi instrumentumok értékvesztése’ soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI). Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban átfogó jövedelemmel szemben kimutatott halmozott veszteség vagy nyereség jellegű tételek a pénzügyi eszköz kivezetésekor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, amely összegek a ‘Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye’ soron kerülnek bemutatásra.

Az Erste Hungary értékpapír befektetéseinek egy részét Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeli (FVOCI). A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonlóan az ilyen típusú értékpapírokba befektetés különböző stratégiai, üzleti és likviditási okokból történhet. Ugyanakkor az FVOCI-n értékelt papírokba történő befektetés szerves részét képezi az értékesítéssel történő hozam elérése, amely elsősorban likviditási célt szolgál. Ennek eredményeként az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elsődleges üzleti célja a szerződéses cash flow-k beszedése és az értékpapírok értékesítése révén hozam elérése. Bizonyos tőkeinstrumentumokba történő befektetések esetében, amelyeket az Erste Hungary nem kereskedési céllal tart, a Bank alkalmazza az egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értékelési opciót. Ezt az opciót a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre alkalmazzák (a biztosítási üzletág kivételével).

A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevétel” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2020											
Állami szféra	119 420	-	-	119 420	- 69	-	-	- 69	119 351	4 398	123 749
Hitelintézetek	10 037	-	-	10 037	- 8	-	-	- 8	10 029	71	10 100
Nem pénzügyi vállalkozások	1 230	-	-	1 230	- 4	- 1	-	- 5	1 225	- 3	1 222
Összesen	130 687	-	-	130 687	- 81	- 1	-	- 82	130 605	4 466	135 071

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen		
2019										
Állami szféra	107 952	-	-	107 952	- 16	-	-	- 16	5 873	113 825
Hitelintézetek	10 044	-	-	10 044	- 8	-	-	- 8	134	10 178
Nem pénzügyi vállalkozások	1 762	-	-	1 762	- 26	-	-	- 26	- 25	1 737
Összesen	119 758	-	-	119 758	- 50	-	-	- 50	5 982	125 740

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyesíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2020. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2020. január 1.	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020. december 31.
Stage 1	- 50	- 9	30	-	- 52	-	- 81
Stage 2	-	- 1	-	-	-	-	- 1
Összesen	- 50	- 10	30	-	- 52	-	- 82

millió forintban	2019. január 1.	Képzés	Kivezetés miatti feloldás	Stage-ek közötti átsorolások	Egyéb változások a hitelezési kockázatban	2019. december 31.
Stage 1	-	28	- 26	-	4	50
Összesen	-	28	- 26	-	4	50

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Kivezetés miatti feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2020.01.01 – 2020.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen pont további részében található. Az Erste Bankcsoport döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Valuation Adjustment, FVA).

A Bankcsoport a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Hungary olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az IFRS 9 szabályozás gyökeresen megváltoztatta a hitelek számviteli klasszifikációját. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valós értékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami - annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával, - tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezeket a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felárat valamilyen proxy eszközből származtatható, figyelembe véve az eszköz profiljának a különbségét. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítéssel és csőd-kockázat becsléssel alapuló hitelfelárat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

A nem kereskedési könyvi részvényeknél amennyiben van aktív piacon jegyzett ár, a valós értéket a jegyzett ár határozza meg. Más nem-kereskedési könyvi részvény befektetéseknél a valós értéket sztenderd értékelési modellek határozzák meg, amelyek közvetlenül nem megfigyelhető paramétereket is tartalmaznak

Nem kereskedési részvénypozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a bankcsoport belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott input paraméterek belső becslésével

Kötelezettségek: Az eredmény kimutatásban közvetlenül megjelenő valószínűleg valósan értékelt kötelezettsége az Erste Hungary-nak csak az Erste Jelzálogbank jelzálogkötvényei között van. Ezeknek az eszközöknek a valós érték meghatározásánál az alapot a kapcsolódó, azonos lejáratú állampapírok jegyzett ára és a jelzálogkötvényeknek az állampapírok feletti hozama jelenti.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatcsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csőd kockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a minden derivatívának a várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Hungary hitelminősége. Az Erste Csoport egy olyan megközelítést vezetett be, amelyikben a várható kitétség modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac érték és egy add-on összegéből áll elő. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csődvalószínűségek (PD) megállapítása belső PD-kből történik, a Közép Európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Hungary csődvalószínűségének értéke az Erste Hungary kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel, akikkel CSA szerződés van érvényben nincs CVA feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 248 millió forint volt (254 millió forint 2019-ben) és a teljes DVA korrekció 41 millió forint (67 millió forint 2019-ben).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bankcsoport létrehozott egy független validációs egységet hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelését és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valóban értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós értéke hierarchiában három szintre vannak sorolva.

A valós érték hierarchia 1. szintje

A pénzügyi eszközök valós értéke az 1. szintre van besorolva, amennyiben azt aktív piacon azonos pénzügyi eszköz jegyzett követelés vagy kötelezettség árából van meghatározva. Pontosabban az értékelt valós érték megfelel az 1. szintnek, ha folyamatosan megfelelő gyakoriságú, volumenű és konzisztens árazású tranzakciók történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amit magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnek, az eszköz a második szintre van sorolva. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárák és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető áron alapulnak. Ezekben az esetekben azokat egyedi értékelő paramétereket, amelyek nem megfigyelhetőek a piacon, megfelelő piaci feltételezések alapján becsültek. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés ritkán van felülvizsgálva az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárák tekinthetőek meg nem figyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények az IFRS 9 alatti valóban értékelt hitelportfólió és a jelzálog kötvények. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve alacsonyabb szintekről magasabb szintre besorolása a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

Az alábbi táblázat a valós értéken értékelt instrumentumok értékét mutatja be az értékelési módszerük valós érték hierarchia besorolása alapján:

.

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	2019.12.31.				2020.12.31.			
	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	8,126	58,008	1 775	67 909	41 994	116 318	1 395	159 707
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	99	33,217	1 775	35 091	23	49 590	1 395	51 008
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	8 027	24 791	-	32 818	41 971	66 728	-	108 699
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	-	115 360	115 360	1 508	-	210 775	212 283
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	1 229	1 229	1 508	-	1 231	2 739
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	1 821	1 821	-	-	1 100	1 100
Hitelek és előlegek	-	-	112 310	112 310	-	-	208 444	208 444
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	113 825	11 288	627	125 740	133 848	1 171	52	135 071
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	113 825	11 288	627	125 740	133 848	1 171	52	135 071
Eszközök összesen	121,951	69,296	117 762	309 009	177 350	117 489	212 222	507 061
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	2,349	28,976	-	31 325	1 679	48 131	-	49 810
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	181	28,976	-	29 157	49	48 131	-	48 180
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	2 168	-	-	2 168	1 630	-	-	1 630
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	18 847	-	18 847	-	18 392	-	18 392
Kibocsátott értékpapírok	-	18 847	-	18 847	-	18 392	-	18 392
Kötelezettségek összesen	2,349	47,823	-	50 172	1 679	66 523	-	68 202

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő áellenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról az alfejezetben találhatóak. A 3. szintű pénzügyi eszközök érzékenységvizsgálata és alkalmazott paraméterei a lenti táblázatban láthatóak.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

Millió forintban	Eredményben el- számolt nyere- ség/veszteség	Átfogó jövedelemben kimutatott nyere- ség/veszteség	Vásár- lás	El- adás	Rende- zés	Level 3- ba átso- rolás	Átsorolás Level 3- ból	Át- so- rolás	Árfo- lyam hatás	Összesen
	01.01.2020									31.12.2020
Eszközök										
Kereskedési célú pénzügyi esz- közök	1,775	(380)	-	-	-	-	-	-	-	1,395
Kereskedési célú származé- kos pénzügyi eszközök	1,775	(380)	-	-	-	-	-	-	-	1,395
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereske- dési céllal tartott pénzügyi esz- közök	115,360	(2,098)	-	105,941	-	(8,428)	-	(0)	-	210,775
Tulajdoni részesedést meg- testesítő instrumentumok	1,229	2	-	0	-	-	-	(0)	-	1,231
Hitelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok	1,821	94	-	(0)	-	(815)	-	-	-	1,100
Hitelek és előlegek	112,310	(2,195)	-	105,941	-	(7,613)	-	-	-	208,444
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	626	(1)	3	48	(625)	-	-	-	-	51
Hitelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok	626	(1)	3	48	(625)	-	-	-	-	51
Eszközök összesen	117,761	(2,479)	3	105,989	(625)	(8,428)	-	(0)	-	212,221
Források										
Kereskedési célú pénzügyi kö- telezettségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kereskedési célú származé- kos pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi köte- lezettségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kibocsátott értékpapírok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kötelezettségek összesen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

millió forintban	Eredményben el- számolt nyere- ség/veszteség	Átfogó jövedelemben kimutatott nyere- ség/veszteség	Vá- sár- lás	El- adás	Ren- dezés	Level 3- ba átso- rolás	Átsorolás Level 3- ból	Át- soro- lás	Árfo- lyam hatás	
	01.01.2019									31.12.2019
Eszközök										
Kereskedési célú pénzügyi eszkö- zök	1 834	- 51	-	510	- 107	- 411	-	-	-	1 775
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	1 727	- 51	-	510	-	- 411	-	-	-	1 775
Egyéb kereskedési célú pénz- ügyi eszközök	107	-	-	-	- 107	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós érté- ken értékelt, nem kereskedési cél- lal tartott pénzügyi eszközök	42 870	15	-	78 271	-	- 7 322	-	-	1 526	115 360
Tulajdoni részesedést megtes- tesítő instrumentumok	1 138	91	-	-	-	-	-	-	-	1 229
Hitelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok	-	295	-	-	-	-	-	-	1 526	1 821
Hitelek és előlegek	41 732	- 371	-	78 271	-	- 7 322	-	-	-	112 310
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 483	- 24	55	631	-	-	-	-	-1 537	19 626
Tulajdoni részesedést megtes- tesítő instrumentumok	1 483	-	35	-	-	-	-	-	-1 537	19 -
Hitelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok	-	- 24	19	631	-	-	-	-	-	626
Eszközök összesen	46 187	- 60	55	79 413	- 107	- 7 734	-	-	- 11	19 117 761
Források										
Kereskedési célú pénzügyi kötele- zettségek	881	- 450	-	-	-	- 431	-	-	-	-
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	881	- 450	-	-	-	- 431	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós érté- ken értékelt pénzügyi kötelezett- ségek	18 646	-	-	-	-	-	-	-	-18 646	-
Kibocsátott értékpapírok	18 646	-	-	-	-	-	-	-	-18 646	-
Kötelezettségek összesen	19 527	- 450	-	-	-	- 431	-	-	-18 646	-

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGD-k belső becslésén)

Illikvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelletek kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre

Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződésszerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek terjedelme

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forint-ban				
2020						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok	1 395	Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitétség alapján	PD	1.69%-1.7%	
				LGD	60%	
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó	-	Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na	
	Kamatozású kötvények					
	Hitelek	208 444	Diszkontált cash flow	PD	0.26%-100% (1.21%)	
				LGD	<u>8.47%-100% (24.93%)</u>	

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forint-ban				
2019						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok	1 775	Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitétség alapján	PD	0,66%-3,03%	
				LGD	60%	
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó	-	Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na	
	Kamatozású kötvények					
	Hitelek	112 310	Diszkontált cash flow	PD	0.26%-100% (1.98%)	
				LGD	<u>7.39%-100% (20.08%)</u>	

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2019		2020	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	34	- 77	3	- 10
Eredménykimutatás	34	- 77	3	- 10
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	229	- 245	115	- 116
Eredménykimutatás	182	- 182	111	- 111
Egyéb átfogó jövedelem	47	- 63	4	- 5
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	123	- 123	123	- 123
Eredménykimutatás	123	- 123	123	- 123
Hitelek és előlegek	2 046	-7 575	6 066	-12 876
Eredménykimutatás	2 046	-7 575	6 066	-12 876
Összesen	2 431	-8 020	6 307	-13 126
Eredménykimutatás	2 384	-7 957	6 303	-13 120
Egyéb átfogó jövedelem	47	- 63	4	- 5

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.)

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapiroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5%
- nem jegyzett részvélynél az ár tartománya -10% és 10%
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10%
- hiteleknél a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100bázispont és -75 bázispont

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2020					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető adatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	3 017 641	3 059 737	996 289	230 016	1 833 432
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	197 463	197 463	197 463	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 018 975	1 042 454	798 826	230 016	13 612
Hitelek és előlegek	1 801 203	1 819 820	-	-	1 819 820
Források	3 141 617	3 148 758	-	136 647	3 012 111
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	257 572	259 617	-	-	259 617
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 683 241	2 683 042	-	-	2 683 042
Kibocsátott értékpapírok	141 168	145 501	-	136 647	8 853
Hátrasorolt kötelezettségek	59 636	60 599	-	-	60 599
Pénzügyi garancia és visszavonhatatlan kötelezettségek					
Pénzügyi garancia	n/a	65	-	-	65
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	8 694	-	-	8 694
2019					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető adatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	2 475 610	2 539 304	839 678	155 926	1 543 700
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	136 060	136 060	136 060	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	834 446	866 213	703 618	155 926	6 669
Hitelek és előlegek	1 505 104	1 537 031	-	-	1 537 031
Források	2 437 080	2 449 145	-	125 501	2 323 643
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	104 213	110 048	-	-	110 048
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 149 172	2 148 595	-	-	2 148 595
Kibocsátott értékpapírok	129 712	135 648	-	125 501	10 147
Hátrasorolt kötelezettségek	53 983	54 853	-	-	54 853
Pénzügyi garancia és visszavonhatatlan kötelezettségek					
Pénzügyi garancia	n/a	-100	-	-	-100
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	-13 953	-	-	-13 953

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értéknek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származnak vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozhatóak meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valós értéke számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Hungary saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

26) Fedezeti elszámolás (IAS 39 alapon)

A fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz, ha azok a valósérték vagy cash flow változások, amelyek a fedezett kockázatnak tulajdoníthatók abban az időszakban, amelyre a fedezeti ügyletet megjelölték, a fedezeti instrumentum valós értékében bekövetkező változásokat várhatóan 80–125%-os mértékben ellentételezik.

(i) Valós érték fedezeti ügyletek

A valós érték fedezeti ügylet célja a piaci kockázat csökkentése. Minősített és megjelölt valós érték fedezeti ügyleteknél a fedezeti instrumentum valós értékében bekövetkezett változást az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység és valós értéken történő értékelés nettó eredménye” sorában kell megjeleníteni. A fedezett tétel valós értékében bekövetkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változás szintén az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység és valós értéken történő értékelés nettó eredménye” sorában kerül megjelenítésre, a fedezett tétel könyv szerinti értékének pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásbeli kiigazítása mellett. Az egyes fedezeti ügyleteknél a fedezett tételt a mögöttes instrumentummal együtt a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás megfelelő sorában („Egyéb eszközök”, „Egyéb kötelezettségek” között) kell megjeleníteni. A fedezeti kapcsolat megszűnik, ha a fedezeti instrumentum lejár vagy azt eladják, megszüntetik vagy lehívják, vagy ha a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek. Ebben az esetben a fedezett tételre vonatkozó valósérték-korrekciót az eredménykimutatás „Nettó kamatbevétel” sorával szemben kell amortizálni a mögöttes pénzügyi instrumentum (fedezett tétel) lejáratáig. A valósérték-korrekció amortizációja az amortizáció megkezdésének időpontjában érvényes újrászámított effektív kamatlábon alapul. Ugyanakkor amennyiben egy pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget tartalmazó portfólió kamatláb-kockázatára vonatkozó valós érték fedezeti ügylet esetén az újrászámított effektív kamatlábbal való amortizáció nem lehetséges, a módosítás értékét lineáris módszerrel kell amortizálni. A fedezett tétel eladásakor a fedezeti kapcsolat az eladás napjával megszűnik. A fedezett tétel fedezett kockázatával kapcsolatban halmozódott valósérték-korrekció módosítja a fedezett tétel nyilvántartási értékét, egyben a fedezett tétel eladásából származó nettó eredményt. Ennek megfelelően az ilyen eredményt a fedezett tétel eladásából származó eredménnyel azonos sorban kell bemutatni.

(ii) Cash flow fedezeti ügyletek

Cash flow fedezeti ügylet az olyan cash flow-változásoknak való kitettség fedezete, amely i. egy megjelenített eszközhöz vagy kötelezettséghez (pl. egy változó kamatozású hitel jövőbeni kamatfizetéseknek összessége vagy egy része), vagy egy nagyon valószínű előre jelzett ügylethez kapcsolódó kockázatnak tulajdonítható és hatással lehet az eredményre. A cash flow fedezeti ügyletekkel a jövőbeni cash flow-k bizonytalansága küszöbölhető ki a nettó kamatbevétel stabilizálása érdekében. Minősített és megjelölt cash flow fedezeti ügyleteknél a fedezeti instrumentumon elért nyereség vagy veszteség hatékony részét az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, és a *Cash flow fedezeti tartalék* soron kell megjeleníteni. A fedezeti instrumentumon elért nyereség vagy veszteség nem hatékony részét az eredménykimutatás „Kereskedési tevékenység és valós értéken történő értékelés nettó eredménye” sorában kell megjeleníteni. Ha a fedezett cash flow érinti az eredménykimutatást, akkor a fedezeti instrumentumon keletkezett nyereséget vagy veszteséget az egyéb átfogó jövedelemből át kell sorolni az eredménykimutatás megfelelő bevételi vagy költség sorába (általában a „Nettó kamatbevétel” sorba). A fedezeti kapcsolat megszűnik, ha a fedezeti instrumentum lejár vagy azt eladják, megszüntetik vagy lehívják, vagy ha a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek. Ebben az esetben azt a fedezeti instrumentumon felhalmozott nyereséget vagy veszteséget,

amely előzőekben az egyéb átfogó jövedelemben került megjelenítésre, továbbra is elkülönülten, a *Cash flow fedezeti tartalék* soron kell megjeleníteni mindaddig, amíg az ügylet be nem következik. Amennyiben az előre jelzett ügylet bekövetkezése már nem várható, az előzőleg a hatékony fedezeti ügylet időszakából származó egyéb átfogó jövedelemben megjelenített halmozott nyereséget vagy veszteséget a saját tőkéből át kell sorolni az eredménybe.

Az Erste Hungary-nek 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

27) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2020:

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2020								
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján	
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték		
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	51 008	-	51 008	20 189	-	-	30 819	
Összesen	51 008	-	51 008	20 189	-	-	30 819	

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2020								
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján	
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték		
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	48 180	-	48 180	20 189	-	-	27 991	
Visszavásárlási megállapodások	99	-	99	-	-	99	-	
Total	48 279	-	48 279	20 189	-	99	27 991	

2019:

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2019

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	35 091	-	35 091	20 060	-	-	15 030
Összesen	35 091	-	35 091	20 060	-	-	15 030

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2019

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	29 157	-	29 157	20 060	-	-	9 097
Visszavásárlási megállapodások	33	-	33	-	-	33	-
Total	29 190	-	29 190	20 060	-	33	9 097

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a Bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügylethez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

28) Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Hungary lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Hungary marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzösszeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Hungary számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Hungary és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Hungary által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Hungary pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárolva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hogy az Erste Hungary által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruhazza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszámaztatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivételést, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönvett értékpapírok nem kerülnek feltüntetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, kivéve, ha azt követően harmadik félnek eladásra kerül.

millió forintban	2019		2020	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	30	33	98	99
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	30	33	98	99
Összesen	30	33	98	99

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2019			2020		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	33	33	-	99	99	-
Összesen	33	33	-	99	99	-

Az Erste Hungary által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapírokból állnak.

29) Biztosítékok

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Hungary kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2019	2020
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	274 572	357 279
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	224 695	223 983
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	49 877	133 296
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	12 776	10 598
Összesen	287 348	367 877

A biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz, származékos ügyletekhez, kártya tranzakciókhoz és refinanszírozási ügyletekhez kapcsolódnak.

Az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések refinanszírozott jelzáloghiteleket tartalmaznak, melynek értéke 2020-ban 180 071 millió forint értékben (2019-ben 164 041 millió forint), valamint a Magyar Nemzeti Bankkal kötött növekedési hitel program keretében KKV-nak nyújtott hiteleket tartalmaznak, melynek értéke 3 692 millió forint (4 478 millió forint 2019-ben). A programmal kapcsolatos részletesebb információk a 12-es sorszámmal ellátott megjegyzésben, „Az egyéb működési eredmény”, 2) kommentjében találhatóak.

A fenti kategória emellett még származékos ügyletekhez és kártya tranzakciókhoz kapcsolódó az Erste Hungary által elhelyezett betéteket is tartalmaz.

30) Értékpapírok

millió forintban	2019					2020				
	Pénzügyi eszközök					Pénzügyi eszközök				
	Egyéb átfogó					Egyéb átfogó				
	Amortizált beke- rülési ér- téken ér- tékel- t eszközök	Kereske- dési célú eszközök	Kötele- zően való értéken értékelt eszközök	Valós ér- téken ér- tékel- t megje- lölt esz- közök	Egyéb átfogó ered- ményel- szemben valós ér- téken ér- tékel- t eszközök	Amortizált beke- rülési ér- téken ér- tékel- t eszközök	Kereske- dési célú eszközök	Kötele- zően való értéken értékelt eszközök	Valós ér- téken ér- tékel- t megje- lölt esz- közök	Egyéb átfogó ered- ményel- szemben valós ér- téken ér- tékel- t eszközök
Kötvények és egyéb kamatozó ér- tékpapírok	834 445	27 707	1 821	-	125 740	1,018,975	107,437	1,100	-	135,071
Tőzsdén jegyzett	802 729	14 418	-	-	125 114	999,266	106,284	-	-	135,020
Tőzsdén nem jegyzett	31 716	13 289	1 821	-	626	19,709	1,153	1,100	-	51
Részvények és egyéb részesedé- sek	x	5 111	1 229	x	-	x	1,262	2,739	x	-
Tőzsdén jegyzett	x	4 795	-	x	-	x	1,119	-	x	-
Tőzsdén nem jegyzett	x	316	1 229	x	-	x	143	2,739	x	-
Összesen	834 445	32 818	3 050	-	125 740	1,018,975	108,699	3,839	-	135,071

Kockázatkezelés

31) Kockázatkezelési politika és stratégia

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzintézet egészséges működéséhez.

Az Erste Hungary egy előretékintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázattávallalási hajlandóság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

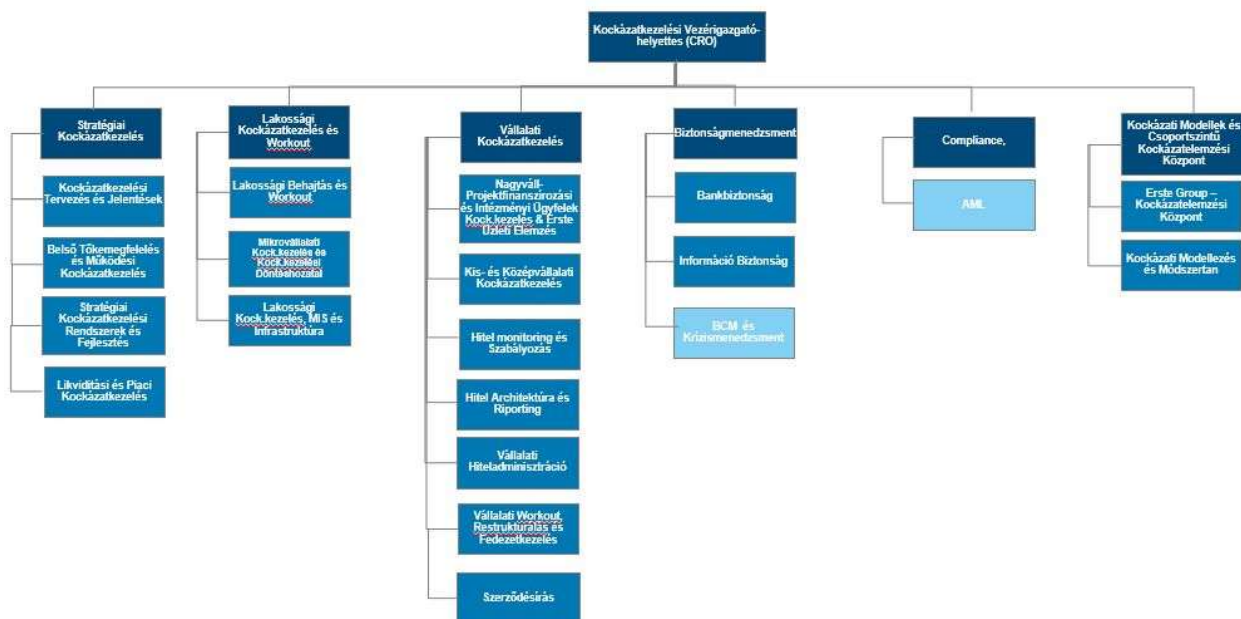
2020-ban a Covid-19 járvány meghatározó tényező volt világszerte - ezáltal az alapvető piacainkon is. A bank vezetősége a megváltozott piaci környezettel mellett is tovább folytatta a hitelporfólió menedzselését, beleértve a nem teljesítő kitétségek aktív kezelését is a kockázati profil további erősítése érdekében. Az IFRS9 módszertannal összhangban, előretékintő megközelítés került alkalmazásra, illetve jelentős kockázati tartalékok kerültek elkülönítésre, hogy tükrözzék az eszközminőség várható romlását a Covid-19 miatti makrogazdasági kilátások romlása következtében.

A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/cbh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiranyitas/hivatalos-kozzetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrára keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A multifunkciós felügyelet (szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) kívül a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- a Kockázati Értékelés (RMA);
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);
- valamint az ezeket összefogó Kockázati Stratégia.

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés;
- Stressz tesztek;
- Helyreállítási terv készítése;
- Kockázati jelentéskészítési rendszerek.

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Hungary proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Hungary kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tőrészhatárai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszkézként kezeli a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2020 első negyedévében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2020-ban foglaltakat. A Covid-19-hez kapcsolódó globális fejlemények, valamint a hitelintézetekkel szemben megváltozott szabályozási követelmények és elvárások nyomán 2020 első felében az EBH RAS és a Kockázati Stratégia időközi felülvizsgálata megtörtént az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Hungary kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembe vételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stresszteszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati Stratégia

Az Erste Hungary Kockázati Stratégiája az ERM keretrendszerének szerves részét képezi. A Kockázati Stratégia meghatározza a kockázatkezelés általános elveit, illetve a kockázatkezelési keret kulcsfontosságú elemeit, így biztosítja a kockázati stratégia megfelelő és következetes végrehajtását. A Stratégiában együttesen jelennek meg a prudens kockázatvállalásra, illetve kockázati kultúrára vonatkozó alapelvek, a Kockázati Értékelés (RMA) és a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) eredményei, valamint a stratégiai célok eléréséhez szükséges kezdeményezések az egyes kockázattípusok, illetve fő üzletágak szintjén.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetőség számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamataik során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés által generált megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a Bankon belüli kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tőkeegyelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank Hungary rendelkezik-e elegendő tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank Hungary növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank Hungary, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számítási standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázattípusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,92% -os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank Hungary lehetőség szerint kockázatterzékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitérségének sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körülmények között megközelítést tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkben, amikor a kockázatok közötti összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2020 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 68,3% -át teszi ki.

A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása az 1. pillér megközelítésén alapszik. Ugyanis a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet) szabályozói szavatolótőkét a belső tőkekomponensekkel korrigálják, amelyek tükrözik a gazdasági szemléletet (pl. az éves nyereség (ha ez még nem került figyelembevételre az 1. pillér tőkéjében), a 2. pillér IRB várható veszteség többlete / hiánya, stb.).

A fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az EBH kockázati étvágya tükrözi az EBH gazdasági tőkemegfelelésére és stresszelt tőkemegfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2020 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 55,8%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tőkemegfelelés eredményeiről az EBH ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tőkemegfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvágy mellett.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitettségről, az első és második pilléres tőkehelyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagynak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelynek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőkemegfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ból és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Hungary-nek helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2020-ben egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Hungary súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke,- és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése (2020-ban egy COVID-19 alapú forgatókönyvet kért a szabályozó). A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közelmúltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása, hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetési képzetlenséget okozó vagy valószínűleg fizetési képzetlenséget okozó helyzethez, elegendő helyreállítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank Hungary együttműködik a szanálási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanálási tervek kidolgozásában. A Szanálási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti

„többablakos” (MPE) szanalási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanalási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanalási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanalási stratégia miatt - a szanalási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelmény a közös döntés alapján a bejelentés napjától kötelező MREL többlet esetén, MREL hiány esetén azonban a követelmény kötelezővé válik a 2 és 4 év között meghatározandó átmeneti időszak végéig, de legkésőbb 2023 végéig. Az MREL követelményt a szavatoló tőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek összegeként fejezik ki, a teljes kötelezettség és szavatolótőke (TLOF) százalékában kifejezve.

2019 júniusában jelent meg az új bankreform-csomag, amely tartalmazza a bankok helyreállításáról és szanalásáról szóló irányelv módosítását is (BRRD2). A nemzeti jogszabályokba való átültetés 2020 novemberében került végrehajtásra. A legfontosabb változások magukban foglalják az MREL követelmény meghatározását a kockázattal súlyozott eszközérték (RWA) és a tőkeáttételi mutató kitétség (LRE) tekintetében a TLOF helyett, az átmeneti megállapodásokat (kötelező közbenső MREL cél 2022.01.01-től) és a végső MREL-cél teljesítésének közös határideje 2024.01.01.), valamint szigorúbb alkalmazási kritériumokat. Ennélfogva az MREL célértékei további változásoknak lesz kitéve. Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank Hungary finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenység-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágyának egyik kiindulópontjai.

A bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés

Az Erste Hungary tőkegazdálkodási politikájának elsődleges célja, hogy biztosítsa, hogy az Erste Bank Hungary megfeleljen a külső tőkekövetelményeknek, és erős hitelminősítésekkel és stabil tőke mutatókkal rendelkezzen üzletmenetének támogatása és a részvényesi érték maximalizálása érdekében.

Az Erste Hungary a gazdasági körülmények változásának és tevékenységei kockázati jellegének megfelelően kezeli és módosítja tőkeszerkezetét. A tőkeszerkezet fenntartása vagy módosítása érdekében az Erste Hungary módosíthatja a részvényesi osztalék- és egyéb kifizetéseket. Az előző években érvényes célok, irányelvek és folyamatok nem változtak.

A számítás a magyar jogszabályi előírásoknak megfelelően készül, mely megfelel az uniós előírásoknak és konszolidált IFRS alapon készülnek.

Az Erste Bank 2020 és 2019 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek.

millió forintban	2019	2020
Tier 1 tőke levonások előtt	402 335	423 863
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	46 886	36 544
Tier 1 tőke levonások után	355 449	387 319
Tier 2 tőke	55 468	64 228
Szavatoló tőke	410 917	451 547
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 423 277	1 464 566
Hitelkockázat tőkekövetelménye	113 862	117 165
ebből IRB módszer alapján	104 008	106 722
ebből standard módszer alapján	9 854	10 443
Piaci kockázat tőkekövetelménye	1 370	2 562
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	1 370	2 562
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	751	2 290
ebből tőkeinstrumentumok	618	273
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	1 063	611
Működési kockázat tőkekövetelménye	40 165	43 745
Tőkekövetelmény alapja	1 955 755	2 051 041
Tőkekövetelmény összesen	156 460	164 083

33) Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a bankoknak alapvető kockázata, amely azt jelenti, hogy a hiteladósok nem tudják visszafizetni a hitelt és a kamatokat lejáratkor, illetve egyáltalán nem fizetnek. A hitelezés az Erste Hungary az egyik fő tevékenysége.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhöz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el. A speciális kockázatkezelési szabályzatok és eljárásrendek általánosságban az alábbiak:

- lakossági ügyfelekre vonatkozó kockázatkezelési sztemderdek és lakossági kockázatvállalási szabályzatok;
- kis-, és középvállalatokra nagyvállalatokra vonatkozóan a vállalati kockázatvállalási és döntési hatásköri szabályzat és vállalati kockázatvállalási folyamat eljárásrendje;
- az önkormányzatokra az önkormányzati kockázati politika; és
- ingatlan- és projektügyletekre vonatkozóan pedig az Ingatlanprojekt Kockázatvállalási Szabályzat.

Kvantitatív portfólió-limitek és kvalitatív kockázati alapelvek kerülnek meghatározásra annak biztosítása érdekében, hogy a kockázati profil összhangban maradjon a kockázatkezelési stratégiával. A Bank kockázatkezelése gondoskodik arról is, hogy minden új termék vagy hitelezési kritérium-változás összhangban álljon a csoportszintű hitelezési keretrendszer követelményeivel. Ezt a meglévő kockázatkezelési infrastruktúra támasztja alá. Az Erste Hungary arról is gondoskodik, hogy megfelelően figyelembe vegye a helyi (piaci, verseny-, gazdasági, politikai és jogszabályi / szabályozói) környezetet. A főbb fejlemények vezetői összefoglalóját legalább negyedévente a Menedzsment és a kulcsfontosságú döntéshozók rendelkezésére bocsátják.

Felépítés és szervezet

Mivel a hitelezés a Bank profiljának központi eleme, a Bank rendszeresen azonosítja, értékeli, kezeli és monitorozza a hitelezési kockázatot, amelyet a következő kockázatkezelési egységek végeznek el:

- Stratégiai Kockázatkezelés;
- Lakossági Kockázatkezelés és Workout;
- Vállalati Kockázatkezelés;
- Kockázati Modellezés és Módszertan

A belső szabályzatok az eljárásokra vonatkozó szabályok kialakításával határozzák meg a teljes lakossági hitelezési ciklust, amely lefedi a hiteljegyzést, a portfóliókezelést, valamint a korai és a késői behajtást. A csoportszintű lakossági hitelezési és elemzési keretrendszer jelenti a Bank lakossági hitelezési gyakorlatainak alapját, valamint segít időben azonosítani a kockázati profil esetleges romlását.

Új termékek vagy altermékek esetében a megfelelő kockázatkezelési szabályok biztosítása érdekében a Lakossági Kockázatkezelés és Workout szintén elkészít egy javaslatot a hitelezés minimumkritériumairól, az ügyfélminősítés során minimálisan elérendő pontszámról, az adósságteher százalékban kifejezett kritériumairól, a dokumentációs előírásokról, az ellenőrzés lépéseiről és egyéb, kockázattal kapcsolatos paraméterekről ahhoz, hogy az adott termék vagy altermék jóváhagyása megtörténjen, és megfelelő legyen a bevezetése.

A Vállalati Kockázatkezelés értékeli a kis, közép és nagyvállalati, projekt- és ingatlanfinanszírozási illetve önkormányzati ügyfelekhez kapcsolódó hitelkockázatokat, hiteldöntési javaslatokat tesz, valamint ellenőrzi a hiteljavaslatokat kockázatkezelés és a szabályoknak való megfelelés szempontjából.

A portfólióra vonatkozó kockázati elemzéseket az operatív kockázatkezelési területek működtetik és kezelik a 'vezetői információs rendszeren' (MIS) keresztül, ami a lakossági kockázatkezelési döntéseket különféle rendszeres és eseti elemzésekkel támogatja, és analitikai háttérként szolgál. Gondoskodik a prudens hitelezésről, miközben előmozdítja 'MIS-en keresztüli irányítás' szemléletét, és a lakossági hitelportfóliók proaktív, analitikára épülő kezelését az egész Bank szintjén.

A Stratégiai Kockázatkezelés felel a kockázati stratégiáért és az ehhez kapcsolódó keretrendszerekért.

A Kockázati Modellezés és Módszertan felel a minősítési rendszer fejlesztéséért a modell paraméterek (Basel és IFRS9) becsüléséért, validációjáért, monitoringjáért, egyedi elemzéséért és az ehhez kapcsolódó adatok gyűjtéséért. A módszertanok megfelelnek az aktuális stratégiai célkitűzéseknek.

A hitelkockázat-kezelés és –ellenőrzés

Hitelnyújtás előtt a Bank megállapítja az ügyfél hitelképességét, és a kockázattal korrigált térülés alapján elemzi. Hitel nyújtására csak akkor kerülhet sor, ha a hitelfelvevő törlesztési képessége elegendő a rendszeres törlesztések teljesítéséhez. A kockázattal kiigazított árazás gondoskodik arról, hogy kiegyensúlyozott legyen a viszony a kockázat és a megtérülés között.

A rendszeres hitelkockázati jelentések az Ügyvezetőség és a Kockázatkezelési Bizottság számára tartalmaznak információt a hitelezési kitétségek alakulásáról az egyes főbb szegmensekben, a portfólió minőségéről minősítési kategóriák szerint, valamint részletes kockázati információt adnak az olyan ügyfelekről, akiknél fennáll a nemteljesítés kockázata, vagy a nemteljesítés már be is következett. A rendszeres hitelkockázati jelentések szolgálnak alapul az üzleti területek hitelezési és a kockázatkezelési területek stratégiájához.

A Lakossági Kockázatkezelés és Workout gondoskodik a lakossági kockázatkezelési szabályok változásával kapcsolatos adatok gyűjtéséről. A kockázatkezelési szabályok változását rendszeresen jelenti a Csoportszintű (Erste Group AG) Lakossági Kockázatkezelés (GRRM) felé, hogy aktualizált portfólió-monitoring technikákra építhessen (vintage-elemzés, nemfizetési trendek, szegmenselemzések stb.), valamint kimutathassa az egyes portfóliók alakulása mögött meghúzódó főbb tényezőket. A jelentés lefedi az újonnan nyújtott hitelezés alakulását és a fő mozgásokat is.

A kockázat mérséklésére vonatkozó szabályok

A Bank a követelések megtérülésének biztonsága érdekében, biztosíték mellett vállal kockázatot. A Bank a kockázatvállalási döntés előtt meggyőződik a fedezetek, biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt folyamatosan monitorozza ezeket.

A kamatláb fedezését a szükséges mértékig biztosítja.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

A szabályzó hatóságok által jóváhagyott megközelítések és keretek

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Hungary-t, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára) A Bank hitelkockázati modelljeit évente validálja a vonatkozó szabályozásoknak megfelelően.

A következő szegmensek tartoznak az fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapmódszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlanfinanszírozás)

Minősítési rendszerek és a külső hitelminősítők (ECAI-k) alkalmazása

A minősítési rendszerek magukban foglalnak minden olyan modellt, folyamatot, ellenőrzést, adatgyűjtést és adatfeldolgozást, amely a hitelezési kockázatok felmérését, a kitétségek minősítési kategóriákba sorolását, valamint a nemteljesítési valószínűségek számszerűsítését szolgálják, bizonyos kitétség-típusokra.

Az Erste Hungary által használt minősítési rendszerek eleget tesznek az IRB módszer alkalmazásához szükséges követelményeknek.

A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Minősítési modellek és módszerek

A belső minősítési modellek és a kockázati paraméterek becsült értékei kulcsszerepet töltenek be a hitelezési kockázatok kezelésében, a döntéshozatali folyamatokban és a hitelezési műveletekben. Továbbá, a tőkekövetelmény felmérési folyamatához ezekből származnak a fő meghatározó elemek.

Az Erste Hungary empirikus - statisztikai és szakértői alapú modell típusokat alkalmaz. Az időszakos validálás biztosítja a minősítési modellek és kockázati paraméterek minőségét.

Az ügyfélminősítés célja az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatok lehető legjobb megbecslése, vagyis a nemteljesítés egy éven belüli valószínűségének megállapítása (nemteljesítés valószínűsége 'PD').

A kockázat felmérése elsősorban az ügyfélminősítésen alapszik, azonban az egyedi hitelkockázatokkal kapcsolatos döntések nem kizárólag az ügyfélminősítésen alapszanak, hanem a kockázati tényezők érték figyelembe vétele mellett születnek meg. Ezen a keretrendszeren belül az ügyfél és az ügyfélkockázatokon túl az ügyletben részt vevő minden potenciális harmadik fél és egyes esetekben a fedezet szintén felülvizsgálat tárgyát képezi.

Az alkalmazandó minősítési módszert az ügyfél besorolásától függően kell meghatározni:

- Lakosság
- Vállalatok
- Bankok
- Szuverén

Minden ügyfélhez egy bizonyos minősítési módszert rendel a Bank az alábbiak szerint:

Kitettségi osztályok	STATISZTIKAI MODEL	SZAKERTŐI MODEL
Lakosság, kiskereskedelem	✓	
Vállalatok	✓	✓
KKV	✓	
Speciális hitelezés (IPRE)		✓
Bankok		✓
Egyéb pénzügyi intézmények		✓
Központi kormányzat és központi bank		✓
Ország		✓
Állam		✓
Részesedések	✓	✓

A minősítési módszerek a bankok és a szuverének minősítése esetében az Erste Group AG szinten központosítva kerülnek meghatározásra, regionális módosítások nélkül és a Group társaságainak rendelkezésére bocsátja.

A többi minősítési módszer (magánszemélyek minősítése, KKV-k minősítése, vállalatok minősítése és speciális hitelezés minősítése) egyéges modellezési iránymutatásokat követnek. Az Erste Hungary-nél a modellstruktúrák az adott portfólióknak megfelelő regionális adaptációkkal rendelkeznek.

A minősítési rendszerek megbízhatóságának ellenőrzését szolgáló eljárások

A minősítési rendszereket legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk az Erste Group AG kompetenciaközpontjainak, a felülvizsgálat csoportszintű előírásoknak megfelelően.

Lakossági portfóliók esetén egyaránt ellenőrzik az alkalmazási és a magatartási scorecardokat. Visszamérés során a Bank - a kompetenciaközpontokkal együtt - megvizsgálja, többek között a minősítés eloszlását, kalibrálását és diszkriminatív erejét.

Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, a modelleket kiigazításra vagy újrafeljesztésre kerül. A vállalati hitelezés során használt minősítések felülvizsgálata hasonló, mint a lakossági minősítések felülvizsgálata.

A belső minősítési rendszer szerkezete

Az ügyféltípustól és a terméktől függően, a Bank olyan rendszereket használ, amelyek ügyfél- és termékadatokat használnak fel a minősítés megállapításához. Ahol ez nem elérhető, a minősítést egy külön szabályzatban foglalt eljárás alapján állapítják meg.

A Bank által alkalmazott minősítési rendszereket az Erste Group AG leányvállalataira érvényes standardok alapján és a magyar szabályozásokkal összhangban alakították ki. A Bank minősítési rendszerét az Erste Group AG Validációs egysége validálja éves gyakorisággal.

A Bank vezetése rendszeresen kap tájékoztatást a validálás eredményéről. Amennyiben a validációs folyamat hiányosságokat tár fel a Bank minősítési rendszerére és a kapcsolódó folyamatokra vonatkozóan, a Banknak kockázatmérséklési intézkedéseket kell meghatároznia és végrehajtania a kockázatkezeléshez kapcsolódó területein.

A külső hitelminősítő ügynökségek által adott minősítéseket az egyes ügynökségek esetében összerendelik a belső minősítési rendszerből származó minősítésekkel.

A CRR 4 (98) cikke értelmében a külső hitelminősítő intézmény (ECAI) olyan hitelminősítő ügynökséget jelent, amely a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK Rendelet szerint bejegyzett vagy tanúsított.

A Bank által használt külső hitelminősítők és hitelminőségi kategóriák az alábbiak:

Moody's	OECD Országkockázati Minősítések	Hitel minőségi kategóriák
Aaa - Aa3	0 - 1	1
A1 - A3	2	2
Baa1 - Baa3	3	3
Ba1 - Ba3	4 - 5	4
B1 - B3	6	5
Caa1 és alatta	7	6

CRR 444. cikk d) pontja - Külső minősítések hozzárendelése hitelminőségi lépésekhez

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

A Bank az IRB minősítési rendszereit és minősítési módszereit a szabályozói előírásoknak megfelelően évente visszaméri és validálja.

Központi kormányzatok és jegybankok minősítése

A központi kormányzatok és jegybankok (vagy nemzeti bankok) az Erste Holding szintjén kerülnek minősítésre egy 1993-ban bevezetett és rendszeresen felülvizsgált speciális minősítési rendszer használatával. A minősítés különösen a külföldi devizában való eladósodottság rövid-, közép- és hosszú távú kockázatára koncentrál. Az országgkockázatot egyenlőnek tekinti a központi kormányzat által hordozott kockázattal, beleértve magát a kormányt, a jegybankot (MNB) és azokat az intézményeket, amelyeket a kormány egyetemleges kezessége támogat. A Bank a minősítést negyedévenként aktualizálja a gyorsan változó környezet torzító hatásainak mérséklése érdekében. A kockázati modell kétféle országot különböztet meg: iparosodott és fejlődő (feltörekvő) piacokat.

Hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítése

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítéséhez az Erste Holding saját, dedikáltan kifejlesztett modelljét használja.

Ez a minősítési rendszer egy szakértői modell, amely a kvantitatív, kvalitatív és országgkockázati kritériumokra is épül annak érdekében, hogy a transzfer kockázat lefedésre kerüljön.

Vállalkozások minősítése

Gazdálkodó szervezetek minősítésekor a Banknak vizsgálnia kell a tőkeellátottságot, a tőkeszerkezetet, a likviditást, a jövedelmezőséget és az adósságszolgálatot. Az előzőeken túlmenően, az alkalmazott mérlegelemző rendszer más mutatókat is kiszámít az értékeléshez. A múltira vonatkozó adatokon kívül, a Bank a minősítés során figyelembe veszi még a jövőre vonatkozó várakozásokat is. Kötelezően felülvizsgált szubjektív szempontok: tulajdonosi szerkezet, a vezetés szakmai imázsa, a piaci helyzet és várható alakulása, a megrendelések összeállítása, szektorinformációk, jövőbeli kilátások értékelése és a tervezés minősége.

A Bank egy 13+R szintű hitelfelvevő-minősítési rendszert használ vállalkozásokhoz: 1 – Lényegében kockázatmentes; 2 – Minimális kockázatú; 3 – Alacsony kockázatú; 4a, 4b, 4c – Átlag alatti kockázatú; 5a,5b, 5c – Átlagos kockázatú; 6a – 6b Átlagos szint feletti kockázatú; 7 – Kitettségi limit; 8 – Korai figyelmeztetés; R1-5 – Nemteljesítő.

Lakossági ügyfelek minősítése

A Bank lakossági portfólióján belüli kitettségek minősítésének megállapítására a Bank termékspecifikus információt is figyelembe vesz. Ezeket, az ügyfélszintű információkon alapuló scorecarddal kiegészítve egy ügyfélszintű minősítési rendszerbe integrálja.

A lakossági portfólión belül a magánszemélyekre alkalmazott minősítési skála (amelyet a tőkeszámításnál is bemutatunk) 8+R fokozatból áll. A mikrovállalkozói ügyfeleket a vállalati ügyfelekhez hasonlóan 13+R fokozatból álló skálán minősítjük.

Részesedések

A Bank részesedéseit negyedévente minősíti. A részesedésekre vonatkozó minősítési kategóriák és céltartalékképzési ráták megállapítása a Bank nyilvántartásaiban szereplő könyv szerinti értékük és valós piaci értékük alapján történik. Részesedés minősítésekor figyelembe kell venni, hogy a társaság gazdasági tevékenysége milyen tendenciákat mutat az előző évekkel összehasonlítva, és milyen változások várhatóak rövid- és középtávon. A Bank nem vesz részt nyereségrészesedések megszerzésében.

A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazása

Kibocsátók minősítése ugyanúgy történik, mint más ügyfelek esetében. A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Más ügyfelek esetében belső minősítés történik.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsli meg.

A PD becslések kvantitatív validálásához az Erste Holding a leányvállalataira meghatározott standardokat alkalmazza. Magát a validációt az Erste Holding Validációs egysége évente hajtja végre, mint független szakértői csoport. A validációba beletartozik a minősítési kategóriákra becsült portfóliószintű PD és a hosszú távú PD visszamérése.

Ezen kívül a Bank összehasonlítja az empirikus portfóliószintű nemteljesítési rátákkal és a hosszú távú, minősítési kategóriákra épülő nemteljesítési rátákkal. A felügyeleti hatóság által jóváhagyott módszertan szerint, amennyiben a validáció elemzése alulbecslést észlel, újrabecslés szükséges.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitétség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Az LGD-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a workout folyamat változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, a becslések makro-kiigazításának áttekintése, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz. Ha a validáció visszamérése tényleges empirikus adatok alapján bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a becsült LGD paraméterek nem elég konzervatívok, vezetői beavatkozás és újrabecslés szükséges. A bank megtérülési adatokat használ termékszinten az LGD becslésére, és ez a folyamat a belső adatbázisra épül.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitétség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitétség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitétség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegyenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rülirozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

A CCF-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a vonatkozó banki folyamatok (pl. folyószámla-monitorozás) változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, annak áttekintése, hogy szükséges-e a becslések makro-kiigazítása, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz.

Ellenőrzési mechanizmus a minősítési rendszerhez

Minden kifejlesztett új IRB modellt használat előtt felül kell vizsgálnia a Független Csoportszintű Validációs osztálynak (Erste Group AG). A fejlesztési standardoknak való megfelelést és az eredmények minőségét a dokumentált validációs standardok alapján értékeli ki.

A validációs eljárásokat és módszereket az Erste Group Bank AG Közzétételi beszámolója részletesen tárgyalja: <https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/regulatory-reports>.

A hitelezési kockázat kvantitatív közzététele

Az IRB módszer alá tartozó kitétségek tekintetében a Függelék tartalmazza a központi kormányzatok és jegybankok, intézmények, vállalatok, lakosság, és saját tőke lebontását PD osztályok, kitétség, fennálló hitelek, le nem hívott kötelezettségek, EAD és EAD-vel súlyozott átlagos RW-k. A lakossági kitétségi osztályhoz - amely az egyetlen olyan kitétségi osztály, amelyhez LGD becsléseket végzünk - egy további dimenzió az EAD-val súlyozott átlagos LGD.

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késelemben az elmúlt egy évben, Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitettségek voltak, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségek lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kockázatos: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségek lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitettségét, vagy, hogy materiális kitettséggel 90 napnál nagyobb késelemben van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csődeljárás van folyamatban az ügyfélén. Az Erste Group ügyfél-szintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

Hitelkockázati monitoring

A Bank kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden hitelkockázati hitelkeret és tranzakció a meghatározott limiteknek megfelelően történik. A limiteket évente felülvizsgálja a Bank. A limitek napi monitorozása biztosított egy belső limitfigyelő rendszerrel.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált early-warning monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. Az early-warning monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy early-warning jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitettsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatsökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kísérje a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen az early-warning jelek közé tartozik többek között egy új ügyfél minőségromlásának vizsgálata, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Továbbá ha az early-warning jelei azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Hitelkockázati kitettség

A hitelkockázati kitettség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegenyek – látra szóló betétek más pénzügyintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkockázat megfelelhető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitétség 2019. december 31. és 2020. december 31. között 3 167 099 millió forintról 3 859 539 millió forintra emelkedett. Ez 728 440 millió forint, azaz 23% változás.

Hitelkockázati kitétségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2020

millió forint	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 973	3	-	3 970
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	158 445	-	-	158 445
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	209 544	-	-	209 544
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 100	-	-	1 100
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	208 444	-	-	208 444
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	130 686	81	4 385	135 071
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	130 686	81	4 385	135 071
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2933 725	62 389	-	2 871 336
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 020 584	1 609	-	1 018 975
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	308 937	108	-	308 829
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 545 342	52 969	-	1 492 373
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 379	160	-	12 219
Pénzügyi lízing követelések	46 483	7 543	-	38 940
Mérlegen kívüli tételek	459 166	6 173	-	452 993
Összesen	3 895 539	68 646	4 385	3 831 359

2019

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	19 615	11	-	19 604
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	62 798	-	-	62 798
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós érteken értékelt pénzügyi instrumentumok	114 131	-	-	114 131
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 821	-	-	1 821
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	112 310	-	-	112 310
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	119 758	49	5 982	125 740
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	119 758	49	5 982	125 740
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2432 640	38 851	-	2 393 787
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	835 269	823	-	834 445
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	100 512	41	-	100 471
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 441 308	36 674	-	1 404 633
Kereskedelmi hitelek és előlegek	10 726	56	-	10 670
Pénzügyi lízing követelések	44 825	1 257	-	43 568
Mérlegen kívüli tételek	418 157	2 611	-	415 546
Összesen	3167 099	41 522	5 982	3 131 606

A hitelkitétségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós érteken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában.

A hitelkockázati kitétség típusai:

A következő oldalakon a hitelkockázati volument az alábbi kategóriákba soroljuk:

- partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok;
- mérlegen kívüli kitétség termékek szerinti felosztása;
- iparág és IFRS9 besorolás;
- iparág és kockázati kategória
- régió és kockázati kategória
- régió és IFRS9 besorolás
- üzleti szegmens és kockázati besorolás
- üzleti szegmens és IFRS9 besorolás
- nemteljesítő hitelkitétség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés
- értékvesztés összetétele
- hitelkockázati kitétség, átstrukturált kitétség és értékvesztés
- átstrukturált hitelkitétség típusai
- átstrukturált kitétség hitelminőség szerinti bontásban
- üzleti szegmens és fedezet
- pénzügyi instrumentum és fedezet
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitétség, pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriánként
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitétség, pénzügyi eszközönként fedezettség szerint.

Hitelkockázati kitettség partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok típusa szerint

millió fo- rintban	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok										Összesen
	Kész- pénz és pénz- eszköz egyen- értéke- sek	Derivatívák és kereske- delmi célú pénzügyi instrumen- tumok	Nem kereske- delmi célú eredménnyel szemben va- lós értéken ér- tékelte pénzü- gyi instru- mentumok	Egyéb át- fogó jövede- lemmel szemben ér- tékelte pénzü- gyi instru- mentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelintézetek- kel szembeni hitelek és elő- legek	Ügyfelek- nek nyúj- tott hite- lek és előlegek	Vevőkö- vetelése k	Lízingkö- vetelések	Mérle- gen ki- vüli tété- lek	
2020											
Magyar Nemzeti Bank	-	13 867	-	-	-	209 078	-	-	-	-	222 945
Állami szféra	-	41 983	63	119 419	797 575	-	23 213	494	-	1 184	983 931
Hitelintéze- tek	3 973	83 160	-	10 037	201 802	99 860	-	1	-	1 911	400 744
Egyéb pénzügyi vállalkozá- sok	-	11 722	1 100	-	-	-	53 134	1 424	20	65 038	132 438
Nem pénz- ügyi vállal- kozások	-	7 686	110	1 230	21 207	-	683 683	10 460	43 162	268 126	1 035 664
Lakosság	-	27	208 271	-	-	-	785 312	-	3 301	122 906	1 119 817
Összesen	3 973	158 445	209 544	130 686	1020 584	308 938	1545 342	12 379	46 483	459 165	3 895 539

millió fo- rintban	Kész- pénz és pénzes- köz egyenér- tékek	Derivatívák és kereske- delmi célú pénzügyi instrumentu- mok	Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós ér- téken értékelt pénzügyi instru- mentumok	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben érté- kelt pénzügyi instrumentu- mok	Amortizált bekerülési értéken ér- tékelte pénzügyi instrumentumok						Mérle- gen kí- vüli tété- lek	Összesen
					Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelin- tézetek el szem- beni hi- telek és előlegek	Ügyfelek- nek nyúj- tott hite- lek és elő- legek	Vevő- köve- telé- sek	Lízing- köve- telé- sek			
2019												
Magyar Nemzeti Bank												
Nemzeti Bank	-	6 201	-	-	-	38 290	-	-	-	-	44 491	
Állami szféra	-	16 099	68	107 952	683 190	-	57 538	301	-	2 088	867 236	
Hitelintéze- tek	19 615	30 008	-	10 044	142 179	62 222	-	2	-	16 542	280 612	
Egyéb pénzügyi vállalkozá- sok	-	4 628	-	-	-	-	54 004	184	27	24 773	83 616	
Nem pénz- ügyi vállal- kozások	-	5 862	2 118	1 762	9 900	-	597 365	10 239	41 127	248 073	916 446	
Lakosság	-	-	111 945	-	-	-	732 401	-	3 671	126 681	974 698	
Összesen	19 615	62 798	114 131	119 758	835 269	100 512	1441 308	10 726	44 825	418 157	3 167 099	

Mérlegen kívüli kitétség termékek szerinti felosztása

millió forint	2019	2020
Pénzügyi garancia	1 483	1 901
Hitelkeretek	367 655	403 391
Egyéb mérlegen kívüli tételek	49 019	53 873
Összesen	418 157	459 165

Hitelkockázati kitétség iparág és IFRS9 besorolás szerint

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétségek (AC and FVOCI)	Nem IFRS 9 értékesítés releváns	Összesen
2020							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	1 498	12	72 421	78	72 499
Bányászat	418	7 309	-	-	7 727	550	8 277
Gyártás	234 125	36 848	5 987	336	277 296	12 421	289 717
Villamosenergia és víz-ellátás	48 039	2 984	987	3	52 013	3 171	55 184
Építőipar	19 342	6 113	87	6	25 548	12 045	37 593
Ingatlanfejlesztés	2 920	467	10	-	3 398	157	3 554
Kereskedelem	84 853	24 952	2027	284	112 117	4 343	116 459
Szállítás	26 253	9 251	11 794	114	47 412	6 622	54 034
Vendéglátás	1	18 163	4 404	11	22 579	216	22 795
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	716 199	1 193	641	27	718 059	118 811	836 871
Holdingtársaságok	84 282	926	320	26	85 554	7 459	93 013
Ingatlan forgalmazás	206 443	40 792	2 720	8 687	258 642	10 417	269 059
Egyéb szolgáltatások	15 297	48 992	440	144	64 872	2 813	67 686
Közigazgatás	919 107	223	-	11	919 341	42 046	961 387
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	16	2	3 343	68	3 411
Lakosság	741 623	115 660	16 781	18 225	892 290	208 262	1 100 551
Egyéb	9	1	5	1	16	-	16
Összesen	3064 072	334 354	47 387	27 863	3473 676	421 863	3 895 539

* A nem IFRS 9 értékesítés releváns oszlop a derivatívákat, a kereskedési célú és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket és előlegeket, valamint az egyéb kötelezettségvállalásokat tartalmazza.

Iparág és pénzügyi instrumentumok szerinti bontásban a legtöbb kitétség a háztartásoknál van (1 100 551 millió forint, ami a teljes kitétség 28,3%-a), amit a közigazgatás (961 387 millió forint kitétség, ami 24,7%) és az ingatlanforgalmazás (836 871 millió forint kitétség, ami 21,5% a teljes kitétség tekintetében) követ.

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati	Nem IFRS 9 érték- vesztés releváns	Összesen
					kitettségek (AC and FVOCI)		
2019							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	60 645	4 468	738	7	65 858	507	66 365
Bányászat	703	-	-	-	703	682	1 385
Gyártás	239 396	6 200	1 092	406	247 094	10 368	257 462
Villamosenergia és vízellátás	32 496	2 826	1 033	100	36 455	3 485	39 940
Építőipar	25 697	823	296	555	27 371	10 069	37 440
Ingyenfejlés- tés	9 699	10	9	270	9 988	105	10 093
Kereskedelem	91 967	4 925	1 010	238	98 140	3 626	101 766
Szállítás	29 920	14 899	1 623	538	46 980	6 310	53 290
Vendéglátás	18 305	180	3	11	18 499	144	18 643
Pénzügyi és bizto- sítói szolgáltatá- sok	436 122	50	392	5	436 569	52 131	488 700
Holdingtársasá- gok	79 310	20	80	-	79 410	7 749	87 159
Ingyenforgalma- zás	220 870	3 469	399	8 094	232 832	8 121	240 953
Egyéb szolgáltatá- sok	54 407	1 990	392	156	56 945	2 345	59 290
Közigazgatás	823 058	-	-	11	823 069	16 167	839 236
Oktatás, egész- ségügy és művé- szet	3 191	117	15	3	3 326	64	3 390
Lakosság	757 101	47 376	21 732	21 074	847 283	111 930	959 213
Egyéb	15	5	4	2	26	-	26
Összesen	2 793 893	87 328	28 729	31 200	2 941 150	225 949	3 167 099

Hitelkockázati kitétség iparág és kockázati kategória

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	38 732	14 134	18 129	1 504	72 499
Bányászat	7 770	85	422	-	8 277
Gyártás	239 600	15 300	27 806	7 011	289 717
Villamosenergia és vízellátás	45 436	7 510	1 248	990	55 184
Építőipar	15 740	11 227	10 533	93	37 593
Ingatlanfejlesztés	2 939	96	509	11	3 555
Kereskedelem	65 742	24 704	23 561	2 452	116 459
Szállítás	26 675	5 274	10 177	11 908	54 034
Vendéglátás	15 921	1 805	654	4 415	22 795
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	819 459	7 977	8 767	668	836 871
Holdingtársaságok	86 048	2 128	4 492	346	93 014
Ingatlan forgalmazás	240 625	11 447	14 227	2 760	269 059
Egyéb szolgáltatások	42 073	13 865	11 187	561	67 686
Közigazgatás	960 185	15	1 176	11	961 387
Oktatás, egészségügy és művészet	1 426	1 412	557	16	3 411
Lakosság	755 572	251 683	67 524	25 772	1 100 551
Egyéb	-	6	5	5	16
Összesen	3 274 956	366 444	195 973	58 166	3 895 539

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2019					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	43 326	16 874	5 427	738	66 365
Bányászat	466	533	387	-	1 386
Gyártás	235 509	13 460	7 197	1 296	257 462
Villamosenergia és vízellátás	30 134	5 639	3 034	1 133	39 940
Építőipar	28 916	5 336	1 989	1 198	37 439
Ingatlanfejlesztés	9 397	214	204	279	10 094
Kereskedelem	78 857	16 176	5 483	1 250	101 766
Szállítás	32 906	6 055	12 547	1 783	53 291
Vendéglátás	17 222	938	469	14	18 643
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	457 259	17 863	13 183	393	488 698
Holdingtársaságok	79 361	5 982	1 735	81	87 159
Ingatlan forgalmazás	205 143	24 114	11 280	416	240 953
Egyéb szolgáltatások	45 530	9 051	4 177	532	59 290
Közigazgatás	824 897	2 546	11 782	11	839 236
Oktatás, egészségügy és művészet	1 528	880	967	16	3 391
Lakosság	639 575	228 736	55 775	35 126	959 212
Egyéb	2	9	12	4	27
Összesen	2 641 270	348 210	133 709	43 910	3 167 099

Az alacsony kockázatú kitétség aránya a legmagasabb 84,1%, míg a külön figyelendő 9,4%, a kétes 5% és a nem teljesítő 1,5%.

*Nem teljesítő kitétségek:

Az Európai Bankfelügyelet (EBA) irányelvei alapján a nem teljesítő kitétségek magukba foglalják a default-ban lévő (értékvesztett) kitétségeket és az átstrukturált (forborne) megfigyelési időszakban lévő kitétségeket, melyek hitelkockázati szempontból folyamatos romlást mutatnak. Előbbi egy szélesebben értelmezett definíció, mint a CRR-ben megfogalmazott. A nem teljesítő – nem értékvesztett kategóriába tartoznak a forborne hitelekkel rendelkező azon ügyfelek, akiknél ismét szükség van átstrukturálásra, illetve meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet. A nem teljesítő besorolás az alábbiakat jelenti:

- 1) minden default (értékvesztett) kitétség
 - a) 90 napot meghaladó fizetési késedelem
 - b) a valószínűsíthetően visszafizetésre nem kerülő kitétség
- 2) valamint a további esetek
 - a) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, melyeken default esemény keletkezik, vagy
 - b) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet, a forborne tételek tekintetében, vagy
 - c) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek esetében ismételt átstrukturálási intézkedés szükséges bármely hitel esetében, vagy
 - d) azon nem lakossági ügyfeleknél, akiknél 18 hónapon belül nem történt meg a végső forborne intézkedés

Az Erste Hungary esetében (hasonlóan a teljes Erste Grouphoz) a nem-teljesítő és default besorolás összehangolásra került. Ezért minden ügyfél aki rendelkezik nem-teljesítő kitétséggel a 2-es pont szerint defaultba kell tenni.

Hitelkockázati kitétség régió és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Elsődleges piacok	3 269 967	366 351	193 780	58 127	3 888 225
Ausztria	45 524	-	460	-	45 984
Csehország	885	-	25	-	910
Szlovákia	54	-	1	-	55
Románia	240	-	26	-	266
Magyarország	3 215 955	366 351	193 268	58 127	3 833 701
Horvátország	7 309	-	-	-	7 309
Szerbia	-	-	-	-	-
Egyéb EU országok	1 990	93	2 166	37	4 286
Egyéb országok	2 877	-	-	2	2 879
Feltörekvő piacok	122	-	27	-	149
Ázsia	112	-	-	-	112
Latin-Amerika	7	-	15	-	22
Közél-Kelet/Afrika	3	-	11	-	14
Összesen	3 274 956	366 444	195 973	58 166	3 895 539

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2019	2 637 505	347 889	131 227	43 866	3 160 487
Elsődleges piacok	32 523	75	370	-	32 968
Ausztria	3 046	23	-	-	3 069
Csehország	124	10	2	1	137
Szlovákia	204	44	11	-	259
Románia	2 601 608	347 737	130 844	43 865	3 124 054
Magyarország	-	-	-	-	-
Horvátország	-	-	-	-	-
Szerbia	2 050	282	2 477	36	4 845
Egyéb EU országok	1 649	40	-	2	1 691
Egyéb országok	66	-	5	5	76
Feltörekvő piacok	-	-	-	-	-
Ázsia	66	-	-	5	71
Latin-Amerika	-	-	5	-	5
Közél-Kelet/Afrika	-	-	-	-	-
Összesen	2 641 270	348 211	133 709	43 909	3 167 099

Hitelkockázati kitétség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétség (AC és FVTOCI)	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2020							
Elsődleges piacok	3 059 453	333 967	47 348	27 863	3 468 631	419 594	3 888 225
Ausztria	28 657	61	-	-	28 718	17 266	45 984
Csehország	1	25	-	-	26	884	910
Szlovákia	25	1	-	-	26	29	55
Románia	243	8	-	-	251	15	266
Magyarország	3 030 527	326 563	47 348	27 863	3 432 301	401 400	3 833 701
Horvátország	-	7 309	-	-	7 309	-	7 309
Egyéb EU országok	2 723	357	37	-	3 117	1 169	4 286
Egyéb országok	1 777	-	2	-	1 779	1 100	2 879
Feltörekvő piacok	119	30	-	-	149	-	149
Ázsia	112	-	-	-	112	-	112
Latin Amerika	7	15	-	-	22	-	22
Közél-Kelet/Afrika	-	14	-	-	14	-	14
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2019							
Elsődleges piacok	2 788 429	87 329	28 686	31 199	2 935 643	224 843	3 160 486
Ausztria	15 828	8	-	-	15 836	17 131	32 967
Románia	244	-	-	-	244	15	259
Szlovákia	135	1	1	-	137	-	137
Csehország	2 523	-	-	-	2 523	546	3 069
Magyarország	2 769 699	87 320	28 685	31 199	2 916 903	207 151	3 124 054
Egyéb EU országok	3 775	-	37	-	3 812	1 033	4 845
Egyéb országok	1 619	-	1	-	1 620	72	1 691
Feltörekvő piacok	72	-	5	-	77	-	77
Ázsia	66	-	5	-	71	-	71
Latin Amerika	5	-	-	-	5	-	5
Összesen	2 793 894	87 329	28 729	31 199	2 941 151	225 948	3 167 099

*Az IAS 37 standard hatókörébe esnek.

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 9 411 millió forint (2019-ben 14 110 millió forint volt), a nem defaultos 18 452 millió forint (2019-ben 17 089 millió forint volt).

A hitelkockázati kitétség 709 647 millió forinttal, azaz 22,7%-kal nőtt Magyarországon, 13 017 millió forinttal, ami 39,5% nőtt Ausztriában, míg a többi elsődleges piacnak számító ország összesen 1 610 millió forinttal nőtt, ami 46,5% növekedés. Az egyéb EU országokban 559 millió forint, vagy 11,5% volt a csökkenés. Növekedés volt az egyéb országok (1 188 millió forint) és a feltörekvő piacok (72 millió forint) esetében is. Az elsődleges piacok az Erste Hungary teljes kitétségének a 99,9%-át tették ki 2020 december 31.-én (ügy, mint 2019-ben).

Hitelkockázati kitétség jelentési szegmens és kockázati kategória szerint

A riporting kategóriák mátrixa magában foglalja az üzleti szegmenseket.

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Lakosság	847 866	268 038	82 057	26 703	1 224 664
Vállalatok	862 133	92 769	113 132	31 463	1 099 497
Csoportszintű vállalatok	1 538 513	5 637	784	-	1 544 934
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 444	-	-	-	26 444
Total	3 274 956	366 444	195 973	58 166	3 895 539

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2019					
Lakosság	733 470	242 764	84 343	36 341	1 096 918
Vállalatok	875 859	93 827	47 860	7 569	1 025 115
Csoportszintű vállalatok	1 011 351	11 620	1 506	-	1 024 477
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	20 589	-	-	-	20 589
Összesen	2 641 269	348 211	133 709	43 910	3 167 099

Hitelkockázati kitettség üzleti szegmens és IFRS 9 besorolás szerint

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség (AC és FVOCI)	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2020							
Lakosság	847 547	131 379	17 388	18 665	1 014 979	209 685	1 224 664
Vállalatok	797 014	202 870	29 999	9 198	1 039 081	60 417	1 099 498
Csoportszintű vállalatok	1 394 168	105	-	-	1 394 273	150 661	1 544 934
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	25 343	-	-	-	25 343	1 100	26 443
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2019							
Lakosság	877 880	50 847	22 607	21 516	972 850	124 068	1 096 918
Vállalatok	918 773	36 482	6 122	9 683	971 060	54 055	1 025 115
Csoportszintű vállalatok	978 473	-	-	-	978 473	46 004	1 024 477
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	18 768	-	-	-	18 768	1 821	20 589
Összesen	2 793 894	87 329	28 729	31 199	2 941 151	225 948	3 167 099

Hitelezési veszteség (Értékvesztés)

Az értékvesztés magában foglalja a pénzügyi eszközökre, kötelezettségvállalásokra, pénzügyi garanciákra és az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett értékvesztést.

Az értékvesztés fedezettsége a nem-teljesítő mérlegen belüli és kívüli ügyleteknek (beleértve mindhárom kosár értékvesztését) 113,84% volt 2020. december 31-én (2019-ben 94,88%). A nem-teljesítő ügyletek értékvesztéssel nem fedezett részére a Bank feltételezi, hogy megfelelő mértékű fedezetet vagy egyéb térülés áll rendelkezésre

2020-ban a nem-teljesítő állomány 14 257 millió forinttal (vagy 32,5%-kal) nőtt. A lakossági portfólión belül csökkent a nem-teljesítő kitettség, mivel a moratórium hatására nem jelentek meg új nem-teljesítők, illetve a workout továbbra is hatékonyan kezelte a késett állományt. Emellett a vállalati portfólión belül nagymértékben emelkedett az NPL kitettség, a valószínűsíthetően visszafizetésre nem kerülő default állomány miatt, így a 2019-es szintet meghaladja az összes defaultos kitettség. Az értékvesztés állomány a hiteleken, kötelezettségvállalásokon és pénzügyi garanciákon összességében 25 420 millió forinttal (vagy 62,3%-kal) nőtt.

A következő tábla bemutatja a nem-teljesítő hitelezési kitettségek értékvesztés fedezettségét (fedezetek figyelmen kívül hagyásával) 2020. December 31-re és 2019. December 31-re.

A nem-teljesítő kitettség arány (NPE ráta) a nem-teljesítő kitettség és a teljes kitettség hányadosa, míg az NPE fedezettségi ráta előáll az értékvesztés (minden ami IFRS9 releváns) és a nem-teljesítő kitettség hányadosaként. A fedezetek nem kerülnek figyelembe vételre.

Nemteljesítő hitelkittetés üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati ki-tettségek		Értékvesztés	Nem teljesítő kitett-ségek fedezettsége			Nem telj. Kittetés g aránya		Nem teljesítő kitett-ség fedezettsége		Nem telj. kittetés g fedezettségi mutató		
	Össze-	AC és	Össze-	AC és	AC és	Össze-	AC és	Össze-	AC és	Össze-	AC és	Össze-	AC és		
	sen	FVOCI	sen	FVOCI	FVOCI	sen	FVOCI	sen	FVOCI	sen	FVOCI	sen	FVOCI		
2020															
Lakosság	26 703	26 360	1 224 664	1 014 979	39 487	15 130	14 854	2,18%	2,60%	147,87%	149,80%	56,66%	56,35%		
Vállalatok	31 463	30 438	1 099 497	1 039 080	25 952	18 868	18 867	2,86%	2,93%	82,48%	85,26%	59,97%	61,98%		
Csoportszintű vállalatok	-	-	1 544 934	1 394 273	766	-	-	0,00%	0,00%	-	-	-	-		
Eszköz - és forrás menedzs-ment és Vállalati Központ	-	-	26 444	25 344	11	-	-	0,00%	0,00%	-	-	-	-		
Összesen	58 166	56 798	3 895 539	3 473 676	66 216	33 998	33 721	1,49%	1,64%	113,84%	116,58%	58,45%	59,37%		

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati ki-tettségek		Értékvesztés	Nem teljesítő kitett-ségek fedezettsége			Nem telj. Kittetés g aránya		Nem teljesítő kitett-ség fedezettsége		Nem telj. kittetés g fedezettségi mutató	
	Össze-	AC és	Össze-	AC és	AC és	Össze-	AC és	Össze-	AC és	Össze-	AC és	Össze-	AC és	
	sen	FVOCI	sen	FVOCI	FVOCI	sen	FVOCI	sen	FVOCI	sen	FVOCI	sen	FVOCI	
2019														
Lakosság	36 341	35 780	1 096 918	972 850	32 542	20 252	19 934	3,31%	3,68%	89,55%	90,95%	55,73%	55,71%	
Vállalatok	7 569	7 219	1 025 115	971 060	7 976	5 686	5 684	0,74%	0,74%	105,38%	110,48%	75,13%	78,73%	
Csoportszintű vállalatok	-	-	1 024 477	978 473	276	-	-	0,00%	0,00%	-	-	-	-	
Eszköz - és forrás menedzs-ment és Vállalati Központ	-	-	20 589	18 769	2	-	-	0,00%	0,00%	-	-	-	-	
Összesen	43 909	42 999	3 167 099	2 941 151	40 796	25 939	25 617	1,39%	1,46%	92,91%	94,88%	59,07%	59,58%	

A várható hitelvesztés (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztenderdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS9 szerint, az értékvesztés a kittetés minden elemére számol hitelvesztést, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékok számításra kerülnek hitelnyújtási kötelezettségre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS9 hatálya alá tartoznak.

Az IFRS 9 szerint három értékelési kosár van a várható hitelezési veszteség (expected credit loss, ECL) méréséhez. Az 1-es értékelési kosárba azok a pénzügyi eszközök tartoznak, amelyek nem értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor, és amelyeknek a hitelkockázata nem növekedett jelentősen a bekerülés óta. Az 1-es kosárban a hitelkockázati értékvesztéseket tizenkét hónapra számítjuk.

Amennyiben a könyvekbe kerülés óta a hitelkockázat jelentős romlása figyelhető meg, de a pénzügyi eszköz még nem értékvesztett, akkor a 2-es értékelési kosárba kerül. A 2-es kosárba tartozó pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségét élettartam (LT) alapon számítjuk. Ha a pénzügyi eszköz értékvesztett, akkor a 3-as értékelési kosárba kerül. A 3-as értékelési kosárban lévő pénzügyi eszközökre a várható hitelezési veszteség élettartam alapon történik.

A vásárolt vagy eredetileg értékvesztett (purchased or originated credit impaired, POCI) pénzügyi eszközök azok, amelyek értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A rájuk vonatkozó várható hitelezési veszteség mindig élettartam alapon történik.

Az értékelési kosarakba történő besorolással kapcsolatos további információért lásd 'A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök' fejezetet.

Az Erste Hungary által alkalmazott, az IFRS 9 szabvány előírásaira vonatkozó legfontosabb megfontolásokat, inputokat és feltételezéseket az alábbiakban mutatjuk be.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

Az IFRS9 által megszabott értékvesztési követelmények szerint a pénzügyi eszközök három csoportra („értékelési kosárba”) válnak szét, ez alól kivételt képez a POCI („könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszköz”), ami önálló kategória. Az értékvesztési státusztól függően és a megállapított hitelkockázat alapján, minden eszköz a három értékvesztési kategória egyikébe kerül.

Az 1-es értékelési kosárba nem értékvesztett pénzügyi eszközök tartoznak a könyvekbe kerüléskor, és nem értékvesztett pénzügyi eszközök jelentős hitelkockázati romlás nélkül a bekerülés óta, függetlenül a hitelminősítésüktől, vagy, ha az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentességet élveznek.

A 2-es értékelési kosár nem értékvesztett pénzügyi eszközöket tartalmaz jelentős hitelkockázati romlással a bekerülés óta, az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentesség nélkül. A 2-es kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami ECL-ként számítjuk. Teljesítő ügyfélnek történt korábbi hitelszerződés alapján történt folyósítások esetén a teljes kitétség (mérlegen belüli és kívüli) vagy az 1-es vagy a 2-es kosárba kerül, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakult a szerződéskötés és a folyósítás óta.

A 3-as értékelési kosár olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek a beszámolási fordulónapon, de nem voltak értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A besorolás elve az, hogy a pénzügyi eszköz akkor lesz értékvesztett, ha az ügyfél nemteljesítővé válik.

A nemteljesítés fogalmát az Erste Hungary a EBA/GL/2016/07 “Guidelines on the application of the definition of default under Article 178” 575/2013 számú EU rendelet alapján határozza meg. A meghatározás rögzíti a nemteljesítő státusz egymáshoz kapcsolódó ügyfelek csoportjai közötti áttérjedését, és tisztázza a technikai nemteljesítés koncepcióját. Az Erste Hungary általánosságban ügyfél szempontból határozza meg a nemteljesítést, ami az összes ügylet értékvesztetté nyilvánítását eredményezi, amennyiben az ügyfél egy ügylettel kapcsolatban nemteljesítést mutat (“húzó hatás”). Másfelől a teljesítő minősítésűvé javulás az ügyfél összes kitétsége értékvesztett státuszának megszűnésével jár. A 3-as értékelési kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami várható hitelezési veszteséggé számoljuk.

A POCI kategória olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek voltak a könyvekbe kerüléskor, függetlenül attól, hogy továbbra is értékvesztettek-es vagy sem. A POCI ügyleteknél várt hitelezési veszteséget mindig élettartami alapon számítjuk (az ECL kumulált változásai a könyvekbe kerülés óta), amely érvényesül a kitétség bruttó könyv szerinti értékében. Ennek eredményeként a bekerüléskor nincs értékvesztés elszámolva. A továbbiakban egyedül a várt élettartami hitelezési veszteségek kedvezőtlen változásait jelenítjük meg értékvesztésként, míg a kedvező változásokat értékvesztési nyereségnek tekintjük, amely a POCI pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét növeli.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Mennyiségbeli kritériumok

A mennyiségbeli SICR indikátorok magukba foglalják a beszámolási fordulónaptól számított egy éven belüli, illetve az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását, a jelentőséget a változás abszolút és relatív mértékére vonatkozó határértékeken mérve. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített PD és a bekerüléskori évesített PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens és ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

A várható hitelezési veszteség érzékenysége a relatív határértékre

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési sztenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetéseképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csődöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata. A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfél-szintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek. Bevezetésre került egy újabb portfólió szintű értékelési kritérium a jelentős hitelkockázat növekedésén belül a Covid-19 járvány és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt. További információk a Covid-19 fejezetben találhatóak.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak a fenti jelölők vonatkozásában (forbearance, figyelőlista).

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Hungary nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Egy kitétséget egyedileg lényegesnek tekintünk, amennyiben az ügyfél felé fennálló összes mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitétség meghalad egy előre meghatározott lényegességi küszöbértéket. Egyébként a kitétség egyedileg nem lényegesnek tekintett.

Az egyedi számítást azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitétségek esetén kitétségek esetében alkalmazzuk, amelyek nemteljesítő ügyfél felé állnak fenn, és egyedileg lényegesek. A bruttó könyv szerinti érték és a követeléskezelési vagy kockázatkezelési szakértők által becsült várakozás szerinti cash-flow jelenértéke közötti különbség egyedi kiszámítása. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábbal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábbal).

Egyedileg nem lényeges nemteljesítő kitétségek esetében szabályalapú (csoportos) megközelítést alkalmazunk a kapcsolódó hitelkockázati értékvesztés számítására, mint a bruttó könyv szerinti érték és az LGD szorzata, ahol az LGD olyan jellemzőktől függ, mint a nemteljesítő státuszban töltött idő vagy a követeléskezelési folyamat állapota.

Teljesítő ügyfelek felé fennálló kitétségek esetében (1-es és 2-es értékelési kosár) csoportos értékvesztést számítunk, függetlenül attól, hogy az ügyfél felé fennálló kitétség egyedileg lényeges-e vagy sem.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitétség szinten és a kitétség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste Hungary egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitétség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosára tartozó, valamint POCI kitétségek esetében.
- Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Hungary várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- Az LGD mutatja meg az Erste Hungary várakozását a nemteljesítő kitétségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítéktól és a nemteljesítéskor várható kitétségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az élettartami PD-t a könyvekbe kerüléstől a kölcsönügylet lejáratáig megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. Egyazon portfólióba tartozó azonos minősítési kategóriájú és lejáratú ügyletek esetében megegyezik.

Az élettartami EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitétséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becsülésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján.

Az ECL számításához használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításhoz használt ciklusokon átívelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek az egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Hungary fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és kevés kivétellel az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségbe van beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

Az elfogulatlan valószínűséggel súlyozott, az FLI-t figyelembe vevő ECL az egyes makrogazdasági események bekövetkezési valószínűségével van súlyozva. Ilyen tipikus makrogazdasági változók lehetnek a GDP, a munkanélküliségi és az inflációs ráta, termelési index, csakúgy, mint a kamatláb-index. A felhasznált változók függenek az adott piacra vonatkozó megbízható helyi indikátorok elérhetőségétől. Mindazonáltal, a gazdasági fejlődés legfontosabb ilyen célra használt jelzője a GDP. A stage és várható hitelezési veszteség érzékenységét a makro forgatókönyvekre a COVID-19-es fejezetben mutatjuk be.

A GDP alakulása az alapértelmezett, a kedvező és a kedvezőtlen forgatókönyv szerint:

GDP szcenárió elemzés

GDP növekedés %-ban	Szcenárió	Súlyozott valószínűség	2019	2020	2021	2022
2020	Növekedés	6%	-6,4	5,1	6,6	5,2
	Stagnálás	40%	-6,4	3,9	5,4	4
	Csökkenés	54%	-6,4	-1,3	1,6	2
	Szcenárió	Súlyozott valószínűség	2018	2019	2020	2021
2019	Növekedés	7%	4,1	5	4,4	4,3
	Stagnálás	50%	4,1	3,2	2,6	2,5
	Csökkenés	43%	4,1	0,6	-	-0,1

2019-ben a 2020-as évekre vonatkozó növekedési ráták becslült értékek. 2020-ban ugyanezek a megfigyelt értékek.

Covid-19

A járvány jelentős bizonytalanságot hozott a gazdaságban. A távolságtartás és lezárások, kijárási korlátozások gazdasági lassuláshoz és a legtöbb iparágban a bevételek csökkenéséhez vezettek. Az állami segélycsomagok és fizetési moratóriumok próbálták enyhíteni a kedvezőtlen gazdasági hatásokat, azonban egyúttal a hitelportfólió romlására adott megfelelő reakciókat is bonyolították.

Ügyfélhatás

A válság első jeleire a bank több intézkedést kezdeményezett, egyrészt az ügyfelek minél teljesebb támogatása, másrészt a kockázatok megfelelő kezelése érdekében, a részvényesi érdekek szem előtt tartásával. Az általános programok mellett egyedi megoldásokat is kínált a bank azon ügyfelek számára, akik nem feleltek meg valamely program követelményeinek.

A nem pénzügyi vállalatok hitelkockázati kitétsége iparági és Covid19-válságra válaszul alkalmazott intézkedések szerinti bontásban

millió forintban	Az EBA-kompatibilis moratórium hatálya alá tartozó hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó egyéb hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos állami kezességvállalási programok hatálya alá tartozó, újonnan keletkezett hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal összefüggésben kapott állami kezességvállalás
2020. december 31.				
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	13 618	-	970	773
Bányászat	74	-	-	-
Gyártás	35 769	-	5 891	3 897
Villamosenergia és vízellátás	1 759	-	-	-
Építőipar	5 211	-	858	768
Kereskedelem	14 762	-	3 299	2 882
Szállítás és kommunikáció	6 396	-	659	595
Vendéglátás	16 867	-	337	301
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	6 263	-	-	-
Ingtatlanügyletek	53 853	-	1 090	886
Szolgáltatások	4 141	-	798	679
Közigazgatás	4	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	1 188	-	114	102
Összesen	159 905	-	14 016	10 883

A nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott, és 2020. december 31.-én még le nem járt COVID-19 kapcsán bevezetett intézkedések alatt álló hitelek és előlegek együttesen 173.921 millió forint, melyből legnagyobb részben az EBA-kompatibilis moratórium teljesül, ami a 2020/15 EBA irányelven alapul és a korábbi 2020.09.30. határidőt 2021.03.31-re módosítja, de emellett 9 hónapos korlátozást is beletette. A nem pénzügyi vállalatoknál a leginkább érintett szektorok az ingatlanforgalmazás és a feldolgozóipar, ezeket követi a szállodák és éttermek, valamint a kereskedelem.

Az EBA-kompatibilis COVID-19 intézkedéssel érintett (vagyis hiteltörlesztési moratórium, melynek általános leírása megtalálható a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben a 12. oldalon) hitel- és előlegállomány a Háztartások esetében 2020. december 31-én 389.864 millió forint volt.

A fenti táblázatban ismertetett intézkedések mellett a COVID-19 válságra adott közvetlen válaszként további olyan intézkedéseket hagytak jóvá, amelyek nem felelnek meg az átütemezett (forbearance) kritériumoknak.

Üzleti hatás

2020 márciusában a kockázatkeelési és üzleti területek közösen elkezdtek kidolgozni a teljes Erste Csoportra vonatkozó összehangolt irányelveket, melyek tükrözik a megváltozott gazdasági környezetet. Magas, közepes és alacsony kategóriákba sorolták az iparágakat és ágazatokat az alapján, hogy mennyire vannak kitéve a járvány hatásainak. A besorolás szektorelemzések, ügyfélalálkozókról származó visszajelzések és egyéb, egyedi elemzések alapján készült, központilag és Magyarországon egyaránt.

A (kezdetben három, majd négy: zöld, sárga, narancs, vörös) kategóriába sorolás alapja a járvány hatása az adott iparágra, vagy ágazatra volt. Például a teljes lezárással sújtott üzletágak, mint a hotelek, vagy légiközlekedés vörös besorolást kaptak, míg azok az ágazatok, amik kevésbé voltak kitéve a járvány hatásainak (mint pl. az élelmiszerláncok, vagy az építőipar), zöldet. A besorolást a Csoport folyamatosan felülvizsgálja, egy 12-havi gördülő előrejelzés alapján, a legfrissebb fejleményeket is figyelembe véve. Ez alapján egy kapcsolódó üzleti és kockázati stratégia is kialakításra került. A kategóriák különböző stratégiai ajánlásokat (pl. egyes ágazatok esetén az új hitelek finanszírozásának felfüggesztése) eredményezhetnek. Az eljárás az érintett területekkel és a Csoport döntéshozói testületeivel összehangolva készült.

A vörös kategória iparágaihoz tartozó kitétségek a lenti táblákban „magas kockázatú” kitétségeként szerepelnek

Hitelkockázati kitétség és hitelezési veszteség iparág és IFRS 9 szerinti bontásban – iparági hőtérkép

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétség (AC és FVTOCI)	Nem IFRS 9 értékesítés releváns	Összesen	Hitelezési veszteség
millió forintban								
2020.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	1 498	12	72 421	78	72 499	2 191
Bányászat	418	7 309	-	-	7 727	550	8 277	49
ebből magas kockázatú	399	7 309	-	-	7 727	-	7 727	0
Gyártás	234 125	36 848	5 987	336	277 296	12 421	289 717	7 272
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	2 992	94	109 358	959	110 317	2 574
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	986	3	52 013	3 171	55 184	1 163
Építőipar	19 342	6 113	87	6	25 548	12 045	37 593	977
Kereskedelem	84 853	24 952	2 027	284	112 116	4 343	116 459	2 680
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	1 067	7	37 087	1 243	38 330	766
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	11 794	114	47 412	6 622	54 034	7 392
ebből magas kockázatú	803	131	1	82	1 017	0	1 017	89
Vendéglátás	1	18 163	4 404	11	22 579	216	22 795	1 997
ebből magas kockázatú	-	5 033	2	11	5 046	216	5 262	1 951
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	716 199	1 193	641	27	718 060	118 811	836 871	1 073
Ingtatlanügyletek	206 443	40 792	2 720	8 687	258 642	10 417	269 059	3 383
Szolgáltatások	15 297	48 992	440	144	64 873	2 813	67 686	1 554
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	250	28	53 500	1 457	54 957	927
Közigazgatás	919 107	223	-	11	919 341	42 046	961 387	532
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	16	2	3 343	68	3 411	53
ebből magas kockázatú	9	1 120	1	-	1 130	29	1 159	22
Háztartások	741 623	115 660	16 782	18 224	892 289	208 262	1 100 551	38 326
Egyéb	8	1	5	2	16	-	16	4
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539	68 646

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétség (AC és FVTOCI)	Nem IFRS 9 értékesítés releváns	Összesen	Hitelezési veszteség
millió forintban								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	60 645	4 468	738	7	65 858	507	66 365	1 270
Bányászat	703	-	-	-	703	682	1 385	11
Gyártás	239 396	6 200	1 092	406	247 094	10 368	257 462	1 219
Villamosenergia és vízellátás	32 496	2 826	1 033	100	36 455	3 485	39 940	951
Építőipar	25 697	823	296	555	27 371	10 069	37 440	1 416
Kereskedelem	91 967	4 925	1 010	238	98 140	3 626	101 766	1 242
Szállítás és kommunikáció	29 920	14 899	1 623	538	46 980	6 310	53 290	1 583
Vendéglátás	18 305	180	3	11	18 499	144	18 643	65
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	436 122	50	392	5	436 569	52 131	488 700	382
Ingtatlanügyletek	220 870	3 469	399	8 094	232 832	8 121	240 953	1 183
Szolgáltatások	54 407	1 990	392	156	56 945	2 345	59 290	575
Közigazgatás	823 058	-	-	11	823 069	16 167	839 236	117
Oktatás, egészségügy és művészet	3 191	117	15	3	3 326	64	3 390	31
Háztartások	757 101	47 376	21 732	2 1074	847 283	1 11930	959 213	31 473
Egyéb	15	5	4	2	26	-	26	4
Összesen	2 793 893	87 328	28 729	31 200	2 941 150	225 949	3 167 099	41 522

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

Fentiek szerint a hitelkockázati paraméterek újrabecslése megnövekedett ECL-t eredményezhet, a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlása, illetve a default kedvezőtlenebb pedig stage besorolást.

A Magyarországon bevezetett moratórium megfelel az EBA 2020. március 25-én és április 2-án megjelent iránymutatásainak. Az adósoknak biztosított fizetési könnyítés ezért nem eredményez automatikusan stage 1-ből stage 2-be sorolást. Mindazonáltal az EBH további egyedi értékelést végez annak megállapítására, hogy fennáll-e egyéb olyan körülmény, amely a forbearance vagy default minősítést indokolja.

Újrabecsültük a hitelkockázati paramétereket az új makro scenárió szerinti FLI alapján. Folytatni fogjuk a makrokörnyezet és a makrokörnyezeti előrejezések változását annak érdekében, hogy a hitelkockázati paramétereink a naprakész információkat tükrözzék. A GDP forgatókönyvek és azok súlyozása a 101. oldalon találhatóak. Míg a makrogazdasági környezet miatt előtekintő (FLI) eltolás a makrogazdasági mutatók változását méri, nem tudja lefedni a moratórium miatti hiányzó 2020-as bedőlések hatását. Annak érdekében, hogy az értékvesztés szint a teljesítő portfólión elegendő legyen a 2021-es bedőlésekre, a Bank szakértői eltolást vezetett be, hogy megemlje a 1Y PD-t, ezzel fedezve a kétévnnyi bedőlést. Az FLI hatása az értékvesztés számításban 2020 december 31-re 14 535 millió forintot tett ki és a „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” eredmény soron jelenik meg.

Az EBH a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának várható megjelenésére portfólió szintű Covid-19 felülbírálatot (overlay) vezetett be. A portfóliót felosztottuk magánszemélyekre (PI) és nem magánszemélyekre (non-PI) és az ügyfelek helyzetét a Covid-19-hez kötődően igénybe vett könnyítés valamint belső iparági hőtérkép és PD szint alapján értékeltük. Ezen értékelés és egyedi felülvizsgálatok alapján adott pénzügyi eszközök stage 2-be lettek sorolva, élettartami ECL elszámolásával. Az iparági hőtérkép és a portfólió szintű overlay rendszeres felülvizsgálaton esik át. A Covid-19 alapú portfólió szintű overlay hatása az ECL-re 2020. december 31-én 4.598 millió forint volt, ami az eredménykimutatásban „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron szerepel.

Az EBH meg fogja becsülni a felszabadítható Covid-19 portfólió szintű stage felülbírálatokat a moratórium végével. Ha a moratórium már nem torzítja a késedelemre vonatkozó információkat, a törlesztési viselkedés alapú hitelminősítés megfelelő SICR értékelést tesz majd lehetővé. A nem magánszemély portfólió esetében az overlay-ek a megfigyelt makro indikátorok konzisztens javulása esetén szabadíthatóak fel.

Az EBH a moratórium lejártát követően a default esetek számának növekedésére számít.

Az alábbi érzékenységvizsgálat-táblák a teljesítő kitétségek stage váltásait és a kapcsolódó ECL-t mutatják. A Covid-19 miatti SICR overlay-ek és az FLI makro kiigazítás teljesítő stage-ek közötti mozgásokat eredményező hatása és az abból fakadó ECL kerül itt bemutatásra.

Az egyes iparágakra, magas kockázatot képviselő iparági szegmensekre és földrajzi régiókra vonatkozó hatásokat is bemutatjuk.

Az ECL-ben a pozitív előjel (+) felszabadítást jelent, míg a negatív (-) allokációt. Az érzékenységet bemutató értékek belső szimulációk eredményei.

**Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
A hitelkockázati kitétségekre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban**

millió forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	5 079	-5 079	4 889	-4 889
Bányászat	418	7 309	285	-285	-	-
ebből magas kockázatú	399	7 309	285	-285	-	-
Gyártás	234 125	36 848	23 412	-23 412	7 479	-7 479
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	21 653	-21 653	1 185	-1 185
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	-	-	2 850	-2 850
Építőipar	19 342	6 113	524	-524	3 823	-3 823
ebből magas kockázatú	-	-	-	-	-	-
Kereskedelem	84 853	24 952	13 486	-13 486	4 234	-4 234
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	13 172	-13 172	829	-829
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	685	-685	5 948	-5 948
ebből magas kockázatú	803	131	122	-122	-	-
Vendéglátás	1	18 163	17 742	-17 742	-	-
ebből magas kockázatú	-	5 033	4 611	-4 611	-	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	716 199	1 193	-	-	18	-18
Ingtalanügyletek	206 443	40 792	34 317	-34 317	3 024	-3 024
Szolgáltatások	15 297	48 992	41 519	-41 519	4 459	-4 459
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	41 149	-41 149	3 528	-3 528
Közigazgatás	919 107	223	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	1 057	-1 057	1	-1
ebből magas kockázatú	9	1 120	824	-824	-	-
Háztartások	741 623	115 660	32 183	-32 183	22 305	(22 305)
Egyéb	8	1	-	-	0	0
Összesen	3 064 072	334 354	170 291	-170 291	59 029	-59 029

millió forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2019						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	60 645	4 468	-	-	952	(952)
Bányászat	703	-	-	-	-	-
Gyártás	239 396	6 200	-	-	453	(453)
Villamosenergia és vízellátás	32 496	2 826	-	-	12	(12)
Építőipar	25 697	823	-	-	100	(100)
Kereskedelem	91 967	4 925	-	-	1 504	(1 504)
Szállítás és kommunikáció	29 920	14 899	-	-	368	(368)
Vendéglátás	18 305	180	-	-	-	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	436 122	50	-	-	19	(19)
Ingtalanügyletek	220 870	3 469	-	-	693	(693)
Szolgáltatások	54 407	1 990	-	-	212	(212)
Közigazgatás	823 058	-	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	3 191	117	-	-	-	-
Háztartások	757 101	47 376	-	-	14 989	(14 989)
Egyéb	15	5	-	-	-	-
Összesen	2,793,893	87,328			19,302	(19,302)

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
A hitelezési veszteségre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-320	-1 175	-118	205	143	467
Bányászat	-2	-30	-5	15	4	21
ebből magas kockázatú	-1	-30	-5	15	3	21
Gyártás	-1 072	-1 169	-331	915	723	748
ebből magas kockázatú	-259	-1 169	-282	849	302	235
Villamosenergia és vízellátás	-226	-286	-	-	90	291
Építőipar	-106	-171	-9	52	173	139
Kereskedelem	-551	-569	-131	473	379	175
ebből magas kockázatú	-55	-569	-126	467	84	60
Szállítás és kommunikáció	-168	-514	-10	11	79	456
ebből magas kockázatú	-2	-2	-1	1	2	-
Vendéglátás	-	-412	-81	393	44	5
ebből magas kockázatú	-	-120	-30	103	11	5
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-730	-34	-	-	180	1
Ingatlanügyletek	-998	-1 152	-243	878	54	126
Szolgáltatások	-80	-897	-210	597	128	203
ebből magas kockázatú	-30	-897	-205	585	107	123
Közigazgatás	-523	-3	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	-8	-32	-16	23	4	-
ebből magas kockázatú	-	-22	-10	17	2	-
Háztartások	-3 417	-16 846	-1 211	3 401	3 208	6 696
Egyéb	-	-	-	-	2	-
Összesen	-8 201	-23 290	-2 366	6 964	5 209	9 326

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2019						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-292	-341	-	-	-51	-23
Bányászat	-3	-	-	-	-2	-1
Gyártás	-491	-221	-	-	-136	-44
Villamosenergia és vízellátás	-95	-275	-	-	-11	-1
Építőipar	-94	-27	-	-	-18	-8
Kereskedelem	-323	-164	-	-	-72	-31
Szállítás és kommunikáció	-112	-697	-	-	-28	-163
Vendéglátás	-48	-7	-	-	-7	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-360	-2	-	-	-6	-
Ingatlanügyletek	-581	-264	-	-	-9	-18
Szolgáltatások	-118	-102	-	-	-25	-9
Közigazgatás	-117	-	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	-22	-3	-	-	-2	-
Háztartások	-2 677	-6 750	-	-	-1 286	-2 266
Egyéb	-1	-1	-	-	-	-
Összesen	-5 332	-8 852			-1 651	-2 565

A következő táblák a kizárólag az alapértelmezett, kedvező és kedvezőtlen FLI forgatókönyvekhez tartozó különböző PD-kre vonatkozó érzékenységvizsgálatot tartalmazzák. A COVID-19 miatti stage felülbírálatok nincsenek tekintetbe véve. Ezeknek a különböző scenárióknak az érzékenysége a (scenáriónként súlyozott, FLI alapon eltolt) aktuális tény PD-ekkel összehasonlításban kerülnek kiszámításra (a súlyozás és a forgatókönyvek a fentebbi „Előre tekintő információk felhasználása“ fejezetben vannak megadva). A stage és CLA hatások minden egyes scenárióra iparáganként és országonként vannak bemutatva úgy, mintha az adott scenárió 100%-os súllyal szerepelne az előrejelzésben. A különböző scenáriók alatt található értékeket hozzá kell adni az első két oszlop vonatkozó értékéhez, így kapjuk meg az aktuális adatoktól vett eltérést. Pl. a baseline scenárió 62,4 milliárd forinttal (-59,0 – 3,4) alacsonyabb Stage 2 állományt eredményezett volna a ténylegesnél. A pillanatnyi PD 2019 december 31-én tekintett hatása a viszonyítást segítő szerepel.

A vizsgálat alapján a Covid miatti FLI makro shift mind a kitettséget, mind a várható veszteséget tekintve jelentősen magasabb 2020-ban, mint 2019-ben volt. Az FLI shift miatt 59 milliárd forintnyi kitettség van Stage 2-ben 2020 végén az egy évvel korábbi 19,3 milliárd forinttal szemben. Ez a megnövekedett Stage 2 állomány a várható veszteség növekedését is magával hozta, 10,3 milliárd forint mértékben (a különbség a 2020. végi 14,5 milliárd és a 2019. végi 4,2 milliárd forint között). A konzervatív valószínűségekkel súlyozott scenáriónk nagyobb mértékű Stage 2 mozgást eredményez, mint a baseline scenárió, ami 3,4 milliárd forinttal kisebb Stage 2 állománnyal és 0,3 milliárd forinttal alacsonyabb várható veszteséggel járna (0,4 milliárd felszabadítás Stage 2-n és 0,1 milliárd képzés Stage 1-en). Amennyiben a downside scenáriót alkalmaznánk 100%-os súllyal, az további 2,9 milliárd forint Stage 2 állomány növekedést eredményezne, 0,3 milliárd forinttal magasabb várható veszteséggel. A scenáriók közötti különbségek viszonylag mérsékeltek, a legnagyobb hatása a járvány miatt megváltozott makrogazdasági változók beépítésének van, ez azonban mindhárom scenárió esetében azonos. A különbségeket a 2021-2023-as időszakos térülési várakozások okozzák.

**Érzékenyég vizsgálat – Különböző nemteljesítési valószínűségek (PD)
A hitelkockázati kitétségre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban**

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)		Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	4 889	-4 889	725	- 725	195	- 195	20	- 20
Gyártás	7 479	-7 479	955	- 955	45	- 45	- 23	23
ebből magas kockázatú	1 185	-1 185	6	- 6	-	-	- 38	38
Villamosenergia és vízellátás	2 850	-2 850	16	- 16	-	-	-	-
Építőipar	3 823	-3 823	275	- 275	251	- 251	-1 403	1 403
Kereskedelem	4 234	-4 234	181	- 181	23	- 23	- 334	334
ebből magas kockázatú	829	- 829	7	- 7	7	- 7	- 123	123
Szállítás és kommunikáció	5 948	-5 948	2 086	-2 086	2016	-2 016	- 167	167
Vendéglátás	-	-	-	-	-	-	- 9	9
ebből magas kockázatú	-	-	-	-	-	-	- 9	9
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	18	- 18	-	-	-	-	-	-
Ingatlanügyletek	3 024	-3 024	1 007	-1 007	163	- 163	- 5	5
ebből magas kockázatú	-	-	-	-	-	-	-	-
Szolgáltatások	4 459	-4 459	432	- 432	58	- 58	- 82	82
ebből magas kockázatú	3 528	-3 528	389	- 389	27	- 27	- 47	47
Oktatás, egészségügy és művészet	1	- 1	-	-	-	-	-	-
Háztartások	22 305	-22 305	1 803	-1 803	614	- 614	- 914	914
Összesen	59 029	-59 029	7 481	-7 481	3 365	-3 365	-2 916	2 916

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)		Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2019								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	952	-952	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Bányászat	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Gyártás	453	-453	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Villamosenergia és vízellátás	12	-12	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Építőipar	100	-100	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Kereskedelem	1 504	-1 504	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Szállítás és kommunikáció	368	-368	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Vendéglátás	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	19	-19	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ingatlanügyletek	693	-693	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Szolgáltatások	212	-212	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Közigazgatás	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Oktatás, egészségügy és művészet	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Háztartások	14 989	-14 989	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Egyéb	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Összesen	19 302	-19 302	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

**Érzékenyég vizsgálat – Különböző nemteljesítési valószínűségek (PD)
A hitelezési veszteségre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban**

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)		Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020. december 31.								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	143	467	- 8	91	- 5	44	1	- 39
Bányászat	4	21	-	-	-	-	-	-
ebből magas kockázatú	3	21	-	-	-	-	-	-
Gyártás	723	748	- 8	88	- 4	35	4	- 34
ebből magas kockázatú	302	235	- 1	35	- 1	18	3	- 18
Villamosenergia és vízellátás	90	291	- 1	34	-	18	-	- 17
ebből magas kockázatú	-	-	-	-	-	-	-	-
Építőipar	173	139	- 19	29	- 19	23	17	- 23
ebből magas kockázatú	-	-	-	-	-	-	-	-
Kereskedelem	379	175	- 3	25	- 2	12	3	- 16
ebből magas kockázatú	84	60	-	8	-	4	1	- 6
Szállítás és kommunikáció	79	456	- 38	163	- 38	145	2	- 32
ebből magas kockázatú	2	-	-	-	-	-	-	-
Vendéglátás	44	5	-	1	-	-	-	- 1
ebből magas kockázatú	11	5	-	1	-	-	-	- 1
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	180	1	- 1	-	- 1	-	1	-
Ingtatlanügyletek	54	126	- 12	42	- 2	13	-	- 8
Szolgáltatások	128	203	- 3	30	- 1	14	2	- 15
ebből magas kockázatú	107	123	- 3	21	- 1	9	1	- 10
Oktatás, egészségügy és művészet	4	-	-	-	-	-	-	-
ebből magas kockázatú	2	-	-	-	-	-	-	-
Háztartások	3 208	6 696	- 36	336	- 14	124	24	- 152
Egyéb	2	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	5 209	9 326	- 129	839	- 86	427	55	- 336

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)		Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2019. december 31.								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	51	23	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Bányászat	2	1	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Gyártás	136	44	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Villamosenergia és vízellátás	11	1	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Építőipar	18	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Kereskedelem	72	31	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Szállítás és kommunikáció	28	163	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Vendéglátás	7	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	6	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ingtatlanügyletek	9	18	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Szolgáltatások	25	9	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Közigazgatás	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Oktatás, egészségügy és művészet	2	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Háztartások	1 286	2 266	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Egyéb	-	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Összesen	1 651	2 565	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Értékvesztés összetétele

millió forint	2019	2020
Értékvesztés	38 911	62 473
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett értékvesztés	1 884	3 743
Egyéb mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalék	727	2 430
Összesen	41 522	68 646

Az EBH a hitelezési veszteségeket az IFRS 9 követelményei alapján számítja ki, míg az egyéb kötelezettségvállalások céltartalékai az IAS 37 hatálya alá tartoznak.

Kockázati költség

A kockázati költség az IFRS eredménykimutatásban az "Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan" sorának feleltethető meg, és az értékvesztett pénzügyi instrumentumokat tartalmazza, valamint minden FINREP partnerintézményi szektort tartalmaz. A kockázati költség az alábbiakat tartalmazza:

- nettó értékvesztés képzés a hitelezési kockázaton, beleértve a kötelezettségvállalásokra és pénzügyi garanciákra képzett céltartalékokat (az értékvesztés/céltartalék képzés és visszairás különbsége)
- értékvesztés leírás,
- közvetlenül az eredménykimutatásban kimutatott megtérülések
- módosítás miatti nyereség és veszteség

2020-ban 27,4 mrd forint kockázati költséget képzett az Erste Hungary, ebből 8,4 mrd-ot lakossági, 19 mrd-ot vállalati oldalon. A képzés fő oka természetesen a járvány volt, több csatornán keresztül. Az IFRS 9 elveknek megfelelően Stage overlay-eket vezettünk be mind lakossági, mind vállalati oldalon, amikhez moratórium, PD és iparági információkat használtunk. A magasabb Stage 2 rátán keresztül 4,7 mrd forintot képeztünk. A paraméterek FLI (előretekintő információ) komponensét is újrabecsültük a megváltozott makrogazdasági helyzetet és a moratórium sajátosságait (késedelmes napszám befagyasztása) figyelembe véve, aminek eredménye 11,2 mrd kockázati költség képzés volt. A nem Stage 1-es hiteleken elszenvedett módosítás miatti veszteség további 3,6 mrd forint képzést eredményezett, míg a vállalati oldalon végzett unlikely to pay tesztek miatti default-ok 8,7 mrd-ot.

millió forintban	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Leírt tételek behajtása	Kivezetésből származó veszteség	Módosítás miatti nyereség	Módosítás miatti veszteség	Kockázati költség összesen
2020. december 31.							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	3 451	-2 584	-6	4	-	32	897
Bányászat	73	-45	-	-	-	-	28
Gyártás	9 068	-4 277	-100	166	-	108	4 965
Villamosenergia és vízellátás	1 022	-800	-74	101	-	-	249
Építőipar	1 083	-1 063	-2	15	-	17	50
Kereskedelem	4 599	-2 872	-264	165	-	136	1 764
Szállítás és kommunikáció	7 436	-1 330	-40	22	-1	17	6 104
Vendéglátás	2 931	-151	-	4	-	183	2 967
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 406	-959	-2	76	-	9	530
Ingtalanügyletek	2 387	-1 638	-1 022	762	-	244	733
Szolgáltatások	1 338	-1 000	-26	36	-	43	391
Közigazgatás	397	-15	-	-	-	-	382
Oktatás, egészségügy és művészet	139	-95	-1	4	-	49	96
Háztartások	49 075	-38 796	-7 133	2 387	-	2 723	8 256
Egyéb	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	84 405	-55 625	-8 670	3 742	-1	3 561	27 412

Átstrukturálás (Forbearance)

Bármely ügyfél szerződéses fizetési feltételeinek módosítása (beleértve a futamidőt, kamatot, díjat, késedelmes összeget vagy ezek kombinációját) átstrukturálást jelent. Az átstrukturálás lehet üzleti vagy forbearance (kedvezmények adása a pénzügyi nehézségek miatt) összhangban az EBA kívánalmaknak.

Az üzleti átstrukturálás mind a lakossági mind a vállalati szegmensben lehetséges és hatásos megtartó eszköz lehet magában foglalva az átárazást vagy kiegészítő hitel nyújtását megőrizve a banknak értékes és jó ügyfelét.

Az Erste Hungary az (EU) 2015/227 szabályozással és 39/2016-os MNB rendelettel összhangban a lenti forbearance definíciót használja. Átstrukturálás alatt értjük azt, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződés módosítását megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelme van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,
- a szerződéses módosítás az ügyfélhitel teljes vagy részleges törlesztését (felmondását) vonná maga után a továbbra is fennálló hitelkitettség mellett.

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;
- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

A forborne kitettségek hitelszerződés szinten értendőek, ami azt jelenti, hogy a forborne-nal kapcsolatos intézkedések (mérések) alkalmazandók lesznek az ügyfél többi kitettségére is amennyiben az bekövetkezik egy hitelkitettségénél. Forbearance intézkedések azon ügyfeleknek adott szerződéses engedmények, akiknek nehézséget okoz, hogy eleget tegyenek pénzügyi kötelezettségeiknek.

Kedvezményes feltételnyújtás alatt a következőket értjük:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forbearance rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

Az átstrukturálást a bank illetve az ügyfél is kezdeményezhet. Átstrukturálást eredményező módosító szerződéses feltételek az alábbiak lehetnek:

- kamat csökkentése,
- törlesztőrészlet csökkentése,
- végső lejárat hosszabbítása,
- rendelkezésre tartási idő hosszabbítása,
- tartozás elengedés,
- kamat tartozás elengedés.

A forborne kitettségek tovább csoportosíthatóak teljesítő és nem teljesítő forborne kitettségekre.

Egy forborne kitettség akkor tekinthető teljesítőnek, ha:

- a kitettség nem tartozott a nem teljesítő kategóriába abban az időpontban, amikor az átstrukturálás kérelme jóváhagyásra került,
- az átstrukturálás nem vezetett nem teljesítő kategóriába történő besoroláshoz.

A teljesítő forborne kitettségek akkor kapnak nem teljesítő forborne státuszt, ha:

- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nem teljesítő forborne státuszban volt,

- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitettségére és nem teljesítő forborne kitettségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál az ügyfeleknél ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A teljesítő forborne kitettség megszüntethető, és a kitettségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitettség teljesítő forborne státusszá minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitettség 30 napos késedelembe.

A nem teljesítő forborne kitettség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitettség nem teljesítő forborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbtól indul:
 - o Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - o Az a pillanat, amikor a kitettség besorolása nemteljesítő lesz.
 - o A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forbearance intézkedés nem vezet a kitettség nem teljesítő forborne kitettségé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - o az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme illetve nincs lejárt tartozása;
 - o az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati szegmensben a forbearance intézkedések megkövetelik a workout osztály bevonását. A forborne intézkedések legnagyobb részét a helyi workout osztály felelőssége meghatározni. A forborne intézkedések minőségi módosító eseménynek minősülnek a SICR koncepciója alapján.

Default definíció

2019 októberében az Erste Group egy új default definíciót vezetett be, hogy megfeleljen az CRR 178 cikkében meghatározott definíció alkalmazására vonatkozó EBA iránymutatásnak. A default definíció változás hatása az Erste Bank Hungary esetében immateriálisnak tekinthető.

A nem-teljesítési és default definíció az Erste Hungary-nél (és egységesen az Erste Groupban) összehangolásra került.

A 90 napos késedelem materialítása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegben belüli tételekre az Erste group-on belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitettségek esetében: 100 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

Hitelkockázati kitettség, restrukturált kitettség és értékvesztés bontásban

millió forint	Hitelek és előle- gek	Hitelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2020					
Bruttó kitettség	2 121 585	1 259 808	110 755	403 391	3 895 539
ebből bruttó forborne kitettség	8 469	985	-	54	9 508
Teljesítő kitettség	2 066 789	1 258 823	109 732	402 042	3 837 386
ebből teljesítő forborne kitettség	4 610	-	-	49	4 659
Értékvesztett teljesítő kitettségek	27 312	1 159	2 512	3 127	34 110
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitettségek	122	-	-	1	123
Nem teljesítő kitettségek	54 809	985	1 024	1 349	58 167
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	3 860	985	-	4	4 849
Értékvesztett nem teljesítő kitettségek	33 481	532	2	593	34 608
ebből értékvesztett nem teljesítő forborne kitettségek	2011	532	-	3	2 546

millió forint	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt meg- testesítő értékpá- pírok	Mérlegen kívüli té- telek	Hitelkeretek	Összesen
2019					
Bruttó kitettség	1 709 681	956 848	132 915	367 655	3 167 099
ebből bruttó forborne kitettség	12 357	1 025	-	54	13 436
Teljesítő kitettség	1 668 710	955 822	132 568	366 089	3 123 189
ebből teljesítő forborne kitettség	5 364	-	-	50	5 414
Értékvesztett teljesítő kitettségek	12 829	306	418	1 125	14 678
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitettségek	112	-	-	-	112
Nem teljesítő kitettségek	40 971	1 025	347	1 566	43 909
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	6 993	1 025	-	4	8 022
Értékvesztett nem teljesítő kitettségek	25 219	567	313	755	26 854
ebből értékvesztett nem teljesítő forborne kitettségek	3 183	567	-	3	3 753

A restrukturált hitelkitettség típusai

millió forint	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2020			
Hitelek és követelések	8 501	8 440	61
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	985	985	-
Hitelkeretek	53	53	-
Összesen	9 539	9 478	61

millió forint	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2019			
Hitelek és követelések	12 357	12 263	94
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 025	1 025	-
Hitelkeretek	54	54	-
Összesen	13 436	13 342	94

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

A restrukturált kitettség hitelminőség földrajzi régiók szerinti bontásban

millió forint	Bruttó forborne kitettség	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes, de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség	Fedezet	Értékvesztés
2020						
Közép és Kelet Európa	9 539	4 055	572	4 849	6 303	2 699
Magyarország	9 539	4 055	572	4 849	6 303	2 699
Összesen	9 539	4 055	572	4 849	6 303	2 699

millió forint	Bruttó forborne kitettség	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes, de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség	Fedezet	Értékvesztés
2019						
Közép és Kelet Európa	13 436	4 833	793	7 809	8 243	3 865
Magyarország	13 436	4 833	793	7 809	8 243	3 865
Összesen	13 436	4 833	793	7 809	8 243	3 865

Fedezetek**A figyelembe vett fedezetek**

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Workout, Restrukturálási és Fedezetkezelés területen belül alakította ki.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyileg elfogadható fedezetet az Erste Hungary határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó nemzeti törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő;
- ügyleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok, stb.);
- ingatlanok (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek teljesülnek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően, és az ilyen konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, a Bank figyelembe veszi az elfogadott biztosítékokat a tőkekövetelmény számításakor a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként.

Fedezetek értékelése és kezelése

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, azaz olyanokat, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíthetőek. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési tárgyú szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a Policy-t. A Policy Framework előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál.

Következésképpen megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat és fedezetbevonási módokat és a fedezetek értékelésének egységes szabályait, meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue), valamint monitorálja a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az Erste Bank Fedezetkezelése állapítja meg az EBH Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzókat a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve).

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembe vételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesítésre került.
- Ha a hitelfelvevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfelvevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor érvényes vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfelvevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetéképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül is sor kerülhet – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyileg elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

A következő táblázat összehasonlítja a hitelezési kitétségeket és az allokkált fedezeteket a különböző üzleti szegmensekben. Az allokkált fedezet az elfogadott fedezeti értéknek felel meg a belső diszkontálás után és maximalizálva vannak a kitétség mértékében.

Hitelkockázat kitétség üzleti szegmens és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2020						
Lakosság	1 224 664	735 408	180 083	494 335	60 990	489 256
Vállalatok	1 099 497	435 645	44 613	262 074	128 958	663 852
Csoportszintű vállalatok	1 544 934	332 453	332 453	-	-	1 212 481
Eszköz- és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 444	7 857	-	-	7 857	18 587
Összesen	3 895 539	1 511 363	557 149	756 409	197 805	2 384 176

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2019						
Lakosság	1 096 918	577 031	89 835	436 942	50 253	519 887
Vállalatok	1 025 115	314 618	60 511	127 392	126 715	710 497
Csoportszintű vállalatok	1 024 477	182 934	182 634	-	300	841 542
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	20 589	6 304	-	-	6 304	14 285
Összesen	3 167 099	1 080 887	332 980	564 335	183,572	2 086 211

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitel- kockázati ki- tettségg	Fedezett- ség össze- sen	Fedezettség			Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesz- tett	Késedelmes, de nem értékvesz- tett	Értékvesz- tett kitétség
2020									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 973	-	-	-	-	3 973	3 973	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	158 445	65 575	65 575	-	-	92 870	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	209 544	200 594	157 150	43 434	10	8 950	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	130 687	10 037	10 037	-	-	120 650	130 686	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 933 725	1 171 894	304 577	693 376	173 941	1 761 831	2 811 164	67 112	55 449
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 020 584	193 189	192 205	49	935	827 395	1 019 599	-	985
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	308 937	70 635	62 778	-	7 857	238 302	308 936	2	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 545 342	877 003	49 594	691 059	136 350	668 339	1 437 987	65 302	42 053
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 379	-	-	-	-	12 379	11 541	837	-
Pénzügyi lízing követelések	46 483	31 067	-	2 268	28 799	15 416	33 101	971	12 411
Mérlegen kívüli tételek	459 165	63 263	19 810	19 599	23 854	395 902	400 384	3 559	1 349
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	53 873	20 952	3 439	8 340	9 173	32 921	-	-	-
Összesen	3 895 539	1 511 363	557 149	756 409	197 805	2 384 176	3346 207	70 671	56 798

millió forintban	Fedezettség					IFRS 9 értékvesztés			
	Teljes hitel- kockázati kítetttség	Fedezett- ség ösz- szesen	Garan- cia fe- dezet	Ingatlan fedezet	Egyéb	Kockázati kítetttség csökkentve a fedezet ér- tékével	Nem késedel- mes és nem ér- tékvesztett	Késedelmes, de nem érték- vesztett	Érték- vesztett kítetttség
2019									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	19 615	-	-	-	-	19 615	19 615	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	62 798	12 119	12 119	-	-	50 679	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	114 131	103 302	69 520	33 615	167	10 829	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	119 758	10 044	10 044	-	-	109 714	119 758	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 432 640	909 669	227 927	521 424	160 318	1 522 971	2 355 710	35 656	41 274
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	835 269	130 322	129 298	28	996	704 947	834 244	-	1 025
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	100 512	36 304	30 000	-	6 304	64 208	100 511	1	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 441 308	711 030	68 629	518 996	123 405	730 278	1 368 504	32 914	39 890
Kereskedelmi hitelek és előlegek	10 726	-	-	-	-	10 726	9 246	1 463	17
Pénzügyi lízing követelések	44 825	32 013	-	2 400	29 613	12 812	43 205	1 278	342
Mérlegen kívüli tételek	418 157	45 755	13 370	9 296	23 089	372 402	366 379	1 193	1 566
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	49 019	13 829	2 074	2 878	8 877	35 190	-	-	-
Összesen	3 167 099	1 080 889	332 980	564 335	183 574	2 086 210	2 861 462	36 849	42 840

Nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitétség pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriáinként

A következő táblák a teljes hitelkockázati kitétséget tartalmazzák, nem csak az IFRS értékvesztés releváns tételeket.

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 973	-	-	-	3 973
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	154 066	2 715	1 631	33	158 445
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	145 787	55 376	6 274	169	207 606
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	130 642	44	-	-	130 686
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 450 619	236 736	123 809	-	2 811 164
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 017 784	1 816	-	-	1 019 600
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	305 649	-	3 286	-	308 935
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 105 803	225 360	106 824	-	1437 987
Kereskedelmi hitelek és előlegek	4 885	785	5 871	-	11 541
Pénzügyi lízing követelések	16 498	8 775	7 828	-	33 101
Mérlegen kívüli tételek	370 217	51 349	31 597	990	454 153
ebből akkreditív és nem hitelnyújtó garancia	30 180	12 584	10 014	990	53 768
Összesen	3 255 304	346 220	163 311	1 192	3 766 027

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2019					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	19 615	-	-	-	19 615
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	46 495	3 570	12 733	-	62 798
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	72 739	34 751	3 085	120	110 695
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	119 758	-	-	-	119 758
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 016 665	252 230	86 772	42	2 355 709
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	834 244	-	-	-	834 244
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	90 249	600	9 661	-	100 510
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 062 176	243 322	62 963	42	1 368 503
Kereskedelmi hitelek és előlegek	6 842	1 958	446	-	9 246
Pénzügyi lízing követelések	23 154	6 350	13 702	-	43 206
Mérlegen kívüli tételek	360 721	45 406	8 885	347	415 359
ebből akkreditív és nem hitelnyújtó garancia	39 665	6 701	2 267	347	48 980
Összesen	2 635 993	335 957	111 475	509	3 083 934

Késedelmes és nem értékvesztett hitelkockázati kitétség pénzügyi eszközönként fedezettség szerint

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség						Ebből fedezett					
	Össze- sen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 na- pon túli	Össze- sen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 na- pon túli
		1-30 nap közötti késede- lomben lévő	31-60 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	61-90 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	91-180 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő			1-30 nap közötti késede- lomben lévő	31-60 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	61-90 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	91-180 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	
2020												
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentu- mok	1 938	1 664	70	62	26	116	1 899	1 635	70	62	27	105
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénz- ügyi instrumentumok	67 112	40 847	8 331	1 234	2 245	14 455	29 522	26 978	327	593	1 325	299
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	65 302	39 391	8 217	1 195	2 186	14 313	28 578	26 332	252	561	1 276	157
Kereskedelmi hitelek és előlegek	838	782	39	7	10	-	-	-	-	-	-	-
Pénzügyi lízing kö- vetelések	971	672	76	32	49	142	944	646	75	32	49	142
Mérlegen kívüli tételek	3 664	1 753	471	432	525	483	536	281	105	150	-	-
Összesen	72 714	44 264	8 872	1 728	2 796	15 054	31 957	28 894	502	805	1 352	404

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség						Ebből fedezett					
	Össze- sen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 na- pon túli	Össze- sen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 na- pon túli
		1-30 nap közötti késede- lomben lévő	31-60 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	61-90 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	91-180 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő			1-30 nap közötti késede- lomben lévő	31-60 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	61-90 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	91-180 nap kö- zötti ké- sedelem ben lévő	
2019												
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentu- mok	1 285	1 055	149	52	9	20	1 242	1 020	149	46	9	18
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénz- ügyi instrumentumok	34 297	28 816	3 716	1 137	494	134	21 826	18 576	2 342	605	303	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	31 556	26 151	3 643	1 134	494	134	20 578	17 348	2 322	605	303	-
Kereskedelmi hitelek és előlegek	1 463	1 407	53	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Pénzügyi lízing kö- vetelések	1 278	1 258	20	-	-	-	1 248	1 228	20	-	-	-
Mérlegen kívüli tételek	1 223	668	376	96	62	21	50	11	-	39	-	-
Összesen	36 805	30 539	4 241	1 285	565	175	23 118	19 607	2 491	690	312	18

Ügyfelekkel szembeni követelések

A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

A következő oldalakon az ügyfelekkel szembeni követelések az alábbi bontásban szerepelnek:

- üzleti szegmens és kockázati kategória szerint;
- üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban;
- fedezettség és értékvesztés IFRS 9 szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és devizabontásban.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Lakosság	663 224	248 681	72 857	26 059	1010 821
Vállalatok	627 201	61 025	84 845	28 750	801 821
Csoportszintű vállalatok	1	2	1	-	4
Összesen	1 290 426	309 708	157 703	54 809	1 812 646

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2019					
Lakosság	539 353	226 101	59 441	35 147	860 042
Vállalatok	628 696	72 043	42 562	5 824	749 125
Csoportszintű vállalatok	-	-	-	-	-
Összesen	1 168 049	298 144	102 003	40 971	1 609 167

Ügyfelekkel szembeni követelések és üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó ügyfélhitelek (amortizált bekerülési érték)	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2020							
Lakosság	643 369	123 843	16 841	18 466	802 519	208 302	1 010 821
Vállalatok	589 819	174 389	28 309	9 162	801 679	142	801 821
Csoportszintű vállalatok	-	4	-	-	4	-	4
Összesen	1 233 188	298 236	45 150	27 628	1604 202	208 444	1 812 646

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó ügyfélhitelek (amortizált bekerülési érték)	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2019							
Lakosság	656 679	48 533	21 572	21 278	748 062	111 981	860 043
Vállalatok	701 140	33 293	4 731	9 631	748 795	329	749 124
Összesen	1 357 819	81 826	26 303	30 909	1 496 857	112 310	1 609 167

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

Az NPL lefedettségi ráta a teljes értékvesztés és a nemteljesítő LTC kintlévőség bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A fedezeteket nem veszi figyelembe. A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 9 314 millió forint (2019-ben 13 945 millió forint volt), a nem defaultos 18 314 millió forint (2019-ben 16 964 millió forint volt).

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forint	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kintlévőség		Értékvesztett		Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC		
2020														
Lakosság	26 059	25 716	1 010 821	802 519	37 547	15 129	14 854	2,58%	3,20%	146,01%	58,06%	57,76%		
Vállalatok	28 750	28 748	801 821	801 679	23 125	17 630	17 628	3,59%	3,59%	80,44%	61,32%	61,32%		
Csoportszintű vállalatok	-	-	4	4	-	-	-	1,48%	1,48%	124,85%	0,00%	0,00%		
Összesen	54 809	54 464	1 812 646	1 604 202	60 672	32 759	32 482	3,02%	3,40%	111,40%	59,77%	59,64%		

millió forint	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kintlévőség		Értékvesztett		Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC		
2019														
Lakosság	35 147	34 587	860 042	748 062	31 233	20 227	19 908	4,09%	4,62%	90,30%	57,55%	57,56%		
Vállalatok	5 824	5 821	749 125	748 795	6 754	4 259	4 256	0,78%	0,78%	116,03%	73,13%	73,12%		
Összesen	40 971	40 408	1 609 167	1 496 857	37 987	24 486	24 164	2,55%	2,70%	94,01%	59,76%	59,80%		

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmazzák AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bon- tásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
	2020										
Lakosság	643 369	123 843	16 841	18 466	2 983	16 219	12 670	5 676	13,10%	75,23%	30,74%
Vállalatok	589 819	174 389	28 309	9 162	2 749	5 129	15 075	171	2,94%	53,25%	1,87%
Csoportszintű vállalatok	-	4	-	-	-	-	-	-	0,37%	100%	
Összesen	1 233 188	298 236	45 150	27 628	5 732	21 348	27 745	5 847	7,16%	61,45%	21,16%

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
	2019										
Lakosság	656 679	48 533	21 572	21 278	2 539	6 653	15 612	6 429	13,71%	72,37%	30,22%
Vállalatok	701 139	33 293	4 731	9 631	1 746	1 764	2 636	608	5,30%	55,72%	6,32%
Összesen	1 357 818	81 826	26 303	30 909	4 285	8 417	18 248	7 037	10,29%	69,38%	22,77%

Az 'NPL arány' mutatószám a nem teljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitétségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nem teljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nem teljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

Az IFRS9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2020-ban nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedett, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások vezethetnek még technikai write-offhoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forint	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2020						
Lakosság	6 161	1 003 430	382	830	17	1 010 820
Vállalatok	462 514	322 373	9 232	7 703	-	801 822
Csoportszintű vállalatok	1	-	-	-	3	4
Összesen	468 676	1 325 803	9 614	8 533	20	1 812 646

millió forint	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2019						
Lakosság	4 097	854 981	393	567	4	860 042
Vállalatok	423 673	315 554	9 795	103	-	749 125
Összesen	427 770	1 170 535	10 188	670	4	1 609 167

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

34) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely a piaci árak, vagy az azokból származtatható paraméterek kedvezőtlen változásából ered.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Hungary-nál a piaci kockázat kamatlábkkockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra osztható. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázatnak az Erste Hungary esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincs.

Alkalmazott módszerek és eszközök

Az Erste Hungary Csoport a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket standard VaR modell alkalmazásával állapítja meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group csoport szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos konfidencia szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a konfidencia szint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérés kerül alkalmazásra. Ezt az eljárást egynapos késleltetéssel készítik, hogy meg lehessen állapítani, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos konfidencia szint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

Ez mutatja a VaR számítás egyik korlátját: egyrészt, a konfidencia szint 99 százalékra korlátozódik; másrészt, a modell csak azokat a piaci forgatókönyveket veszi figyelembe, amelyek a kétéves szimulációs időszakban megfigyelésre kerültek, és ez alapján számítja ki a Bank aktuális pozícióira vonatkozó VaR-ját. A VaR módszeren kívül eső szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatához stressz-tesztet alkalmaz az Erste Hungary. Az ilyen események főként alacsony valószínűségű piaci mozgásokat tartalmaznak.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a „stresszelt” VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálatot sokkal hosszabb időszakon hajtják végre, hogy azonosítsanak egy egyéves időszakot, ami jelenlegi portfólió mellett releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, ezt

az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, másrészt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményei a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerülnek felhasználásra.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Hungary a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel korlátozza. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitét a Risk Appetite Statementben osztják le figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik. A VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A banki könyvi pozíciók mérése egy hosszú horizontú kockázati mérőszámmal történik, ami egyaránt lefedi a banki könyv kamat- és kamatfelár kockázatát. A jelenleg tőkeszámításra alkalmazott módszertan az ICAAP modellnek megfelelően 1 éves tartási periódussal és 99,92%-os konfidencia szinttel számol. Ezen felül a banki könyvi VaR számítására is ugyanez – a kereskedési könyvvel használt módszertannal konzisztens – megközelítés kerül alkalmazásra 1 napos tartási periódussal és 99%-os konfidencia szinttel.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR állapotát mutatják be 99 százalékos konfidencia szinttel, egy napos tartási időszakkal:

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2020					
Erste Bank Hungary konszolidált	635	618	19	10	3
Banki könyv	500	481	19	-	-
Kereskedési könyv	135	137	-	10	3
2019					
Erste Bank Hungary konszolidált	709	686	17	13	4
Banki könyv	662	645	17	-	-
Kereskedési könyv	47	41	-	13	4

A banki könyvi 99%-os VaR 2019-ben – az ICAAP keretrendszerrel harmonizálva – módszertani változtatáson esett át. Az új módszertannal lehetséges a 99%-os VaR számítása a teljes banki könyvre, illetve külön a kamatkockázatra, valamint a hitelfelár kockázatra is.

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázat a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ide értve a mérlegben kívüli tételeket is) azok lejáratá vagy a kamatláb-átározódások időzítése tekintetében.

A kamatláb kockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratú sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átározódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratúval kerülnek besorolásra.

A 2015 óta megfigyelhető alacsony, illetve negatív kamatkörnyezet nagy kihívást jelent a kamatkockázat mérése és menedzselése számára. Az elmúlt években a csoportszintű kamatkockázat mérési módszertant hozzá kellett ehhez igazítani. A belső kamatkockázati

számításokhoz és a szabályozó kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a küszöbszintet az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat menedzsment irányelveinek (EBA/GL/2018/02) a III mellékletében szereplő értékekre jelentik.

A következő táblázatok felsorolják Bankcsoport nyitott kamatláb-kockázati pozícióit abban a négy devizában, amelyekben jelentős kamatláb-kockázat van (HUF, EUR, USD és CHF).

Csak a kereskedési könyvbe nem tartozó nyitott kamatláb-kockázati pozíciók kerülnek bemutatásra. A pozitív értékek eszköz oldali kamatláb kockázatot jeleznek, például eszközök többletét, negatív értékek kötelezettség oldali többletet jeleznek.

Nyitott nem kereskedési könyvi kamatpozíciók

millió forintban	0-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap	1 év felett
2020				
Átárazódási gap HUF pozíciókon	-1 303 716	23 733	105 007	1 031 934
Átárazódási gap EUR pozíciókon	-253 012	72 722	19 680	93 813
Átárazódási gap USD pozíciókon	-114 824	-1 036	-3 544	7 630
Átárazódási gap CHF pozíciókon	-5 904	231	8 417	158

millió forintban	0-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap	1 év felett
2019				
Átárazódási gap HUF pozíciókon	-791 895	41 018	-24 625	825 420
Átárazódási gap EUR pozíciókon	-65 969	49 841	12 735	71 873
Átárazódási gap USD pozíciókon	-99 545	-10 896	-44 778	4 079
Átárazódási gap CHF pozíciókon	-3 904	196	8 073	29

Hitelfelár kockázat (credit spread risk)

A hitelfelár kockázata pénzügyi instrumentum értékének negatív irányú változása, amit a kibocsátó hitelképességének piaci megítélésének a változása okoz. A Bank mind a kereskedési, mind a banki könyvben az értékpapír pozícióján keresztül ki van téve hitelfelár kockázatnak.

A kereskedési könyvben az állampapírok credit spread kockázata része a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázatnak. A vállalati kötvényeket benchmark spread görbékhez vannak hozzárendelve szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként.

A banki könyvi értékpapírok credit spread kockázatának számszerűsítése historikus szimuláció alapján történik. Az egy éves időtávon maximum (hipotetikus) hitelkockázati tényezőkhez köthető leértékelődés kerül kiszámolásra. Ez hitelkockázati felár érzékenységen (CR01) alapul és a felhasznált kockázati tényezők az eszköz swap különbözetek.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot. A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőt-lenségéből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2020. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2019. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2019	2020
Svájci Frank (CHF)	22	-11
Euro (EUR)	- 710	1495
Japán Yen (JPY)	- 11	4
US Dollár (USD)	- 164	1099
Egyéb	- 73	25

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembevéve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérlegszerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségeinek csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”). Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

35) Likviditási kockázat

A likviditási kockázatot az Erste Hungary a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Uniós szintű és magyar jogszabályok (CRR és Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönbözteti a piaci likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább osztható csődkockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2020-ban az ügyfélbetétekre maradtak az Erste Hungary elsődleges finanszírozási forrása. A hitelfolyósítás üteme elmarad a betétállomány növekedésétől, a többlet likviditást az Eszköz-Forrás Menedzsment részben államkötvényekbe fektette, részben pedig a központi bankhoz került kihelyezésre a Pénzpiaci kereskedés által.

Az Erste Hungary csoport 2020-ban elsősorban az Erste Jelzálogbank Zrt.-n keresztül 18 milliárd forint értékben bocsátott ki kötvényeket. (2019: 50,1 milliárd Ft). A jelzáloglevelek teljes egyenlege 153 milliárd Ft volt 2020-ban (138 milliárd Ft 2019-ben).

Likviditási mutatók

A Banksoport a az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2019-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktíva bővítésére vonatkozó javaslattal.

Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Hungary-nak be kell tartania: DMM: Deviza-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéseket kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyleteke esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. 2018-tól az SPA-nek egy frissített változata került bevezetésre. Ez – más fejlesztések mellett – az egyes forgatókönyvektől függően a stressz periódust akár 12 hónapra hosszítja ki.

A Banksoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. 2014 óta az LCR (2014 és 2016 között a CRR, 2017-től az LCR DA szerint) része a Risk Appetite Statementnek (RAS). Az LCR limitet a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR szerint negyedévente jelenti, viszont a CRR2 követelményeit tartalmazó módszertan alapján képez rá RAS limitet, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a strukturális likviditási gapeket is (amelyek a lejárat eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Hungary alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Hungary meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Hungary-n belül az FTP rendszer.

A Banksoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Hungary a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Hungary az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett maradjanak, az Erste Hungary szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2020 december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2019	2020
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 064 659	1 215 568
Nettó likviditás kiáramlás	600 451	609 723
Likviditás fedezeti ráta	177%	199%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gapek alkalmazásával kezeli az Erste Hungary a részben szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegben belüli és kívüli). Ezt a likviditási pozíciót a lényeges volumennel rendelkező valamennyi pénznemre számítja ki.

A várható pénzáramok az amortizációs menetrendek szerinti szerződéses lejáratok szerint lejáratú tartományokba vannak osztva. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2020 és 2019 végén fennálló likviditási gap-eket:

Likviditási gap

millió forintban	2019				2020			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérlegtételek	-139 422	-292 006	667 495	-236 067	-69 611	-282 385	470 289	-118 292
Likviditási gap – mérlegben kívüli tételek	1,085	-798	1 054	3 471	-4 290	1 904	1 273	3 942

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel

Likviditási puffer

Erste Hungary rendszeresen nyomonköveti a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkirámlásokat. A likviditási puffer 2020 és 2019 végi lejáratú szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejáratú szerkezete

2020	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	193 493	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 208 647	95	-4 858	-67 209	-157 900
Likviditási puffer	1 402 140	95	-4 858	-67 209	-157 900
2019	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	116 454	-	-	-	-
Likvid eszközök	958 313	- 83	-35 770	-53 091	-13 111
Likviditási puffer	1 074 767	- 83	-35 770	-53 091	-13 111

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízis helyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembe vételére a Bank további haircutokat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejáratú pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2020. december 31-én és 2019. december 31-én a következő volt:

Pénzügyi kötelezettségek

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	> 5 év
2020. december 31.						
Nem származékos kötelezettségek	3 168 279	3 199 883	648 119	864 763	1 371 806	315 195
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	1 630	1 630	1 630	-	-	-
Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	18 392	18 845	-	18 845	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 148 257	3 179 409	646 490	845 918	1 371 806	315 195
Bankközi betétek	257 572	259 985	22 139	39 910	183 893	14 042
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 683 241	2 686 619	619 306	767 750	1 051 000	248 563
Kibocsátott értékpapírok	138 337	153 488	808	34 637	65 586	52 457
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	6 640	6 639	4 236	1 599	671	133
Hátrasorolt kötelezettségek	62 467	72 678	-	2 022	70 656	-
Származékos kötelezettségek	48 180	48 180	11 938	27 795	2 681	5 765
Pénzügyi lízing kötelezettségek	21 710	21 710	338	2 832	10 988	7 552
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 238 168	3 269 773	660 395	895 390	1 385 475	328 512
Függő kötelezettségek	228 666	228 666	228 666	-	-	-
Pénzügyi garanciák	1 901	1 901	1 901	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	226 765	226 765	226 765	-	-	-
Összesen	3 466 834	3 498 439	889 061	895 390	1 385 475	328 512
2019. december 31.						
Nem származékos kötelezettségek	2 462 257	2 500 540	356 839	777 801	1 027 144	338 755
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	2 168	2 168	2 168	-	-	-
Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	18 847	19 715	-	454	19 261	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2 441 243	2 478 657	354 671	777 347	1 007 883	338 755
Bankközi betétek	104 217	115 468	30 388	18 735	54 412	11 934
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 149 172	2 149 454	321 985	749 447	857 296	220 726
Kibocsátott értékpapírok	126 224	140 920	313	4 930	83 955	51 722
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4 162	4 156	1 985	1 591	484	96
Hátrasorolt kötelezettségek	57 468	68 658	-	2 644	11 736	54 278
Származékos kötelezettségek	29 157	29 157	3 561	17 700	3 166	4 730
Pénzügyi lízing kötelezettségek	21 174	21 174	213	2 666	10 260	8 035
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	2 512 588	2 550 871	360 613	798 167	1 040 570	351 521
Függő kötelezettségek	264 764	264 764	264 764	-	-	-
Pénzügyi garanciák	1 482	1 482	1 482	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	263 282	263 282	263 282	-	-	-
Összesen	2 777 352	2 815 635	625 377	798 167	1 040 570	351 521

2020 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetételében 78,06% HUF, 17,19% EUR, 3,93% USD és 0,82% más deviza. (2019: 75,84% HUF, 17,36% EUR, 6,02% USD, 0,78% más deviza)

2020. december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2187 milliárd forint volt. (2019: 1675 milliárd forint). Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 53%-a magánszemély, 15% nagyvállalat, 30% KKV, 2% közszféra. (2019: 54% magánszemély, 28% nagyvállalat 16% KKV, 2% közszféra.)

36) Működési kockázat

Meghatározás és áttekintés

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számba vétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető non-profit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOr-t, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembe vételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Hungary a működési kockázat meghatározására, mint pl. a kockázatfelmérések (Kockázatellenőrzés és Önértékelés). Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Hungary bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary az Erste Group biztosítási programjának része, hogy csökkenti az Erste Hungary hagyományos vagyonbiztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy viszontbiztosítási társaságot használ annak érdekében hogy a kockázatokot megossza a csoporton belül és elérhetővé tegye a nemzetközi piacokat.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatmérséklési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Hungary működési kockázati keretét. A működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül időszakos információt biztosítanak a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ide értve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekből nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Hungary-re vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitétség enyhítéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

37) Nem pénzügyi eszközök

A tárgyi eszközök – épületek, berendezés és felszerelések – kimutatása a kumulált értékcsökkenéssel és kumulált értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az ezekhez az eszközökhöz tartozó hitelek költsége a tárgyi eszközökre kerül aktiválásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványérték-re történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingatlanok	15 - 50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4 - 10
Informatikai eszközök	4 - 6
Eszközhasználati jogok (Ingatlanok)	1 - 10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékesítésük időpontjában kerülnek kivezetésre, vagy akkor, amikor használatuktól további gazdasági haszon nem várható. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbséggént kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. Részleges saját használat esetében az ingatlan csak akkor befektetési célú, ha a tulajdonos által használt rész nem jelentős. Befektetési célú ingatlanként kell kezelni az olyan hozzáfzetlen beruházást, amelynek jövőbeni felhasználása várhatóan befektetési célú ingatlanként történik.

A befektetési célú ingatlant bekerüléskor a tranzakciós költségeket is tartalmazó bekerülési értéken kell értékelni. A kezdeti megjelenítést követően a befektetési ingatlan értékelése értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

Immateriális javak

Az Erste Hungary immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. Immateriális eszköz akkor kerül kimutatásra, amikor az eszköz költsége megbízhatóan mérhető és az abból származó jövőbeli gazdasági előnyökhöz valószínűleg a Bank fog hozzájutni.

A vásárolt immateriális javak bekerüléskor önköltségen kerülnek kimutatásra. Ezt követően az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztésből származó veszteséggel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt amortizálódnak. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere legalább minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, kiigazításra kerül. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, a bekerüléskor meghatározott maradványérték összegéig. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Üzleti kombinációk és cégérték

(i) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk beszerzés alapú elszámolási módszerrel kerülnek könyvelésre. Ez azzal jár, hogy a felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközei (beleértve a korábban ki nem mutatott immateriális javakat, mint pl. ügyfélkapcsolatok és márkák) és forrásai (beleértve a függő kötelezettségeket, és kivéve a jövőbeli átszervezéseket) valós értéken kerülnek kimutatásra. A felvásárolt azonosítható nettó eszközök valós értéket meghaladó felvásárlási költség cégértékként kerül elszámolásra. Amennyiben a felvásárlás költsége alacsonyabb, mint az azonosítható nettó eszközök valós értéke, a különbséget az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” sorban jelenik meg a felvásárlás évében.

(ii) Cégérték és értékvesztés tesztelése

A cégérték nem amortizálódik, hanem évente értékvesztés tesztelés tárgyát képezi novemberben és a megállapított értékvesztés kimutatásra kerül az eredménykimutatásban.

Értékvesztés

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok tesztelése tipikus példa erre. Amennyiben értékvesztésre okot adó körülmény áll fenn, vagy szükséges egy eszköz évenkénti értékvesztés tesztelése, a Bank megbecsüli az eszközök megtérülő értékét. Az eszközök megtérülő értéke magasabb az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értékénél és a használati értékénél. Ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét, az eszközt értékvesztettnek kell mindősíteni és az értékét le kell írni a megtérülő értékre. Az eszköz használati értéke a becsült jövőbeni pénzaromok diszkontált jelenértéke. A diszkontráta egy adózás előtti diszkontráta, amely tükrözi a pénz időértékének jelenlegi piaci becsléseit valamint az eszközzel kapcsolatos kockázatokat.

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

BRUTTÓ ÉRTÉK		Egyéb immateriális javak		Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok (ingatlanok) ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
millió forintban	Szoftverek	(licenszek, szabadalmak, stb.)							
Egyenleg 2020.01.01	61 499	11 231	9 689	5 766	11 879	22 964	123 028	20 438	
Növekedés	11 705	-	1 039	730	1 403	1 681	16 558	554	
Átsorolás	-	- 4	-	- 90	-	-	- 94	-3 335	
Értékesítés	- 909	-	- 456	- 792	- 623	- 261	-3 041	-	
Átsorolás	34	-	8	1	- 36	-	7	- 8	
Egyenleg 2020.12.31	72 329	11 227	10 280	5 615	12 623	24 384	136 458	17 649	

ÉRTÉKSÖKKE-NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoft- verek	Egyéb immateriális javak (licenszek, sza- badalmak, stb.)	Ingtatla- nok ³⁾	Irodai beren- dezések, jár- művek, egyéb	Informati- kai eszkö- zök (hard- ver)	Eszköz- használati jogok (in- gatlanok) ¹⁾	Összesen	Befekte- tési célú in- gatlanok ²⁾
Egyenleg 2020.01.01	37 891	6 198	4 722	4 360	8 773	2 526	64 470	2 339
Növekedés	7 092	1 239	834	438	1 260	2 846	13 709	499
Átsorolás	-	- 4	-	- 84	-	-	- 88	-1 642
Értékesítés	- 886	- 22	- 351	- 484	- 622	- 291	-2 656	-
Átsorolás	-	-	-	1	-	-	1	- 2
Értékvesztés	104	22	-	-	-	29	155	-
Egyenleg 2020.12.31	44 201	7 433	5 205	4 231	9 411	5 110	75 591	1 194

NETTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb imma- teriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingtatlanok	Irodai be- rendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasz- nálati jogok (ingatlanok) ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingat- lanok
Egyenleg 2020.01.01	29 675	3 554	5 183	1 839	3 312	26 305	69 868	25 360
Egyenleg 2020.12.31	28 128	3 794	5 075	1 384	3 212	19 274	60 867	16 455

1) 2020 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama valamint a diszkontráta módosításra került

2) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

3) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

BRUTTÓ ÉRTÉK								
millió fo- rintban	Szoft- verek	Egyéb immateriális ja- vak (licenszek, szaba- dalmak, stb.)	Ingtat- lanok	Irodai berende- zések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasz- nálati jogok (ingatlanok) ¹⁾	Összesen	Befekte- tési célú ingatlanok
2019.01.01	51 169	11 315	9 826	5 115	10 996	14 571	102 992	12 635
Növekedés	12 329	-	1 689	1 048	1 264	8 490	24 820	7 565
Értékesítés	-1 896	- 84	-1 571	- 397	- 484	- 97	-4 529	- 17
Átsorolás	- 103	-	- 255	-	103	-	- 255	255
2019.12.31	61 499	11 231	9 689	5 766	11 879	22 964	123 028	20 438

ÉRTÉKCSÖKKE-NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingtatlanok ³⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok (ingatlanok) ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ²⁾
2019.01.01	33 628	4 803	5 075	4 142	8 096	-	55 744	1 797
Növekedés	5 753	1 478	883	471	1 143	2 531	12 259	481
Értékesítés	-1 876	- 106	-1 161	- 266	- 475	- 17	-3 901	-
Átsorolás	- 9	3	- 75	10	9	-	- 62	61
Értékvesztés	395	20	-	3	-	12	430	-
2019.12.31	37 891	6 198	4 722	4 360	8 773	2 526	64 470	2 339

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingtatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok (ingatlanok) ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
2019.01.01	17 541	6 512	4 751	973	2 900	14 571	47 248	10 838
2019.12.31	23 608	5 033	4 967	1 406	3 106	20 438	58 558	18 099

1) 2019 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama valamint a diszkontráta módosításra került

2) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

3) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2019	2020
Immateriális javak	28 641	31 922
Szoftverek	23 608	28 128
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	5 033	3 794
Tárgyi eszközök	29 917	28 945
Ingtatlanok	4 967	5 075
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 406	1 384
Informatikai eszközök (hardver)	3 106	3 212
Eszközhasználati jogok (Ingatlanok)	20 438	19 274
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	58 558	60 867
Befektetési célú ingatlanok	18 099	16 455

Az Erste Hungary a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2020-ra bruttó 8 887 millió forint, 2019-re pedig 5 010 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkenett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2020-ra 8 543 millió forint, 2019-re pedig 10 756 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok. A 2020. évi értékvesztés teszt alapján nem szükséges további értékvesztést elszámolni.

Befektetési célú ingatlanok valós értéke és valós érték besorolása

2020					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatok alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel	16 455	30 204	-	-	30 204
Befektetési célú ingatlanok	16 455	30 204	-	-	30 204
2019					
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel	18 099	19 752	-	-	19 752
Befektetési célú ingatlanok	18 099	19 752	-	-	19 752

38) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Hungary általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja. A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Hungary ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Hungary letétkezelési és egyéb vagyonkezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyonkezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmaz, mivel azok nem a Bank eszközei.

millió forintban	2019	2020
Adókövetelések	914	832
Bankadó ¹⁾	-	4 177
Egyéb elszámolások	11 484	9 747
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	2 750	9 965
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	4 638	4 264
Készletek	255	234
Visszavett eszközök ³⁾	6 556	5 467
Költségek aktív időbeli elhatárolása	2 368	2 505
Egyéb	3 428	1 871
Összesen	32 393	39 062

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 4 177 millió forint követelést számolt el 2020 december 31-én a kifizetéssel szemben. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZ-INTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra. A visszavett eszközök értékvesztése 11 millió forint (2019-ben: 21 millió forint).

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása

2020	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	5 467	5 467	-	-	5 467
Visszavett eszközök (IAS 2)	5 467	5 467	-	-	5 467
2019					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	6 556	6 556	-	-	6 556
Visszavett eszközök (IAS 2)	6 556	6 556	-	-	6 556

Lízingügyletek

39) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Hungary, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Azok a lízingszerződések, ahol az Erste Hungary bérbeadóként szerepel, szinte kizárólag pénzügyi lízingek.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Hungary, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2019	2020
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	37 669	39 204
Nem garantált maradványérték	9 839	9 963
Bruttó befektetés	47 508	49 168
Nem realizált pénzügyi jövedelem	2 682	2 685
Nettó befektetés	44 826	46 483
Nem garantált maradványérték jelenértéke	9 284	9 416
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	35 542	37 067
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	-1 258	-7 543

Lízingek lejárat szerinti elemzése

	Bruttó befek- tetés	Minimum lízing- díj fizetések je- lenértéke	Bruttó be- fektetés	Minimum lí- zingdíj fizeté- sek jelenértéke
millió forintban	2019	2019	2020	2020
Éven belüli	13 094	10 400	13 750	11 503
1-2 év	11 232	9 182	12 117	9 719
2-3 év	9 855	7 178	10 828	7 689
3-4 év	7 351	4 801	6 515	4 323
4-5 év	2 978	1 982	3 196	2 100
5 éven túli	2 998	1 999	2 762	1 733
Összesen	47 508	35 542	49 168	37 067

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek" soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv eszerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2020											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	19	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19
Nem pénzügyi vállalkozások	17 020	13 939	12 179	24	43 162	- 112	- 509	- 6 661	- 6	- 7 288	35 874
Lakosság	2 478	575	205	44	3 302	- 26	- 65	- 157	- 7	- 255	3 047
Összesen	19 517	14 514	12 384	68	46 483	- 138	- 574	- 6 818	- 13	- 7 543	38 940

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2019											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	27	-	-	-	27	-	-	-	-	-	27
Nem pénzügyi vállalkozások	25 508	15 577	19	23	41 127	- 135	- 706	- 14	- 6	- 861	40 266
Lakosság	2 543	788	269	71	3 671	- 37	- 121	- 202	- 36	- 396	3 275
Összesen	28 078	16 365	288	94	44 825	- 172	- 827	- 216	- 42	- 1 257	43 568

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
								2020. december 31.	
2020. január 1.									
Stage 1	- 171	- 89	37	302	- 213	-	-	- 4	- 138
Stage 2	- 827	-	107	- 728	1 015	-	-	- 141	- 574
Stage 3	- 217	-	91	- 7	-6 497	-	4	- 191	-6 817
POCI	- 42	-	12	-	16	-	-	-	- 14
Összesen	-1 257	- 89	247	- 433	-5 679	-	4	- 336	-7 543
millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
								2019. december 31.	
2019. január 1.									
Stage 1	- 130	- 47	-	126	- 118	-	-	- 2	- 171
Stage 2	- 56	-	-	- 482	- 285	-	-	- 4	- 827
Stage 3	- 314	-	-	- 24	72	-	27	22	- 217
POCI	- 47	-	-	-	3	-	-	2	- 42
Összesen	- 547	- 47	-	- 380	- 328	-	27	18	-1 257

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2020.01.01 – 2020.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél (2020-ban 47 millió forint, 2019-ben 9 millió forint). A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Leírások' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	2020
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	7,525
Stage 1-be Stage 2-ből	725
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	11,533
Stage 2-be Stage 3-ból	43
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	360
Stage 1-be Stage 3-ból	-

millió forintban	2019
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	11 505
Stage 1-be Stage 2-ből	543
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	8
Stage 2-be Stage 3-ból	1
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	42
Stage 1-be Stage 3-ból	20

A 2020. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2020. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 10 496 millió forint. A 2020. január 1-jén és 2020.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 6 532 millió forint.

b) Operatív lízingek

Az Erste Hungary ingatlanokat ad bérbe operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2019	2020
Éven belüli	2 468	2 495
1-2 év	2 068	2 264
2-3 év	1 796	1 911
3-4 év	1 463	1 355
4-5 év	993	771
5 éven túli	1 187	939
Összesen	9 975	9 735

Az Erste Hungary 2020-ban 2 714 millió forint bevételt számolt el lízingfizetésekből (2 274 millió forint 2019-ben). A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Hungary, mint bérbevevő

2019. január 1-től kezdődően az Erste Hungary adoptálta és alkalmazta az IASB által 2016 januárjában kiadott IFRS 16 „Lízing” standardot. Az IFRS 16 standard a lízingbevevők oldaláról egységes, mérlegszemléletű megjelenítést ír elő. A lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog, valamint a lízingkötelezettséget. Bizonyos esetekben a lízingbevevő mentességet kap a megjelenítés alól (rövid-távú, 12 hónapnál rövidebb szerződések, kisértékű eszközök).

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Hungary lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhöz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Hungary rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkel csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigálva a gazdálkodó egység valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Hungary által a hitelek árazásához használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a “Tárgyi eszközök” soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózatához kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Hungary-nél. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 37-es Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2019	2020
Éven belüli	2 879	3 170
1-5 év	10 260	10 988
5 éven túli	8 035	7 552
Összesen	21 174	21 710

2020-ben az Erste Hungary 180 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2019-ben 939 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege az eszközhasználati jogként és lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2020-ban 3 158 millió forint (2019-ben 3 153 millió forint).

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

40) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2019	2020
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	427	921
Elszámolási számlák	11 200	7 510
Adófizetési kötelezettségek	367	347
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ¹⁾	2 076	244
Vevőktől kapott előlegek	43	679
Költségek passzív időbeli elhatárolása	12 089	12 657
Egyéb kötelezettségek	4 106	4 669
Összesen	30 308	27 027

1) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

41) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Hungary jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Hungary belső előírása szabályozza. Az Erste Hungary-nál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetőség részére

A Bank által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 4 évre, egyenlő részletekben. A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékát kell előre kifizetni, 60 százalékot pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Bank pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Bank a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelembe a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Bank a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő féllé válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. Az összehasonlítási periódusban a pénzügyi garanciák átnézésre kerültek abból a szempontból, hogy potenciálisan az IAS 37 standard hatókörébe tartoznak-e. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevételek”-en belül a „Díj- és jutalékbevételek” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Ha a szerződés megkötésekor a prémium nem rendeződik, (azaz a kezdeti tranzakciós ár nulla), akkor ezt az árat fizetnék a kötelezettség átruházásáért a piaci szereplők közötti normál piaci ügyletben. Ennek eredményeként egy ilyen pénzügyi garancia valós értéke –és a kezdeti megjelenítéskori értéke - kezdeti értékelés nulla.

Amennyiben az Erste Bank a garanciaállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integráltnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Bank integráltnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnek. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integráltnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelveszteségének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábjában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integráltnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy az Erste Hungary-nak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor „Nettó díj- és jutalékbevételek” sorában mutatjuk be.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az Erste Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 42)-es Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

millió forintban	2019	2020
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 548	1 627
Garanciára és lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	1 884	3 743
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	690	1 416
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	435	1 729
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	759	598
Egyéb céltartalékok	3 392	3 150
Egyéb	3 392	3 150
Céltartalékok	6 824	8 520

Céltartalék várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A céltartalék várható kötelezettségekre a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos peres ügyekhez kapcsolódik. A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatásügyi kérdések.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítésre egy 0,8 milliárd forintos összeg a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) egy döntéshez kapcsolódóan: A Gazdasági Versenyhivatal 2013. november 19-én hozott döntést 11 magyarországi vezető bank megbírságolásáról, amiért – a döntés értelmében – összehangolt tevékenységet folytattak a “végtörlesztési” rendszer esetében 2011. szeptember 15-e és 2012. január 30-a között. A döntést megfellebbezték, így az ügy a Legfelsőbb Bíróságon (Kúria) folytatódott. A Kúria döntése értelmében a jogi eljárás pontatlansága miatt az eredeti döntés törlésre került, a kifizetett büntetési összeg visszafizetésre került a Banknak és új eljárás rendeltek el. A Bank az új jogi ügyre céltartalékot képzett 2017-ben az eredeti bírság 1,7 milliárd forintos összege erejéig, mely 2019-re pedig 826 millió forintra csökkent. Új eljárás során a Banknak bírságot kellett fizetnie, mely felülvizsgálatra kerül, így a fennmaradó tartalékot (826 millió forint) 2020 december 31-én a Bank a könyveiben tartja.

Egyéb céltartalékok

2019-ben az egyéb céltartalékok sor egyenlegének jelentős részét olyan, már 2017 előtt megképzett céltartalékok teszik ki, mint az 1,78 milliárd forintos garanciális kötelezettségre megképzett céltartalék (2016-ban megképezve), ami a követelésállomány értékesítéséhez (Large Debt Sale) kötődik. Az egyenleg 2020-ban felszabadításra került a szerződésnek megfelelően.

Az 551 millió forintos visszavett ingatlanokhoz köthető illetékfizetési kötelezettségre megképzett céltartalék (2015-ben megképezve), valamint 160 millió forintos összegben az FX 1 és 2 elszámolás során lezárt hitelekre képzett céltartalék.

Az egyéb céltartalékok tartalmazzák az IAS 37 standard hatálya alá tartozó egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozó 2 430 millió forintos céltartalékot is. Ez a céltartalék 2020-ban 1 703 millió forint volt.

Céltartalék mozgástáblák:

Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett értékvesztés 2020

millió forintban	2020. január 1.	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020. december 31.
Stage 1	690	1 376	- 825	-1 747	1 905	17	1 416
Stage 2	435	-	- 743	2 581	- 549	5	1 729
Nem teljesítő	759	115	- 497	227	- 9	3	598
Összesen	1 884	1 491	-2 065	1 061	1 347	25	3 743

Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett értékvesztés 2019

millió forintban	2019. január 1.	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2019. december 31.
Stage 1	917	976	- 48	- 726	- 436	5	690
Stage 2	181	-	- 8	854	- 593	-	435
Nem teljesítő	1 372	242	- 27	300	-1 128	-	759
Összesen	2 470	1 218	- 83	428	-2 157	5	1 884

Céltartalékok
2020

millió forintban	2020. január 1.	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Diszkontálásból eredő hatás	Árfo- lyamhat ás	2020. december 31.
Peres ügyekre kép- zett céltartalékok	1 548	533	-	- 454	-	-	1 627
Garanciára és a le- hívható hitelkeretre képzett céltartalék	727	3 304	-	-1 629	-	28	2 430
Egyéb céltartalékok	2 665	-	- 72	-1 811	-	- 62	720
Egyéb	2 665	-	- 72	-1 811	-	- 62	720
Céltartalékok	4 940	3 837	- 72	-3 894	-	- 34	4 777

Céltartalékok
2019

millió forintban	2019. január 1.	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Diszkontálásból eredő hatás	Árfo- lyamhat ás	2019. december 31.
Peres ügyekre kép- zett céltartalékok	1 615	165	- 4	- 228	-	-	1 548
Garanciára és a le- hívható hitelkeretre képzett céltartalék	659	1 021	-	- 952	-	-	728
Egyéb céltartalékok	2 548	2 992	-2 876	-	-	-	2 664
Egyéb	2 548	2 992	-2 876	-	-	-	2 664
Céltartalékok	4 822	4 178	-2 880	-1 180	-	-	4 940

A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák értékvesztési kategóriák közötti átsorolásai (bruttó alapú bemutatás)

	2019	2020
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	3 623	25 813
Stage 1-be Stage 2-ből	1 619	2 287
Átsorolás Stage 2 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 2-ből	87	42
Stage 2-be Nem teljesítóből	49	84
Átsorolás Stage 1 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	566	1 463
Stage 1-be Nem teljesítóből	105	102
Mérlegen kívüli kötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év köz- ben kerültek be és nem kerültek teljesen kivezetésre	91 292	120 418
Mérlegen kívüli kötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek január 1- jén már a könyvekben voltak és évközben teljesen kivezetésre kerültek	146 663	51 427

42) Fügő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Hungary különféle visszavonhatatlan és fügő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2019	2020
Visszavonhatatlan fügő kötelezettségek	264 764	228 666
Garancia fedezet	1 482	1 901
Visszavonhatatlan hitelkeretek	214 262	172 892
Import akkreditívek	49 019	53 873
Visszavonható fügő kötelezettségek	153 393	230 499
Visszavonható hitelkeretek	153 393	230 499
Egyéb fügő kötelezettségek	5 586	5 468
Peres eljárások	1 535	1 185
Egyéb	4 051	4 283
Összesen	423 743	464 633

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 41. megjegyzésben a 144. oldalon

Peres eljárások

Az Erste Hungary érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Míg néhány felperes elállt a keresetétől, több peres eljárásban is alperesként érintett maradt a Bank. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (4 ügy a Bankkal, 9 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a deviza hitelszerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

43) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Hungary tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2019	2020
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	138 843	160 370
Összesen	402 335	423 862
Anyavállalatra jutó saját tőke	402 335	423 862

Jegyzett tőke és tőketartalék

2020. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált törzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2020. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 70%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbírószágon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Tulajdonos	2019 december 31		2020 december 31	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2020 végén 24 818 millió forint (2019-ben 22 927 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 131 491 millió forint eredménytartalék, 4 464 millió forint értékelési tartalék, és az ehhez kapcsolódó -403 millió forint halasztott adó. 2019 végén az eredménytartalék egyenlege 109 870 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege 6 644 millió forint és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -598 millió forint volt.

Törzsrészesvényekre járó osztalék

A törzsrészesvényekre járó osztalék kötelezettségként kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

44) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A fő részvényes mellett az Erste Hungary más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak. A Bank és teljes körűen konszolidált vállalatai közötti tranzakciók kiszűrésre kerülnek a konszolidált éves beszámolóból. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra
- Társvállalatok: minden olyan társaság, amelyet az Erste Group konszolidál, kivéve az Erste Hungary leányvállalatait, amelyek egymás közötti tranzakciói kiszűrésre kerülnek.
- Kisebbségi részvényesek: A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val 2016-ban, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek		
millió forintban	2019	2020
Egyéb látra szóló betétek	8 737	2 903
Anyavállalat	8 737	2 903
Társvállalatok	-	2
Bankközi kihelyezések 1)	9 569	25 700
Anyavállalat	6 625	25 308
Társvállalatok	2 944	392
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	12 202	12 601
Társvállalatok	12 202	12 601
Származékos pénzügyi eszközök	18 033	18 130
Anyavállalat	17 105	17 203
Társvállalatok	927	927
Egyéb eszközök	3 817	3 662
Anyavállalat	2 359	2 421
Társvállalatok	1 459	1 242
Bankközi betétek	24 094	17 650
Anyavállalat	22 105	16 287
Társvállalatok	1 989	1 363
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 653	3 611
Társvállalatok	3 653	3 611
Származékos pénzügyi kötelezettségek	17 426	36 926
Anyavállalat	17 426	36 926
Egyéb kötelezettségek	2 564	2 303
Anyavállalat	342	258
Társvállalatok	2 222	2 045
Hátrasorolt kötelezettségek	53 983	59 636
Anyavállalat	53 983	59 636
Egyéb mérlegen kívüli tételek	870	1 150
Anyavállalat	15	32
Társvállalatok	855	1 118

1) Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2020: 0,23%
- 2019: 0,27%

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások		
millió forintban	2019	2020
Kamatbevétel	3 025	2 110
Anyavállalat	2 672	1 711
Társvállalatok	353	399
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	-3 857	-5 185
Anyavállalat	-3 856	-5 180
Társvállalatok	- 1	- 4
Díj- és jutalékbevétel	1 325	2 043
Anyavállalat	722	975
Társvállalatok	602	1 068
Fizetett jutalék- és díjrófordítások	- 502	- 630
Anyavállalat	- 377	- 493
Társvállalatok	- 126	- 137
Egyéb bevételek/ráfordítások	475	166
Anyavállalat	247	177
Társvállalatok	228	- 11

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

Vezetőség juttatásai

millió forintban	2019	2020 terv
Fix javadalmazás	403	435
Teljesítmény alapú javadalmazás	403	435
Egyéb juttatások	32	29
Összesen	838	900

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank Hungary javadalmazási politikákról szóló uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-k) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2020-as évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyba kelt iránymutatásaival:

Teljesítmény alapú javadalmazás		
millió forintban	2019	2020 terv
Azonnali készpénz kifizetés 2020-as évre vonatkozóan	81	-
Halasztott készpénz kifizetés a következő teljesítmény időszakokra	121	-
Halasztott fantom részvénykifizetés a következő teljesítmény időszakokra	202	435
Összesen	403	435

A Felügyelő Bizottság és az Igazgatóság javadalmazásának bontása

millió forintban	2019	2020 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	41	47
Igazgatóság javadalmazása	838	900
Összesen	880	947

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság három helyi munkavállalóból és öt külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2020-ban a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 47 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben 7,7, 2016-ban 23, 2017-ben 37; 2018-ban 39 millió forint volt, 2019-ben 41 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és öt külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2020-ban 28,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben 7,1, 2016-ban 12, 2017-ben 24, 2018-ban 26, 2019-ben 25,5 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) a Közgyűlés
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) az Ügyvezetőség;
- (iv) a Javadalmazási Bizottság;
- (v) a Jelölő Bizottság;
- (vi) a Felügyelő Bizottság;
- (vii) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága) és
- (viii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az ésszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank közgyűlése által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását.

Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (10 tagja volt 2019-ben és 2020-ban is). Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai a Közgyűlés által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (9 tagja volt 2019-ben és 2020-ban is), akiket legfeljebb 5 (öt) évre a Közgyűlés választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai a Közgyűlés által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez a Közgyűlés hozzájárulása szükséges.

A Közgyűlés a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

45) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2019-es és 2020-as pénzügyi évben felszámított alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2019	2020
Könyvvizsgálati díjak	175	191
Egyéb szolgáltatások díja	17	19
Összesen	192	210

Az egyéb szolgáltatások az átvétel előtti jelzáloghitel-vizsgálatból és a beszámoló készítéshez kapcsolódó szolgáltatásokból állnak. Törvényi előírás alapján szükséges a jelzálogbanknak (ez esetben leányvállalat) átadott jelzáloghitelek könyvvizsgálói vizsgálata, amit garanciát nyújt az átvett hitelállomány minőségére.

46) Értékesítésre tartott eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek

A befektetett eszközök értékesítésre szánt eszközként kerülnek besorolásra, amennyiben jelen állapotukban eladhatók és valószínűsíthető az eladásuk az értékesítésre szánt eszközként történő besorolástól számított 12 hónapon belül. Ezen eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban jelennek meg, a „Lakossági” szegmensben. Az értékesítésre szánt eszközként besorolt befektetett eszközök nyilvántartása a könyv szerinti érték, illetve az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken történik.

Az „eladási csoport” olyan eszközök csoportja, esetleg a hozzájuk tartozó kötelezettségekkel együtt, amelyeket egy gazdálkodó szervezet egyetlen tranzakció során szándékozik eladni. Az értékesítésre szánt eszközként való besorolás értékelési alapja és egyben kritériumai az „eladási csoport” egészére vonatkoznak. Az „eladási csoport” részét képező eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban kerülnek kimutatásra.

Amennyiben üzemi gépek, berendezések egyszer ilyen besorolást kaptak, akkor azokra értékcsökkenés nem alkalmazandó.

in THUF	2019	2020
Értékesítésre szánt eszközök	-	1 490

2020-ban a Sió Ingatlan Invest Kft. átsorolásra került az értékesítésre tartott eszközök közé, ami részletesen a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK részben kerül kifejtésre.

Az értékesítésre szánt eszközök valós értéke és valós érték besorolása

2020	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	1 490	1 500	-	-	1 500
Értékesítésre tartott eszközök (IFRS 5)	1 490	1 500	-	-	1 500
2019					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	-	-	-	-	-
Értékesítésre tartott eszközök (IFRS 5)	-	-	-	-	-

47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

millió forintban	ebből a Magyarországon kívüliek			
	2019	2020	2019	2020
Eszközök	511 450	588 286	25 190	44 407
EUR	476 470	546 522	16 523	34 172
CHF	11 696	10 979	308	312
USD	17 915	25 107	3 351	4 638
JPY	40	61	32	53
Egyéb	5 329	5 617	4 977	5 232
Források	617 994	718 376	82 674	94 256
EUR	441 879	562 811	70 090	79 997
CHF	7 270	8 494	1 507	1 512
USD	155 436	128 674	8 361	11 143
JPY	858	608	165	2
Egyéb	12 551	17 789	2 551	1 602

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 34-es "Piaci kockázat" Megjegyzésben.

48) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és forrásainak modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2019		2020	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	136,060	-	197,463	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	47,537	20,372	144,665	15,043
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	21,471	13,620	37,347	13,661
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	26,066	6,752	107,318	1,382
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	16,758	98,602	29,606	182,677
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	1,229	-	2,739
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1,821	-	1,100
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	16,758	95,552	29,606	178,838
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2,106	123,634	12,400	122,671
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2,106	123,634	12,400	122,671
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	491,690	1,847,859	777,829	2,042,349
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	63,687	770,758	149,683	869,292
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	59,913	40,558	253,115	55,714
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	368,090	1,036,543	375,031	1,117,343
Pénzügyi lízing követelések	15,975	27,593	11,732	27,208
Tárgyi eszközök	-	29,917	-	28,945
Befektetési célú ingatlanok	-	18,099	-	16,455
Immateriális javak	-	28,641	-	31,922
Adókövetelések	47	-	1,133	-
Halasztott adókövetelések	-	4,500	-	3,017
Értékesítésre szánt eszközök	-	-	1,490	-
Kereskedelmi hitelek és előlegek	10,335	335	12,081	138
Egyéb eszközök	28,182	4,211	37,797	1,265
Eszközök összesen	748,690	2,203,762	1,226,196	2,471,689
millió forintban				
Források				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	23,429	7,896	41,363	8,446
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	21,261	7,896	39,733	8,446
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	2,168	-	1,630	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	18,847	18,392	-
Kibocsátott értékpapírok	-	18,847	18,392	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1,125,772	1,315,470	1,485,999	1,662,258
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	47,279	110,917	61,629	255,578
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1,071,179	1,077,993	1,385,898	1,297,343
Kibocsátott értékpapírok	3,736	125,976	32,636	108,532
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	3,578	584	5,835	805
Pénzügyi lízing kötelezettségek	2,879	18,295	3,170	18,540
Céltartalékok	1,831	4,993	1,962	6,558
Adókötelezettségek	257	-	279	-
Halasztott adókötelezettségek	-	140	-	28
Egyéb kötelezettségek	30,308	-	27,028	-
Saját tőke	-	402,335	-	423,863
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	402,335	-	423,863
Jegyzett tőke	-	146,000	-	146,000
Tőketartalék	-	117,492	-	117,492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	138,843	-	160,371
Források összesen	1,184,476	1,767,976	1,578,192	2,119,693

49) Mérlegfordulónap utáni események

Nem történt jelentős mérlegfordulónap utáni esemény.

50) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2020-as éves beszámoló aláírására kötelezettek

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Ivan Vondra	1051 Budapest, Dorottya utca 6

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

János Rádi (anyja születési neve: Kmetty Mária)

Regisztrációs szám: 168198, igazolványszám: 009310, regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

51) 2019. és 2020. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2019.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2020.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	100%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-reál Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1.36%	1.36%
Budapest Stock Exchange Ltd.	2.32%	2.32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2.17%	2.17%
VISA Incorporated (USD)	0.0005%	0.0005%

millió forintban	Jegyzett tőke 2019	Jegyzett tőke 2020
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
Erste Ingatlan Kft.	170	141
Sió Ingatlan Invest Kft.	13	13
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 025
Collat-reál Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 010	3 010

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: 24-26. Népfürdő utca, 1138 Budapest, Magyarország.